

Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Školní vzdělávací program:

„Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium“

ŠVP VG

Název oboru:

Kód oboru:

Gymnázium

79-41-K/81 (kvinta – oktáva)

Gymnázium

79-41-K/41 (1. ročník – 4. ročník)

Srpen 2013

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium - Gymnázium Jiřího z Poděbrad, Studentská 166, Poděbrady, 290 01

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Obsah:

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
Úplnost a velikost školy	5
Charakteristika pedagogického sboru	5
Dlouhodobé projekty	5
Charakteristika žáků	6
Vlastní hodnocení školy	7
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP	11
Zaměření školy	11
Profil absolventa	12
Organizace přijímacího řízení	12
Organizace maturitní zkoušky	12
Výchovné a vzdělávací strategie – klíčové kompetence	13
Obecné výchovné a vzdělávací strategie	17
Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace	21
Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Člověk a společnost	25
Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	28
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	29
Začlenění průřezových témat	29
4 UČEBNÍ PLÁN ŠVP VG GJP	29
5 VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A UČEBNÍ OSNOVY	33
5.1 Jazyk a jazyková komunikace (JaJK)	33
5.1.1 Český jazyk a literatura (CJL)	33
5.1.2 Literárně jazykový seminář (LJS) – volitelný předmět	40
5.1.3 Literární seminář (LSE) – volitelný předmět	42

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.1.4 Jazyk a komunikace (JKO) – volitelný předmět	45
5.1.5 Anglický jazyk (ANJ)	47
5.1.6 Konverzace v anglickém jazyce (KAJ) – volitelný předmět	54
5.1.7 Seminář z anglického jazyka (SAJ) – volitelný předmět	58
5.1.8 Další cizí jazyk – Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk, ... (NEJ, FRJ, RUJ, ...)	61
5.1.9 Konverzace v dalším cizím jazyce (KNJ, KFJ, KRJ, ...) – volitelný předmět	66
5.2 Matematika a její aplikace (MAA)	58
5.2.1 Matematika a její aplikace – Matematika (MAT)	58
5.2.2 Seminář z matematiky (SMA) – volitelný předmět	72
5.3 Doplnující vzdělávací obor (DVO)	77
5.3.1 Seminář z deskriptivní geometrie (SDG) – volitelný předmět	77
5.4 Člověk a příroda (ČaP)	79
5.4.1 Fyzika (FYZ)	79
5.4.2 Praktická cvičení z fyziky (PCF) – volitelný předmět	82
5.4.3 Seminář z fyziky (SFY) – volitelný předmět	84
5.4.4 Chemie (CHE)	87
5.4.5 Seminář z chemie (SCH) – volitelný předmět	90
5.4.6 Biologie (BIO)	95
5.4.7 Seminář z biologie (SBI) – volitelný předmět	101
5.4.8 Geologie (GEL)	105
5.4.9 Geografie (GEO)	105
5.4.10 Seminář z geografie (SGE) – volitelný předmět	111
5.5 Člověk a společnost (ČaS)	114
5.5.1 Občanský a společenskovední základ – Základy společenských věd (ZSV)	114
5.5.2 Společenskovední seminář (SVS) (0-0-2-0) – volitelný předmět	125
5.5.3 Společenskovední seminář (SVS) (0-0-0-4) – volitelný předmět	128

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.5.4 Dějepis (DEJ)	131
5.5.5 Seminář z dějepisu (SDE) – volitelný předmět	136
5.5.6 Dějepisný seminář (DES) – volitelný předmět	139
5.5.7 Geografie (GEO)	144
5.6 Umění a kultura (UaK)	144
5.6.1 Estetická výchova hudební (EVH)	144
5.6.2 Estetická výchova výtvarná (EVV)	152
(5.6.3 Nepovinné předměty UaK /Sborový zpěv - zpracováno samostatně mimo ŠVP/)	---
5.7 Člověk a zdraví (ČaZ)	162
5.7.1 Výchova ke zdraví (VKZ)	162
5.7.2 Tělesná výchova (TEV)	165
5.8 Informatika a informační a komunikační technologie (IIKT)	169
5.8.1 Informatika a informační a komunikační technologie – Informační a komunikační technologie (IIKT)	169
5.8.2 Seminář z programování (PRO) – volitelný předmět	172
5.8.3 Seminář z programování (PRO2) – volitelný předmět	176
5.9 Člověk a svět práce (ČaSP)	179
5.9.1 Člověk a svět práce (CSP)	179
6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ VG	180
6.1 Způsoby hodnocení	180
6.2 Kritéria klasifikace	181
6.3 Stupně hodnocení chování a výchovná opatření	183
6.4 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	185

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013 - Gymnázium Jiřího z Poděbrad
- Čtyřletý vzdělávací program pro 1. až 4. ročník čtyřletého a 5. až 8. ročník osmiletého gymnázia
- Denní forma vzdělávání
- Údaje o škole, zřizovatel, platnost dokumentu

Adresa: Studentská 166, 290 01, Poděbrady IČO: 62444042 IZO: 000068888	Kontakty: tel.: 325600911 fax: 325600933 e-mail: gjp@gjp.cz web: www.gjp.cz	Ředitel školy: RNDr. Kamil Bříza, tel.: 325600921 e-mail: briza@gjp.cz	Zástupce ředitele: Mgr. Pavel Hercog, tel.: 325600926 e-mail: hercog@gjp.cz
Zřizovatel: Středočeský kraj, Krajský úřad Zborovská 11, 150 21, Praha 5 tel: 257280111, fax: 257280203 e-mail: podatelna@kr-s.cz IČO: 70891095	Školská rada: za pedagogické pracovníky: Mgr. Helena Kovářová, Mgr. Romana Martínková za zákonné zástupce nezletilých žáků a zletilé žáky: Jaroslava Baštová, Ing. Václav Ulrych za zřizovatele: Ing. Tomáš Mach, Ing. Karel Machovec	Platnost ŠVP: Datum: 30. 08. 2013 Číslo jednací: Podpis ředitele: Razítko školy:	

Hlavní účel a předmět činnosti - příspěvkové organizace (PO) je vymezen § 57 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění.

Škola provozuje tuto doplňkovou činnost: školící, vzdělávací a konzultační.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Jiřího z Poděbrad bylo založeno v roce 1946. Výuka probíhá v historické budově. V třídách osmiletého i čtyřletého studijního programu každoročně studuje na pět set žáků (termínem žák se v tomto dokumentu myslí žák i žákyně).

- **Úplnost a velikost školy**

Vlastní budova:

- 23 tříd (odborné učebny pro chemii, fyziku, informatiku, biologii, zeměpis a laboratoř chemie)
- knihovna se studovnou
- 10 odborných kabinetů
- tělocvična

(výuka tělesné výchovy probíhá také na přilehlém hřišti města, v sokolovně, v nafukovací hale na Ostende a v hale BIOS)

Dvě učebny jsou plně vybavené počítačovou sítí, v budově je tělocvična. V bezprostřední blízkosti areálu školy se nachází park a venkovní hřiště, které je využíváno i sousedními základními školami, a je v majetku města.

- **Charakteristika pedagogického sboru**

Na škole vyučuje dlouhodobě 42 pedagogů. Do výuky cizích jazyků se pravidelně zapojují rodilí mluvčí. Průměrný věk sboru se udržuje okolo čtyřiceti let a věková skladba je poměrně plynule rozložena. Podíl mužů a žen je vyrovnaný. Více než třetinu sboru tvoří absolventi tohoto gymnázia. Vzhledem k velmi dobré pedagogické a hlavně odborné způsobilosti pedagogického sboru naši žáci dosahují významných úspěchů v mnoha oborech.

- **Dlouhodobé projekty pro vyšší gymnázium**

1. účast v projektu společnosti Člověk v tísni – **Jeden svět na školách**, vzdělávací program **Příběhy bezpráví**
  - podpora výuky moderních československých dějin prostřednictvím dokumentárních a hraných filmů, zaměřeno na období totality
  - filmové projekce, besedy s pamětníky a historiky
  - možnost studentů zúčastnit se týmových projektů a literárních soutěží
  - využito především v dějepisném semináři (3.+ 4. ročník)
2. dlouhodobý **projekt prevence xenofobie, rasismu a antisemitismu** (DĚJ, ZSV)
  - pravidelné exkurze do Židovského vzdělávacího střediska v Praze a do Památníku Terežín
  - práce s dobovými materiály v rámci semináře (výpovědi vězňů koncentračních táborů, ukázky školní výuky některých předmětů z období nacismu v Německu), pracovní listy Památníku Terežín

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

3. program Excellence středních škol

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlašuje rozvojový program Hodnocení žáků a škol podle výsledků v soutěžích – Excellence středních škol. Hlavním cílem programu je podpora talentů formou rozšíření péče o talentované. Naše škola dosahuje předních míst mezi všemi středními školami Středočeského kraje.

4. Předmětové olympiády a Středoškolská odborná činnost

- pravidelně se účastníme s nadanými žáky v NG předmětových olympiád a jim na roveň postavených soutěží na úrovni krajských kol, s úspěchy se zapojujeme do SOČ na VG až na celostátní úrovni

5. Exkurze

- škola pravidelně pořádá exkurze jednorázové – poznávací (např. v německy či anglicky mluvících zemích)
- škola dále organizuje cykly exkurzí (např. „Náš domov před stoletím: Země Rakouska - Uherska 1910“, „Slované v Evropě“; „Středovýchodní Evropa – místo kulturního kontaktu Slovanů a ostatních národů“...)
- některé exkurze jsou spojeny s jinými projekty, často zaměřenými hudebně (např. Hudební projekt EU Youth v Lucembursku, Mezinárodní hudební festival v Paříži)
- účast na mezinárodních konferencích (např. v ruské Jaroslavl)

6. Turistické a lyžařské kurzy

- na NG jednou za studium probíhá lyžařský kurz zaměřený na sjezdové i běžecké disciplíny a snowboarding; na VG probíhá lyžařský kurz také, pořádán je pravidelně i turistický kurz v ČR nebo v zahraničí, případně zaměřený na cykloturistiku

7. Dlouhodobé projekty procházejí v průběhu platnosti tohoto dokumentu změnami. Aktuální stav lze ověřit u vedení školy.

• Charakteristika žáků

Gymnázium Jiřího z Poděbrad navštěvují studující z Poděbradska, ale také z Nymburska, Kolínska, Kutnohorska. Žáci a žákyně z kraje tvoří 99%. Průměrně 90% absolventů pokračuje ve studiu na vysoké škole hned po maturitě, ostatní zpravidla pokračují na VOŠ. Počet absolventů registrovaných na úřadě práce je mizivý, obvykle 2-3. Spektrum škol, na nichž naši absolventi úspěšně pokračují ve studiu, je v podstatě neomezené - od oborů ekonomických, přes obory filozofické a právnické až k oborům lékařským, pedagogickým a technickým. GJP přijímá žáky s SPU, jde především o dysgrafiky a dyslektiky, dyskalkulie je vzácnější. Vytváříme jim podmínky pro studium:

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- a) při přijímacích zkouškách, jsou-li vyhlášeny ředitelem školy, vyšší časovou dotací a snížením stresu, tj. samostatné umístění do menší třídy, individuální přístup zadavatele testů, aklimatizace v rámci přípravných kurzů,
- b) při studiu – vytvoření databáze žáků s SPU – informace třídních, kteří spolupracují s ostatními učiteli, sledují prospěch a chování těchto žáků, konzultují s vých. por., školní psycholožkou, zákonnými zástupci,
- c) ve spolupráci vých. poradce, tříd. učitele, vyučujících (především klíčových předmětů – cizí jazyky, matematika, český j.) a zákonných zástupců se prosazuje individuální přístup k žákům, tj. forma zkoušení, forma písemných prací atd.,
- d) spoluprací se školním psychologem - doporučuje postup dle charakteru a typu SPU, konzultuje jejich profesní orientaci,
- e) spoluprací se zákonnými zástupci.

Při práci se žáky s SPU nejde o úlevy, ale o snahu naučit je kompenzovat své poruchy, aby mohli v budoucnu pokračovat ve studiu i na SŠ a VŠ. Trvale nedochází k odhalení případu pozdě diagnostikované SPU.

• Vlastní hodnocení školy

Pojem vlastní hodnocení školy je v GJP chápán jako zjišťování, porovnávání a vysvětlování dat charakterizujících stav, kvalitu, fungování, efektivnost školy, jejich částí i celku vzdělávacího systému. Zahrnuje např. hodnocení vzdělávacích procesů, hodnocení vzdělávacích výsledků aj. Má důležitou roli pro korekce a inovace ŠVP GJP, strategii plánování a rozvoje školy, jejich priorit aj. Opírá se o propracované teoretické a metodologické nástroje. Jde o hodnocení vnitřní, při níž škola hodnotí sama sebe. Hodnocení vlastních výsledků a fungování GJP probíhá na základě ukazatelů tvořených: oblastí hodnocení, jejich kritérii, indikátory těchto kritérií, identifikačními instrumenty. Mimo rámec ŠVP je na GJP zpracováván i systém frekvence identifikačních kritérií a adresné zodpovědnosti.

Ve vlastním hodnocení školy se hodnotí:

- a) podmínky ke vzdělávání /viz bod 1 níže/, b) průběh vzdělávání /viz 1/,
- c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce se zákonnými zástupci, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, zákonných zástupců a dalších osob na vzdělávání /viz 2/,
- d) výsledky vzdělávání žáků a studentů /viz 3/,
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků /viz 2/,
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům /viz 3, 4/.

Na tomto podkladu byly zvoleny následující oblasti hodnocení:

- 1) Výchovně vzdělávací proces na GJP;
- 2) Žáci a učitelé GJP;
- 3) Výsledky vzdělávání na GJP;
- 4) Vnější vztahy GJP.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Oblast hodnocení	Kritérium	Indikátor	Identifikační instrument
Výchovně vzdělávací proces na GJP	Škola efektivně využívá finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Hospodaření školy odpovídá rozpočtovému plánu.	Plán hospodaření školy Účetní uzávěrka Výroční zpráva
	Škola zabezpečuje příjemné klima.	Převažující většině žáků a učitelů se v hodinách dobře pracuje.	Výsledky dotazníkových šetření mezi žáky Soupis námětů vzešlých z třídnických hodin
	Povinnosti a práva žáků a učitelů jsou jasně vymezeny.	Žáci dodržují školní řád.	Školní řád Přehled výchovných opatření a opatření na posílení kázně
	Potřeby žáků jsou plněny nabídkou volitelných předmětů.	Nabídka volitelných předmětů je limitována možnostmi školy.	Souhrn nabídky volitelných předmětů, jejich naplněnost Procentuální přehled Učební plán Rozhovory se zákonnými zástupci na tř. schůzkách Dotazníky zjišťující spokojenost s nabídkou volitelných předmětů
	Škola má pestrou nabídku metod a forem vyučování.	Každý pedagog využívá inovativní formy a metody výuky.	Tematické plány Hospitace, vzájemné hospitace (hospitační zápis). Reflexe, zpětná vazba učitel - žák
Žáci a učitelé GJP	Škola zabezpečuje mimoškolní aktivity.	Škola nabízí sportovní kroužky, sborový zpěv, výtvarný kroužek a nepovinné cizí jazyky v rámci svých možností.	Přehled nabídky nepovinných předmětů a kroužků Přehled o návštěvnost nepovinných předmětů a kroužků
	Vyučování probíhá i mimo školu.	Každá třída se zúčastní odborné exkurze a výchovného koncertu. GJP pořádá další tematické exkurze. V rámci Klubu mladého diváka škola umožní zájemcům z řad studentů návštěvu divadelních představení.	Plán exkurzí Seznam uskutečněných exkurzí Dokumentace písemná, videozáznamem atd.
	Škola pracuje s nadanými žáky i se žáky s SPU, umožňuje integraci žáků se zdravotním postižením.	Třídní učitel/ka zabezpečuje individuální přístup k žactvu s SPU, pomáhá žákům se zdravotním postižením.	Individuální studijní plány Rozpis konzultačních hodin školního psychologa, přehled jeho činnosti

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	Třídní učitel zabezpečuje spolupráci se třídou.	Třídní učitel/ka buduje dobré sociální a pracovní vztahy ve třídě, pomáhá řešit problémy.	Rozpis třídnických hodin Rozpis konzultačních hodin školního psychologa
	Žáci mají možnost využít konzultací.	Učitelé nabízejí konzultační hodiny podle potřeb.	Přehled konzultačních hodin vyučujících
	Škola zabezpečuje preventivní program.	Žáci se účastní akcí pořádaných pověřenými organizacemi v rámci preventivního programu.	Dle programu pověřené organizace
	Pedagogové mají odpovídající vzdělání, dále se sebevzdělávají.	Učitelé jsou ověřitelně pedagogicky i odborně zdatní, aprobovaní minimálně z 90%. Účastní se školení v souladu s plánem DVPP. Učitel získává osvědčení, certifikáty o sebevzdělání.	Přehled aprobovanosti sboru Přehled vzdělávacích aktivit sboru
	Pedagogové mezi sebou komunikují a spolupracují, doplňují a rozšiřují ŠVP	Učitelé se scházejí v předmětových komisích. Spolupracují na tvorbě projektů, které jsou realizované formou projektových dnů. Předmětové komise navrhuje úpravy ŠVP GJP.	Zápisy z porad předmětových komisí Dokumentace projektových dnů
	Škola podporuje činnost Rady školy.	Školská rada se schází 2x ročně. Indikátorem je počet realizovaných námětů. Vedení školy zdůvodní, proč přijalo nebo nepřijalo návrh žáků.	Náměty ze schůzí Školské rady Důvodová zpráva vedení školy
Výsledky vzdělávání na GJP	Žáci jsou úspěšní v přijetí na střední školy po absolvování kvarty, pokud se rozhodnou pro jiné odborné studium, absolventi vyššího gymnázia jsou úspěšní při vstupu na pomaturitní typy studia.	Žáci po ukončení povinné školní docházky jsou úspěšní v 80% při přijímacím řízení na jinou střední školu. Žáci vyššího gymnázia absolvují přijímací řízení na VŠ, VOŠ, další typy pomaturitního studia s úspěšností nejméně 70%.	Procentní a absolutní přehled přijatých na VŠ, VOŠ, PS atd.
	Žáci úspěšně absolvují maturitní zkoušky.	Žáci absolvují maturitní zkoušky s úspěšností nejméně 70%.	Procentní přehled maturitních výsledků.
	Žáci dosahují jak ve výroční klasifikaci, tak v různých typech srovnávacích zkoušek dobrých výsledků.	Celkový studijní průměr v jednotlivých ročnících nepřesahuje 1,80 v nižším a 2,30 ve vyšším gymnáziu.	Procentní přehled výročních výsledků.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		Úspěšnost v různých typech srovnávacích zkoušek dosahuje hodnot lepších, než je celostátní průměr.	Přehled poměrných výsledků.
	Žáci uplatňují výsledky vzdělávání i mimo školní prostředí – soutěže, odborné olympiády, veřejné aktivity atd.	Alespoň 50% účastníků olympiád a soutěží z řad našich žáků dosahuje hodnocení „úspěšný řešitel“ nebo jiný typ obdobného hodnocení. Žáci školu úspěšně reprezentují.	Přehled poměrných výsledků. Přehled úspěšných aktivit žáků.
Vnější vztahy GJP	Škola spolupracuje se zřizovatelem a ostatními institucemi.	GJP buduje partnerský vztah ke KÚ jako zřizovateli, MěÚ v Poděbradech, KPPP Nymburk atd.	Zápisy z porad na KÚ Plán účasti na akcích ve městě Plán prevence SPJ + zpráva Plán VP + zpráva Program a zpráva z kurzů prevence SPJ
	Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci.	Zákonným zástupcům je umožněno ovlivňovat výchovně vzdělávací proces.	Dokumenty SRG Přehled konzultací se zákonnými zástupci. Dotazníková šetření
	Mezi školou a regionálními institucemi (ostatní G a ZŠ, ZUŠ, DDM, KIC, zájmové organizace) existuje zpětná vazba.	Ve spolupráci s ZŠ, ZUŠ, a ostatními G a ÚP zajistit naplnění kapacity školy, podobně spolupracovat s DDM, KIC atd.	Přehled výsledků přijímacího řízení na GJP Přehled údajů z IPS ÚP Zprávy o práci školního sboru a orchestru Dokumentace prací výtvarného kroužku Přehledy a výkazy ze soutěží
	Škola cílevědomě hledá své místo v ekonomickém prostředí regionu. Toto kritérium je doplněno ekonomickou částí výroční zprávy.	Prezentace školy v regionálním tisku i dalších médiích, vyhledávání alternativních finančních zdrojů, využívat také kontaktů s absolventy	Dokumentace publikovaných článků Dokumentace webových stran Fotodokumentace, záznam besed s osobnostmi
	Škola využívá zahraniční kontakty.	Zahraniční kontakty školy doplňují výchovně vzdělávací proces	Zprávy ze zahraničních exkurzí

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

- je zpracováván v souladu s RVP G;
- zajišťuje rovnoprávný přístup ke gymnaziálnímu vzdělávání pro všechny žáky, kteří splnili vstupní požadavky dané přijímacím řízením na GJP;
- svou koncepcí umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky mimořádně nadané;
- vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí;
- vede k naplňování cílů gymnaziálního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií;
- je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce a umožňoval jim vycházet z vlastních zkušeností s efektivními způsoby výuky a z potřeb žáků;
- je vytvořen jako relativně stálý materiál, jeho případné inovace neovlivní ročníky, které nastoupily studium za platnosti odlišného dokumentu.

Základními cíli výchovně vzdělávacího procesu jsou: všestranný rozvoj studijně nadaných žáků a jejich příprava pro studium v terciární sféře všech druhů, aktivní vyplnění volného času žáků, posilování schopnosti žáků, zaměstnanců a GJP jako instituce aktivně vstupovat na evropský prostor, minimální počet žáků v evidenci ÚP (nestudujících, nepracujících), otevřená a aktivní škola.

• Zaměření školy

GJP realizuje gymnaziální studium ve studijním oboru čtyřletém a závěrečných 4 ročnicích studia osmiletého. Oba obory jsou shodné, všeobecného zaměření, kdy je věnován dostatečný prostor všem předmětům tak, aby každý žák dle svého zájmu dosáhl dostatečných znalostí v libovolném oboru. Zvýšený důraz je kladen na výuku cizích jazyků jako komunikačního prostředku, který žák uplatní při studiu libovolného přírodovědného, humanitního nebo výchovného oboru v navazujícím vzdělávání, při čerpání ze zahraničních zdrojů, při pozdějším studiu či zaměstnání v zahraničí. Orientace na Evropu/svět je podtržena snahou o každoroční účast vybraných žáků na zahraničních exkurzích, konferencích, soutěžích a vystoupeních, což spojuje snahu o úspěšnou vědeckou, odbornou ale i např. uměleckou činnost žáků (pěvecký sbor, orchestr) a její prezentaci v ČR ale i v cizím jazyce v zahraničí. Škola udržuje trvalé partnerské vztahy se zahraničními školami. Nabízené jazyky: anglický, německý, francouzský, ruský, eventuálně i španělský, latinský a italský. Výrazným rysem studia také je přechod od předmětů povinných k volitelným v předposledním a zejména posledním roce studia; to umožňuje profilaci podle individuálního zaměření.

- **Profil absolventa**

Absolvent GJP je všestranně připraven pro další vyšší odborná, vysokoškolská studia i pro vstup na pracovní trh. Rozvíjí vlastní schopnosti a uplatňuje je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci. Má osvojené strategie učení a je motivován celoživotnímu vzdělávání. Absolvent si osvojil čtenářskou, matematickou, finanční, přírodovědnou a kulturní gramotnost, mluvenou i psanou podobu českého jazyka. Zdokonaluje své komunikativní schopnosti a dovednosti také v cizích jazycích: V cizím – anglickém – jazyce dosahuje úrovně B2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, v dalším cizím jazyce pak úrovně B1, čímž je posílena jeho schopnost aktivně se pohybovat v evropském prostoru. Je zodpovědný, tolerantní a ohleduplný jak k jiným lidem, tak jejich kulturám a duchovním hodnotám.

Absolvent využívá pro sebe vhodné strategie učení, kriticky přistupuje k zdrojům informací při řešení problémů, pracuje samostatně, ve všech situacích využívá dostupné prostředky komunikace a počítačovou techniku, umí smysluplně naplňovat svůj volný čas, cílevědomě a s ohledem na své osobní předpoklady rozhoduje o dalším vzdělávání a profesi.

- **Organizace přijímacího řízení**

Přijímání studentů se řídí zákonem č. 561/2004, §60 a §61, v platném znění. Přihlášku na školu obdrží uchazeč na své základní škole nebo víceletém gymnáziu (dále jen ZŠ), je k dispozici také na webových stránkách MŠMT a GJP. Údaje na přihlášce potvrzuje ZŠ. Potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti ke studiu není vyžadováno. Uchazeči jsou přijímáni na základě studijních výsledků na ZŠ. Výsledné pořadí uchazečů je stanoveno podle níže uvedených kritérií v uvedeném pořadí:

- a) průměrný prospěch ze ZŠ z 1. a 2. pol. 8. roč. a 1. pol. 9. roč.;
- b) průměrný prospěch ze ZŠ z 1. pol. 9. roč.;
- c) průměrný prospěch ze ZŠ z 2. pol. 8. roč.;
- d) součet známek ve sledovaném období z matematiky a českého jazyka;
- e) součet známek ve sledovaném období z dalších předmětů v tomto pořadí: cizí jazyk (déle studovaný), fyzika, chemie, dějepis, přírodopis (biologie) a zeměpis;
- f) účast v okresních a vyšších kolech soutěží v 8. a 9. roč. z českého jazyka, dějepisu, zeměpisu, matematiky, chemie, fyziky, přírodopisu a cizích jazyků.

Ředitel školy může vyhlásit organizaci přijímacího řízení odlišnou od zde uvedeně.

- **Organizace maturitní zkoušky**

Studium na GJP je završeno maturitní zkouškou na konci osmiletého nebo čtyřletého vzdělávacího cyklu. Její podoba je daná platnou legislativou, a to vyhláškou č. 177/2009 Sb. v platném znění. Struktura profilové části je určena rozhodnutím ředitele školy a zveřejněna v každém školním roce.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- **Výchovné a vzdělávací strategie**
  - **Klíčové kompetence**

Se záměrem intenzivně působit na žáky naší školy využíváme ve všech předmětech jednotného znění klíčových kompetencí, k jejichž naplnění směřujeme pomocí veškerých edukačních technik. Toto jednotné a shodné působení považujeme za výhodu umožňující netříštit pozornost a zaměřit se jednotným směrem.

K těmto kompetencím (viz níže) odkazuje první (levý) sloupec uvedený v tabulkách jednotlivých vyučovacích předmětů zkratkou shodnou s těmi, které jsou využity v této kapitole (např. KU 3). Zkratky odkazují v nižším a vyšším gymnáziu k rozdílným kompetencím.

Kompetence k učení – KU

Na konci gymnaziálního vzdělávání žák:

KU 1

své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;

KU 2

efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;

KU 3

kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;

KU 4

kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů - KRP

Na konci gymnaziálního vzdělávání žák:

KRP 1

rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;

KRP 2

vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;

KRP 3

uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP 4

kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;

KRP 5

je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;

KRP 6

zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní - KK

Na konci gymnaziálního vzdělávání žák:

KK 1

s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;

KK 2

používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;

KK3

efektivně využívá moderní informační technologie;

KK 4

vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;

KK 5

prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;

KK 6

rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Kompetence sociální a personální - KSP

Na konci gymnaziálního vzdělávání žák:

KSP 1

posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;

KSP 2

stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;

KSP 3

odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;

KSP 4

přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;

KSP 5

aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;

KSP 6

přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

KSP 7

projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;

KSP 8

rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská - KO

Na konci gymnaziálního vzdělávání žák:

KO 1

informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;

KO 2

o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;

KO 3

respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;

KO 4

rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KO 5

promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;

KO 6

chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;

KO 7

posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti - KP

Na konci gymnaziálního vzdělávání žák:

KP 1

cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;

KP 2

rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;

KP 3

uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;

KP 4

získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;

KP 5

usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;

KP 6

posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;

KP 7

chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

• Obecné výchovné a vzdělávací strategie

jsou v ŠVP VG GJP zpracovány centrálně a jako takové jsou východiskem pro všechny vzdělávací oblasti a vyučovací předměty. Jejich sjednocená podoba umožňuje postupovat účinně za využití efektivních a ověřených postupů a metod, zároveň, kde je to účelné, jsou strategie specificky upraveny pro konkrétní vzdělávací oblasti či předměty:

V oblasti kompetencí k učení

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k celoživotnímu učení

- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních a společenských objektů, procesů, vlastností a jevů.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment v přírodních i společenských vědách.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi/žákyni.
- Motivujeme žáky k učení cíleným vytvářením situací, v nichž mají radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem neustálým dalším vzděláváním v oborech své aprobace.

V oblasti kompetencí k řešení problémů

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky problémy prakticky řešit.
- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápání vzájemných souvislostí či zákonitostí.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných i společenských zákonů a zákonitostí.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

V oblasti kompetencí komunikativních

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování či experimentů.
- Klademe důraz na patřičnou úroveň mluveného i písemného projevu.
- Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky, žákyněmi a vyučujícími navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel v odborných učebnách a na mimoškolních akcích.

V oblasti kompetencí sociálních a personálních

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Vedeme žáky k vzájemně prospěšné kooperaci ve třídě, což jim přináší vzájemnou inspiraci a umožňuje dosahovat osobního maxima každého člena.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Upevňujeme v žácích vědomí, že spoluprací lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do našich tříd.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu a genderové nerovnosti.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, žákyněmi a jejich vyučujícími.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

V oblasti kompetencí občanských

vychovávat žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- Podporujeme zájem žáků o dění v občanské společnosti, obci, kraji, státě, Evropě, v politickém životě vůbec.
- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití rozličných vědeckých oborů.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní zdraví a za zachování životního prostředí.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví a aktivní ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných a život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se vzájemně potřebují.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s objekty, pravidla chování ve škole, v učebnách, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených postupů.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.

V oblasti kompetencí k podnikavosti

vést žáky k pozitivnímu vztahu k budoucí profesi, k rozvoji osobního i odborného potenciálu, k vyhledávání příležitostí, ke schopnosti vnímat rizika, chápat ekonomické principy a realitu tržního prostředí

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Vedeme žáky k vědomému plánování profesní dráhy, k dosahování plánovaných profesních cílů.
- Učíme žáky pracovním návykům, sebekritickému vyhodnocování a rozvoji zájmů.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí; měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda s odborníkem apod.) seznamujeme žáky s možnostmi dalšího uplatnění v oblasti humanitních i přírodních věd či v průmyslových odvětvích.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- **Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace**

modifikují dle ŠVP VG GJP obecně závazné výchovné a vzdělávací strategie, doplňují je a konkretizují s ohledem na specifika vzdělávací oblasti.

V oblasti kompetencí k učení

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je celoživotnímu učení

- Učíme žáky různým metodám poznávání lingvistických, uměleckých, literárních a obecně estetických jevů, procesů a vlastností v sociální perspektivě.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat vlastní činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře, filmu, na internetu, v dalších mediovaných sděleních.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání cizího jazyka v úrovni A2 a dalšího cizího jazyka v úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat s jazykem a literárními útvary, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat použité výzkumné a experimentální metody.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi/žákyni.
- Motivujeme žáky k učení cíleným vytvářením situací, v nichž mají radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem neustálým dalším vzděláváním v oborech své aprobace.

V oblasti kompetencí k řešení problémů

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky problémy prakticky řešit.
- Na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na lingvistických pojmech, prvcích teorií a modelech a chápání vzájemných souvislostí.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů ze společenských zákonů a zákonitostí.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

V oblasti kompetencí komunikativních

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a výzkumů.
- Klademe důraz na patřičnou úroveň mluveného i písemného projevu.
- Ve výuce podporujeme používání cizích jazyků a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky, žákyněmi a vyučujícími navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel v jazykových odborných učebnách, knihovně a na mimoškolních akcích.

V oblasti kompetencí sociálních a personálních

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Vedeme žáky k vzájemně prospěšné kooperaci ve třídě, což jim přináší vzájemnou inspiraci a umožňuje dosahovat osobního maxima každého člena.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že spoluprací lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do našich tříd.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu a genderové nerovnosti.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, žákyněmi a jejich vyučujícími.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

V oblasti kompetencí občanských

vychovávat žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- Podporujeme zájem žáků o dění v občanské společnosti, obci, kraji, státě, Evropě, politickém životě i jejich odraz v národních literaturách.
- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití rozličných vědeckých oborů, myšlenkových a ideologických proudů.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní zdraví a za zachování životního prostředí.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví a aktivní ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků v domácím prostředí i při pobytu v zahraničí.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných a život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se vzájemně potřebují.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s objekty, pravidla chování ve škole, v učebnách, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených postupů.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

V oblasti kompetencí k podnikavosti

vést žáky k pozitivnímu vztahu k budoucí profesi, k rozvoji osobního i odborného potenciálu, k vyhledávání příležitostí, ke schopnosti vnímat rizika, chápat ekonomické principy a realitu tržního prostředí

- Vedeme žáky k vědomému plánování profesní dráhy, k dosahování plánovaných profesních cílů.
- Učíme žáky pracovním návykům, sebekritickému vyhodnocování a rozvoji zájmů.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí; měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda s odborníkem apod.) seznamujeme žáky s možnostmi dalšího uplatnění v oblasti humanitních věd.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- **Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Člověk a společnost**

modifikují dle ŠVP VG GJP obecně závazné výchovné a vzdělávací strategie, doplňují je a konkretizují s ohledem na specifika vzdělávací oblasti. Využívají se také ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, která je integrována do předmětu ZSV.

V oblasti kompetencí k učení

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k celoživotnímu učení

- Učíme žáky různým metodám poznávání společenských procesů, vlastností a jevů.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat vlastní činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry ze společenských jevů a procesů.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment ve společenských vědách.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi/žákyni.
- Motivujeme žáky k učení cíleným vytvářením situací, v nichž mají radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem neustálým dalším vzděláváním ve společenských vědách.

V oblasti kompetencí k řešení problémů

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky problémy prakticky řešit.
- Kde je to možné, naučíme žáky na modelových příkladech algoritmu řešení problémů v společenských vědách.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápání vzájemných souvislostí či zákonitostí.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů ze společenských zákonů a zákonitostí.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderních výzkumných technik při řešení modelových společenských problémů.
- Učíme, jak některým problémům ve společenském životě předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

V oblasti kompetencí komunikativních

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování či experimentů.
- Klademe důraz na patřičnou úroveň mluveného i písemného projevu.
- Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky, žákyněmi a vyučujícími navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel jak při vyučování ve třídě, tak i na exkurzích a při mimoškolních akcích.

V oblasti kompetencí sociálních a personálních

rozvít u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Vedeme žáky k vzájemně prospěšné kooperaci ve třídě, což jim přináší vzájemnou inspiraci a umožňuje dosahovat osobního maxima každého člena.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že spoluprací lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do našich tříd.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu a genderové nerovnosti.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, žákyněmi a jejich vyučujícími.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

V oblasti kompetencí občanských

vychovávat žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- Podporujeme zájem žáků o dění v občanské společnosti, obci, kraji, státě, Evropě, v politickém životě vůbec.
- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití rozličných ideologických proudů.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní zdraví a za zachování životního prostředí.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví a aktivní ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných a život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se vzájemně potřebují.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (pravidla chování ve škole, v učebnách, na exkurzích a při mimoškolních akcích) a dodržování stanovených postupů.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.

V oblasti kompetencí k podnikavosti

vést žáky k pozitivnímu vztahu k budoucí profesi, k rozvoji osobního i odborného potenciálu, k vyhledávání příležitostí, ke schopnosti vnímat rizika, chápat ekonomické principy a realitu tržního prostředí

- Vedeme žáky k vědomému plánování profesní dráhy, k dosahování plánovaných profesních cílů.
- Učíme žáky pracovním návykům, sebekritickému vyhodnocování a rozvoji zájmů.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí; měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda s odborníkem apod.) seznamujeme žáky s možnostmi dalšího uplatnění v oblasti humanitních (a společenských) věd a v různých odvětvích české a evropské vědy a ekonomiky.

- **Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Za žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je považován žák

- a) se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování);
- b) se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování);
- c) se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně-kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu);
- d) Speciální vzdělávací potřeby žáků zjišťuje školské poradenské zařízení. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, u kterých je předpoklad dalšího studia, mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou činnost školy a školského poradenského zařízení.

Pro žáky se zdravotním postižením se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Škola není bezbariérově přístupná, mezi učiteli není speciální pedagog. Pokud to postižení vyžaduje, může ředitel školy povolit individuální studijní plán. Výchovný poradce s třídním učitelem žáka zajišťuje individuální přístup k žákovi ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálními pedagogickými centry a s dalšími odborníky (psychology, lékaři).

U žáků se zdravotním znevýhodněním se přistupuje individuálně ke každému žákovi s ohledem na jeho diagnózu ve spolupráci s rodiči žáka a odbornými lékaři. Ředitel školy může stanovit podmínky zohlednění zdravotního znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání, např. umožnit ze závažných zdravotních důvodů uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu nebo z provádění určitých činností (viz §67 odst. 2 školského zákona).

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

U žáků se sociálním znevýhodněním škola zabezpečuje konzultace s psychologem v případě ohrožení žáků sociálně patologickými jevy. Pro žáky v postavení azylantů škola zajišťuje individuální konzultace zejména v jazycích, pro zapojení těchto žáků do života školy slouží nabídka nepovinných předmětů a kroužků. Ředitel školy může i v těchto případech povolit individuální vzdělávací plán podle potřeb žáka.

Kontrola plnění dohodnutých postupů a výsledků vzdělávání probíhá pravidelně v rámci čtvrtletních pedagogických rad.

- **Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných**

Škola vytváří v souladu se svým profilem podmínky pro rozvoj talentovaných žáků, všichni pedagogové školy vytváří podnětné a odpovídající vzdělávací prostředí. Zároveň zajišťují individuální přístup k těmto žákům, motivují je mimovyučovacími aktivitami (nejrůznější předmětové soutěže, olympiády, studentská odborná činnost, vzdělávací kurzy nabízené vysokými školami, mezinárodní studentské konference). Škola organizuje besedy s významnými osobnostmi z oblasti kultury i vědy a výzkumu. Žáci mohou využívat individuální konzultace.

Ředitel školy může na základě doporučení školského poradenského zařízení povolit nezletilému studentovi s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému studentovi na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Naprostá většina žáků gymnázia se pohybuje v pásmu nadprůměrné inteligence, což odpovídá výběrovému charakteru školy. Žáci gymnázia projevují vyšší zájem o studium, který škola rozvíjí vysokou a všestrannou nabídkou volitelných předmětů a nepovinných předmětů a kroužků.

- **Začlenění průřezových témat**

reprezentují v ŠVP VG GJP aktuální okruhy problémů. Jsou formativním prvkem pomáhajícím rozvíjet hlavní směr studia ve vyšších ročnících gymnázia a zároveň žakovu osobnost v oblasti postojů a hodnot. Průřezová témata (PT) nemají jednotnou podobu - vždy však jejich tematické okruhy procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují propojení se vzdělávacími obsahy oborů, a tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání. Prostřednictvím svého nadpředmětového charakteru PT dávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku. *Ve shodě s RVP G nejsou na GJP aplikována celá PT, jsou však zmíněny všechny okruhy všech PT, témata nejsou vyčerpána v celé šíři, ale účelně rozprostřena vždy mezi několika předměty.*

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<i>Průřezové téma:</i>	<i>Zkratka:</i>	<i>Tematické okruhy PT:</i>	<i>Integrace do předmětů:</i>
4.1 Osobnostní a sociální výchova	OSV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti 2. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů 3. Sociální komunikace 4. Morálka všedního dne 5. Spolupráce a soutěž 	<ol style="list-style-type: none"> 1. BIO, EVH, TEV, ANJ, Cizí J, ZSV, CHE 2. EVH, BIO, TEV, ANJ, ZSV 3. CJL, ANJ, Cizí J, ZSV, MAT, EVV, GEO 4. ZSV, TEV, EVH, VYV, BIO, GEO, CHE 5. TEV, EVH, EVV
4.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VEG	<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalizační a rozvojové procesy 2. Globální problémy, jejich příčiny a důsledky 3. Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce 4. Žijeme v Evropě 5. Vzdělávání v Evropě a ve světě 	<ol style="list-style-type: none"> 1. GEO, ZSV, DEJ, MAT, CJL, ANJ, Cizí J, EVV 2. ZSV, GEO, BIO 3. DEJ, GEO, ZSV 4. EVH, EVV, CJL, GEO, ANJ, Cizí J, DEJ 5. GEO, DEJ, ANJ, Cizí J,
4.3 Multikulturní výchova	MKV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Základní problémy sociokulturních rozdílů 2. Psychosociální aspekty interkulturality 3. Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí 	<ol style="list-style-type: none"> 1. GEO 2. ZSV 3. ANJ, Cizí J, CJL
4.4 Environmentální výchova	ENV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problematika vztahů organismů a prostředí 2. Člověk a životní prostředí 3. Životní prostředí regionu a České republiky 	<ol style="list-style-type: none"> 1. BIO 2. GEO, BIO, FYZ, CHE, 3. GEO, BIO, DEJ, ZSV
4.5 Mediální výchova	MEV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Média a mediální produkce 2. Mediální produkty a jejich významy 3. Uživatelé 4. Účinky mediální produkce a vliv médií 5. Role médií v moderních dějinách 	<ol style="list-style-type: none"> 1. DEJ, CJL, IKT 2. CJL, ZSV 3. CJL 4. CJL, DEJ, ZSV 5. DEJ, ZSV

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

4 UČEBNÍ PLÁN ŠVP VG GJP

(1. až 4. ročník 4letého studia, 5. až 8. ročník 8letého studia)

Učební plán GJP VG pro 1. - 4. ročník (5. – 8. ročník osmiletého studia) zcela respektuje požadavky RVP G.

Cizí jazyk - od 1. ročníku je zařazeno vyučování anglického jazyka a dalšího cizího jazyka.

Průřezová témata - části průřezových témat jsou vyučovány v rámci všech předmětů.

Volitelné předměty - jsou zařazeny ve 3. a 4. ročníku (7. – 8. roč.) a jejich nabídka je uvedena v ŠVP VG GJP. V závislosti na ekonomické či personální situaci, popřípadě zájmu žáků, může být nabídka doplněna dalším předmětem či mohou být některé předměty pro daný rok v nabídce neuvedeny. Ve 3. ročníku (7.) volí žák předmět(y) v celkové výši 4 hodin, ve 4. ročníku (8.) v celkové výši 16 hodin. Volbu předmětů provede i žák 1. ročníku (5.), kdy volí HUV nebo VYV, a to na 2 roky (1. – 2. ročník, resp. 5. – 6. ročník).

Geologie, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví – jsou plně integrovány v ostatních předmětech.

Matematika a její aplikace - je totožný předmět s předmětem **Matematika**

Informatika a informační a komunikační technologie – totožný předmět s předmětem **Informační a komunikační technologie**

Občanský a společenskovědní základ – je totožný předmět s předmětem **Základy společenských věd**

Hudební obor – je totožný předmět s předmětem **Hudební výchova**

Výtvarný obor – je totožný předmět s předmětem **Výtvarná výchova**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (CJL**)	3	3	3	4	13
	Anglický jazyk (ANJ)	3	3	3	4	13
	Další cizí jazyk (NEJ, FRJ, RUJ, ...)	3	3	3	3	12

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Matematika a její aplikace	Matematika (MAT)	4	4	4	2	14
Člověk a příroda	Geologie* (GEL)	0	0	0	0	0
	Geografie (GEO)	2	2	2	0	6
	Fyzika (FYZ)	2	3	3	0	8
	Chemie (CHE)	3	3	2	0	8
	Biologie (BIO)	3	3	3	0	9
Člověk a společnost	Dějepis (DEJ)	2	2	2	1	7
	Základy společenských věd (ZSV)	2	2	1	1	6
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce* (CSP)	0	0	0	0	0
Umění a kultura	Estetická výchova hudební (EVH)	2	2	0	0	4
	Estetická výchova výtvarná (EVV)					
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (TEV)	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví* (VKZ)	0	0	0	0	0
Informatika a informační a komunikační technologie	Informační a komunik. technologie (IKT)	2	1	1	0	4
	Volitelné předměty	0	0	4	16	20
	Celkem	33	33	33	33	132
<i>Předměty označené * jsou zcela integrovány do dalších předmětů.</i>						

**) Zkratky předmětů jsou v dokumentu uvedeny bez diakritických znamének (háčky, čárky), např. CJL, DEJ, TEV. Ve stejném významu mohou však být dle potřeby použity jim odpovídající zkratky s diakritickými znaménky, např. ČJL, DĚJ, TĚV apod.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5 VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1 Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura (CJL)

Charakteristika CJL: Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**

Obsahové vymezení CJL:

- 1) Jazyk a jazyková komunikace
- 2) Sloh a komunikace
- 3) Literární komunikace

Rozvržení do ročníků vymezeno v tabulce.

Časové vymezení CJL:

CJL jsou vyučovány s časovou dotací 3-3-3-4. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit studiem v seminářích: Literární seminář (LSE) (0-0-2-0), Literární seminář (LSE) (0-0-0-2), Rétorika (RET) (0-0-2-0), Jazyk a komunikace (JKO) (0-0-2-0), Jazyk a komunikace (JKO) (0-0-0-2), Literárně jazykový seminář (LJS) (0-0-0-4)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vzdělávací obor (předmět): Český jazyk a literatura (CJL)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1234 KRP156 KK123456 KSP13	<i>Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací. Při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné</i>	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE I obecné poučení o jazyku a řeči – jazyk a řeč, jazyková komunikace;	DĚJ MAT (přesnost) GEO ZSV	OSV verbální a neverbální komunikace (specifika)	VIZ TÉMATICKÉ PLÁNY JEDNOTLIVÝCH VYUČUJÍCÍCH

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KO34 KP23</p>	<p><i>vývojové tendence.</i> <i>V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové.</i> <i>Prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči.</i> <i>Při písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu.</i> <i>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</i></p>	<p>myšlení a jazyk; národní jazyk a jeho útvary; čeština a slovanské jazyky; jazyková kultura; základní vývojové tendence českého jazyka zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti; zvukové prostředky souvislé řeči grafická stránka jazyka – písmo, jeho vznik a druhy; základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich</p>	<p>BIO FYZ ANJ NEJ RUJ FRJ</p>	<p>VEG kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace</p>	
<p>KU1234 KRP156 KK123456 KSP13 KO34 KP23</p>	<p><i>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</i> <i>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných principů českého jazyka pochopí hlavní principy obohacování slovní zásoby a osvojí si pravidla slovtvorby.</i> <i>Dovede nabyté vědomosti uplatňovat v praxi rozpoznává slovní druhy a určuje mluvnické kategorie pochopí vztah mezi syntaktickými funkcemi pádů a jejich věcnými vztahy.</i> <i>Navykne si pracovat se slovníkovými příručkami (SSČ, PČP).</i></p>	<p>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE II slovní zásoba, sémantika a tvoření slov – jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických); významové vztahy mezi slovy; rozšiřování slovní zásoby; způsoby tvoření slov tvarosloví (morfologie) – slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary</p>	<p>ANJ NEJ RUJ FRJ GEO DEJ MAT</p>		
<p>KU1234 KRP156 KK123456 KSP13 KO34</p>	<p><i>Uvědomí si význam ustálených slovních spojení</i> <i>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka.</i> <i>Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle</i></p>	<p>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE III frazeologie skladba (syntax) – základní principy větné stavby (větné členy, věty,</p>	<p>MAT (přesnost) ANJ NEJ RUJ FRJ</p>		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KP23</p>	<p><i>záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího. V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny. Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného.</i></p>	<p>souvětí a jejich vztahy); aktuální členění výpovědi); základy valenční a textové syntaxe</p>	<p>DEJ</p>		
<p>KU1234 KRP156 KK123456 KSP13 KO34 KP23</p>	<p><i>Zamýšlí se nad vlastním chováním a chováním jiných lidí, zejména v oblasti řečové, a je schopen je hodnotit. Přiměřeně užívá jazykových prostředků v písemných i ústních projevech vlastních a kriticky hodnotí a posuzuje jazykové projevy cizí. Chápe funkci obecné češtiny v běžném dorozumívání, v oficiálním projevu, v umělecké oblasti a dovede ji posuzovat. Uvědomí si nutnost výběru jazykových prostředků vzhledem k funkci sdělení. Seznámí se s postavením češtiny v rámci indoevropských jazyků, uvědomí si příbuznost jazyků na základě podobnosti jevů.</i></p>	<p>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE IV Chování a řeč; Národní jazyk a jeho členění na útvary; Funkce spisovné češtiny a její vývojové změny; Čeština a příbuzné jazyky z pohledu vývojového</p>	<p>DEJ ZSV GEO MAT (přesnost) ANJ</p>	<p>VEG evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství</p>	
<p>KU1234 KRP156 KK123456 KSP138 KO47 KP25</p>	<p><i>Pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty. Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum. Zkulturuje svou běžnou komunikaci, učí se kultivovaně konverzovat. Cvičí se v aktivním naslouchání. Dokáže vypracovat probrané slohové útvary. Zdokonaluje se v korespondenci soukromé i odborné.</i></p>	<p>SLOH A KOMUNIKACE I slohová charakteristika výrazových prostředků text a styl, slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace, jejich role funkce komunikátů – sebevyjádření, apel, přesvědčování,</p>	<p>DEJ</p>	<p>OSV účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových,</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		argumentace, kontakt aj. jako dominantní funkce komunikátu míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace; mluvenost a psanost komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa přehled funkčních stylů, postupů, útvarů funkční styl prostěsdělovací, administrativní zpráva, oznámení, pozvánka, popis, výtah, zápisky, běžná komunikace, paralingvální a neverbální vyjadřování, psaní dopisů		resp. konfliktních situací) MEV rozdíl mezi psaným a mluveným projevem co je veřejnost, publikum, občané, uživatelé, konzumenti jak vzniká čtenářská/posluch ačská/divácká skupina, co je cílová skupina ohlasy čtenářů/diváků/po sluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce	
KU1234 KRP156 KK123456 KSP13 KO47 KP25	<i>Je schopen vytvářet delší souvislé texty v rámci slohového popisného postupu. Rozvíjí schopnost kultivovaně obhajovat své postoje a přijmout odlišný názor. Seznámí se s hlavními zpravodajskými a publicistickými útvary a vybrané útvary dokáže stylizovat. Identifikuje a hodnotí jazykové prostředky typické pro reklamu. Rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit.</i>	SLOH A KOMUNIKACE II Slohový postup popisný; Výstavba popisu; Procvičování mluveného projevu; Odborný popis s důrazem na využití v odborné komunikaci žáků (popis pracovního postupu) Funkční styl publicistický; Jazyk a styl žurnalistiky;	DĚJ ANJ RUJ NEJ FRJ ZSV IKT	MEV lidé v médiích a jejich práce (novináři, baviči, herci, manažeři). práce v produkčním týmu „školního média“ (tištěné periodikum,	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou. Rozliší fakta od postojů a komentářů.</p>	<p>Zpravodajské a publicistické útvary</p>		<p>rozhlasové či televizní vysílání, internetové periodikum), rozbor školní produkce z hlediska dodržování dohodnutých zásad a pravidel</p> <p>formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.)</p>	
<p>KU1234 KRP156 KK123456 KSP13 KO47 KP25</p>	<p><i>Připomene si význam a roli řečnických projevů z dějepisu, ale i ze současného zejm. politického života. Umí si poradit s hledáním zdrojů materiálu pro příslušný druh projevu. Věnuje náležitou pozornost volbě vyjadřovacích prostředků a pravidlům ortoepie. Soustřeďuje se na užívání mimojazykových prostředků, volbu vhodného oblečení, celkovou upravenost zevnějšku. Dokáže zvolit vhodné prameny, obsah výkladu, přehledně a logicky uspořádat, stylizovat i členit, užít grafických prostředků. Efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).</i></p>	<p>SLOH A KOMUNIKACE III Veřejné mluvené projevy a jejich styl; Rétorika, druhy řečnických slohových útvarů; Funkční oblast odborná, výklad a slohový postup výkladový</p>	<p>DĚJ ANJ RUJ NEJ FRJ ZSV IKT</p>	<p>MEV stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech</p>	
<p>KU1234 KRP156 KK123456 KSP13 KO47</p>	<p><i>Zopakuje si poučení o funkčních stylech a slohotvorných činitelích. Uvědomí si spojitost literárního, slohového a jazykového učiva. Vytváří si předpoklady pro porozumění literárnímu dílu.</i></p>	<p>SLOH A KOMUNIKACE IV Stylová diferenciacie češtiny Styl umělecké literatury, literární druhy, žánry, obrazná pojmenování, řeč postav;</p>	<p>DĚJ ANJ RUJ NEJ FRJ ZSV</p>	<p>MEV vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KP25</p>	<p><i>Učí se sdělovat jasně své názory a stanoviska. Dokáže odlišit esej od běžného úvahového projevu. Osvojí si náležitosti běžně užívaných administrativních písemností. Volí účelné jazykové prostředky, slušně a zdvořile dosahuje svých cílů.</i></p>	<p>Vypravování s uměleckými prvky; Úvaha a úvahový postup; Esej; Administrativní funkční styl Druhy administrativních písemností: žádost, plná moc, životopis</p>	<p>IKT</p>	<p>společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.) MKV Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů. Jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost</p>	
<p>KU1234 KRP345 KK1236 KSP58 KO34 KP23</p>	<p><i>Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým. Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí. Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu. Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře. Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu.</i></p>	<p>LITERÁRNÍ KOMUNIKACE I-IV základy literární vědy – literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika; interdisciplinárnost literární vědy; literatura a její funkce metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské</p>	<p>GEO DĚJ ZSV ANJ RUJ FRJ NEJ</p>	<p>OSV respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností) VEG významní Evropané: výběrová mozaika</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech.</i></p> <p><i>Identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře.</i></p> <p><i>Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu.</i></p> <p><i>Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní.</i></p> <p><i>Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.</i></p> <p><i>Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení.</i></p> <p><i>Vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny).</i></p> <p><i>Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.</i></p> <p><i>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</i></p>	<p>kompetence; interpretace a přeinterpretování</p> <p>způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky)</p> <p>jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy; figury; rytmus, rým a zvukové prostředky poezie; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; motiv, téma</p> <p>text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze)</p> <p>vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury – funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů</p>	<p>světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu</p> <p>významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska</p>	
--	--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		a žánrů s důrazem na moderní literaturu			
--	--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.2 Vzdělávací obor: volitelný předmět **Literárně jazykový seminář (LJS)**

Charakteristika LJS: Literárně jazykový seminář prohlubuje témata vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**

Časové vymezení LJS: 0-0-0-4

Pozn. Tento seminář nelze kombinovat s Literárním seminářem (LSE /0-0-2-0/) a Literárním seminářem (LSE /0-0-0-2/)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace					
Vzdělávací obor (předmět): Literárně jazykový seminář (LJS)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1-4 KRP1235 KK13456 KSP3456 KO234 KP2345	<i>Přemýšlí o funkci umění v životě člověka Diskutuje na téma estetické působení literárního díla</i>	Umění a jeho působení na člověka (diskuse, úvaha) Literatura a její funkce Vznik a poslání písemnictví Umělecká literatura a její funkce Působení literárního díla na jednotlivého čtenáře	CJL DEJ ZSV	Aplikace PT analogicky jako v CJL	Upřesněno v tematických plánech vyučujících Důraz na všestrannou analýzu textu Komplexní jazykové rozbory
KU1-4 KRP1235 KK13456 KSP3456 KO234 KP2345	<i>Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým. Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí. Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.</i>	Literární věda a její disciplíny Literární teorie , terminologie (jazyková, tematická, kompoziční stránka literárního díla) Literární kritika , literární časopisy, noviny, rozhlasové a televizní pořady Recenze Literární historie Forma a obsah literárního díla	DEJ ZSV CJL GEO		Vlastní tvorba žáků

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře. Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu. Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu. Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl. Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl. Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní.</p>	<p>Jejich vztah</p> <p>Základy interpretace literárního díla Srovnávací interpretace</p> <p>Klasifikace literárních žánrů Lyrika, epika, drama, poezie a jejich vzájemná prostupnost</p> <p>Mýtus a mytologie Mýtus jako literární žánr, autorský mýtus</p> <p>Bible</p> <p>Román Vývoj románu Základní narativní struktury románu, typologie vypravěčů Charakteristika výrazných románových typů od antiky po současnost s důrazem na románové experimenty- modernismus, postmodernismus Typologie románu (např. romantismus/realismus, patos/ironie, norma/experiment)</p> <p>Iničiační román+ autorský mýtus v moderní literatuře Magický realismus</p> <p>Úvod do světa divadla Typologie archetypálních divadelních postav (Oidipus, Hamlet, Faust, Don Juan...)</p> <p>Absurdita, groteska Divadla malých forem, absurdní drama</p> <p>Experiment a hra v moderní poezii Symbolismus, dekadence, moderní básnické směry, nonsensová poezie</p>			
--	--	--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		<p>Triviální žánry Charakteristika a funkce těchto žánrů, souvislost s „vysokou“ literaturou, modernistické a postmodernistické využití těchto žánrů</p> <p>Kýč, brak Estetická norma, hodnota, funkce</p>			
--	--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.3 **Vzdělávací obor: volitelný předmět Literární seminář (LSE)**

Charakteristika LSE: Literární seminář prohlubuje témata vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**

Časové vymezení LSE: LSE (0-0-2-0), LSE (0-0-0-2)

Pozn. Tento seminář nelze kombinovat s Literárně jazykovým seminářem (LJS /0-0-0-4/)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vzdělávací obor (předmět): volitelný předmět Literární seminář (LSE) (0-0-2-0)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1-4 KRP1235 KK13456 KSP3456 KO234 KP2345	<i>Přemýšlí o funkci umění v životě člověka. Diskutuje na téma estetické působení literárního díla.</i>	<p>Umění a jeho působení na člověka (diskuse, úvaha)</p> <p>Literatura a její funkce Vznik a poslání písmenictví Umělecká literatura a její funkce Působení literárního díla na jednotlivého čtenáře</p>	CJL DEJ ZSV	Aplikace PT analogicky jako v CJL	Upřesněno v tematických plánech vyučujících Důraz na všestrannou analýzu textu
KU1-4 KRP1235 KK13456 KSP3456 KO234	<i>Rozliší umělecký text od neuměleckého, naleznou jevy, které činí text uměleckým. Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký</i>	Literární věda a její disciplíny terminologie	DEJ ZSV CJL		Vlastní tvorba žáků

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KP2345</p>	<p><i>vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí. Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu. Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře. Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu. Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní. Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl. Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje. získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</i></p>	<p>Literární teorie, terminologie (jazyková, tematická, kompoziční stránka literárního díla)</p> <p>Literární kritika, literární časopisy, noviny, rozhlasové a televizní pořady Recenze Beseda se spisovatelem Nekrolog</p> <p>Literární historie</p> <p>Forma a obsah literárního díla Jejich vztah</p> <p>Základní interpretace literárního díla Srovnávací interpretace</p> <p>Literární žánry</p> <p>Poezie, próza, drama</p> <p>Obsah literárního díla Látka, námět, předloha, literární postava, typ</p>			
---------------	---	---	--	--	--

<p>Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vzdělávací obor (předmět): volitelný předmět Literární seminář (LSE) (0-0-0-2)</p>					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
<p>KU1-4 KRP1235 KK13456 KSP3456 KO234 KP2345</p>	<p><i>Přemýšlí o funkci umění v životě člověka Diskutuje na téma estetické působení literárního díla</i></p>	<p>Umění a jeho působení na člověka (diskuse, úvaha)</p> <p>Literatura a její funkce Vznik a poslání písemnictví Umělecká literatura a její funkce</p>	<p>CJL DEJ ZSV</p>	<p>Aplikace PT analogicky jako v CJL</p>	<p>Upřesněno v tematických plánech vyučujících Důraz na všestrannou analýzu textu</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		Působení literárního díla na jednotlivého čtenáře			
KU1-4 KRP1235 KK13456 KSP3456 KO234 KP2345	<p><i>Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým. Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí.</i></p> <p><i>Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.</i></p> <p><i>Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře.</i></p> <p><i>Rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu.</i></p> <p><i>Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech.</i></p> <p><i>Identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře.</i></p> <p><i>Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu</i></p> <p><i>Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní.</i></p> <p><i>Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.</i></p> <p><i>Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.</i></p>	<p>Literární věda a její disciplíny terminologie</p> <p>Obsah literárního díla Věcný obsah Ideový obsah</p> <p>Forma literárního díla Jednotky jazykové výstavby Figury Tropy Formální výstavba verše Formální výstavba umělecké prózy z hlediska vypravěčského Kompozice uměleckého textu</p> <p>Komplexní literární interpretace Literatura jako mimesis Umění jako nápodoba skutečnosti</p> <p>Žánry Povídka a novela Geneze a žánrová charakteristika povídky: renesanční novela, byronská povídka, poema, romaneto, realistická a naturalistická povídka, balada, baladická povídka</p> <p>Román jako zrcadlo společnosti Román společenský, historický, realistický, válečný, (anti)utopie</p> <p>Autobiografické žánry Deníky, vzpomínky, dopisy</p> <p>Literární hrdina Typologie literárních hrdinů, vztah hrdina-vypravěč-autor</p>	DEJ ZSV CJL		<p>Vlastní tvorba žáků</p> <p>Priorita žánrově-tematického pohledu před chronologickým.</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</i>				
--	---	--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.4 **Vzdělávací obor:** volitelný předmět **Jazyk a komunikace (JKO)**

Charakteristika JKO: Jazyk a komunikace prohlubuje témata vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**

Časové vymezení JKO: Jazyk a komunikace (JKO) (0-0-2-0); Jazyk a komunikace (JKO) (0-0-0-2)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace					
Vzdělávací obor (předmět): volitelný předmět Jazyk a komunikace (JKO) (0-0-2-0)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU2 KRP1 KK 23 KSP12 KO4 KP2	<p><i>Pochopí vztah řeči a jazyka.</i></p> <p><i>Seznámí se s celkovou charakteristikou češtiny.</i></p> <p><i>Pochopí vztah mezi jazykovou správností a jazykovou kulturou. Uvědomí si nutnost výběru jazykových prostředků vzhledem k funkci sdělení.</i></p> <p><i>Zopakuje si, popř. dodatečně osvojí základní poznatky a pojmy ze stylistiky</i></p>	<p>Obecné poučení o řeči a jazyce</p> <p>Sdělování jako životní princip</p> <p>Jazyk – řeč- komunikace</p> <p>Vznik a vývoj jazyka</p> <p>Stratifikace národního jazyka</p> <p>Příbuznost slovanských jazyků</p> <p>Systémový charakter jazyka</p> <p>Vývojové tendence spisovné češtiny</p> <p>Norma-úzus-kodifikace</p> <p>Jazyková kultura</p> <p>Funkční styly</p> <p>Jazykověda a základní jazykovědné disciplíny</p>	CJL Cizí jazyky DEJ ZSV	Aplikace PT analogicky jako v CJL	<p>Upřesněno v tematických plánech vyučujících</p> <p>Komplexní jazykové rozbory</p>
KU23 KPP54 KK46 KSP5 KO45 KP652	<p><i>Prohlubuje si a systematizuje své poznatky z oblasti probraného učiva a získané vědomosti dovede prakticky používat ve vlastní komunikaci.</i></p>	<p>Všestranné jazykové rozbory textů:</p> <p>Po stránce</p> <p>Fonetické</p> <p>Lexikální</p> <p>Frazeologické</p> <p>Onomastické</p>	DEJ ZSV CJL		Vlastní tvorba žáků

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		<p>Slovtvorné Tvaroslovné Syntaktické Pravopisné Stylistické</p> <p>Od textu přečteného k textu pochopenému Funkční oblasti, styly Slohové postupy a útvary</p> <p>Jazyk a získávání informací Jazyk a studium textu</p>			
--	--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace					
Vzdělávací obor (předmět): volitelný předmět Jazyk a komunikace (JKO) (0-0-0-2)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU3 KRP1 KK134 KSP8 KO4 KP2	<p><i>Pochopí vztah řeči a jazyka.</i> <i>Seznámí se s celkovou charakteristikou češtiny.</i> <i>Pochopí vztah mezi jazykovou správností a jazykovou kulturou.</i></p>	<p>Obecné poučení o řeči a jazyce Sdělování jako životní princip Jazyk – řeč- komunikace</p> <p>Langue a parole</p> <p>Jazyka jako ucelený útvar systémové povahy</p> <p>Funkce jazyka: myšlenková, dorozumívací, národně reprezentativní, apelová, estetická</p> <p>Jazykověda a základní jazykovědné disciplíny</p> <p>Jazyková kultura a institucionální péče o ni</p>	CJL Cizí jazyky DEJ ZSV	Aplikace PT analogicky jako v CJL	<p>Upřesněno v tematických plánech vyučujících</p> <p>Důraz na všestrannou analýzu textu</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KU34 KRP123 KK1345 KSP85 KO421 KP2346</p>	<p><i>Obrací pozornost k neslovním způsobům vyjadřování, uvědomuje si jejich významnou roli. Zamýšlí se nad vlastním chováním a chováním jiných lidí, zejména v oblasti řečové, a je schopen je hodnotit.</i></p> <p><i>Přiměřeně užívá jazykových prostředků v písemných i ústních projevech vlastních a kriticky hodnotí a posuzuje jazykové projevy cizí.</i></p> <p><i>Chápe funkci obecné češtiny v běžném dorozumívání, v oficiálním projevu, v umělecké oblasti a dovede ji posuzovat.</i></p> <p><i>Uvědomuje si nářeční zvláštnosti, zejména v oblasti, z níž pochází.</i></p> <p><i>Uvědomí si nutnost výběru jazykových prostředků vzhledem k funkci sdělení.</i></p> <p><i>Seznámí se s užíváním češtiny v zahraničí a s češtinou jako s prostředkem multikulturní komunikace cizinci v Česku.</i></p> <p><i>Zopakuje si poučení o funkčních stylech a slohotvorných činitelích a prohloubí si poznatky z této oblasti.</i></p> <p><i>Nalézá odpovědi na jazykové a slohové otázky a hledá pomoc při řešení komunikačních problémů.</i></p>	<p>Druhy komunikace Verbální Neverbální: gestika, mimika, proxemika, haptika, kinezika, posturika Paralingvální vyjadřování</p> <p>Chování a řeč Řečové chování a zdvořilost</p> <p>Mužský a ženský způsob komunikace Feministická lingvistika Sociální lingvistika</p> <p>Humor v řeči, řeč v humoru</p> <p>Obecná čeština jako běžně mluvená řeč</p> <p>Jazykové útvary nářeční Dialektologie</p> <p>Užívání češtiny v zahraničí</p> <p>Stylová diferenciacie češtiny Jazyková a stylizační cvičení z různých oblastí</p> <p>Zdroje poučení o jazyce</p> <p>Komplexní jazykové rozbory Texty neumělecké/umělecké</p>	<p>DEJ ZSV Cizí jazyky CJL</p>		<p>Vlastní tvorba žáků</p> <p>Komplexní jazykové rozbory</p> <p>Mluvní cvičení</p>
--	---	---	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.5 Vzdělávací obor: Anglický jazyk (ANJ)

Charakteristika ANJ:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky ve všech ročnících čtyřletého a osmiletého gymnázia. Žáci 1. ročníku čtyřletého studia jsou rozděleni do skupin podle svých znalostí a dovedností na základě vstupních jazykových testů. Vzdělávání navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících předchozímu vzdělání. Žáci směřují k dosažení vyšší úrovně; např. žák, který dosáhl ve svém předchozím vzdělání úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky směřuje k dosažení úrovně B2 podle tohoto rámce. Výuka probíhá v učebnách vybavených potřebnou technikou. Důraz je kladen na čtyři základní jazykové dovednosti: mluvení, psaní, poslech s porozuměním a čtení s porozuměním. Žáci využívají již získaných vědomostí a dovedností a osvojují si cizí jazyk v širším kontextu. Hluběji se seznamují s realitami anglicky mluvících zemí, jsou samostatnější, prohlubují si zásady úspěšné komunikace a spolupracují s respektem k druhým lidem. Pro obohacení výuky jsou využívány další možnosti, např. práce s časopisy, anglická divadelní představení, knihovna zjednodušené četby, konverzace se zahraničními studenty a rodilými mluvčími. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména se ZSV, CJL, GEO, DEJ, BIO a VKZ.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**

Obsahové vymezení ANJ:

Vzdělávací obsah prostupuje všemi ročníky; je dělen na získávání a upevňování jazykových dovedností (poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní), osvojení gramatického systému anglického jazyka a rozšiřování slovní zásoby. Podrobnosti určuje plán předmětové skupiny a/nebo tematický plán vyučující/ho.

Časové vymezení ANJ:

ANJ je vyučován s časovou dotací 3-3-3-4. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit studiem v Konverzaci v anglickém jazyce (KAJ) s časovou dotací 0-0-2-2 nebo v Seminári z anglického jazyka (SAJ) s časovou dotací 0-0-0-4.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vzdělávací obor (předmět): Anglický jazyk (ANJ)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
KRP13 KK36 KU123 KO4	<p><i>Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace.</i></p> <p><i>Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích.</i></p> <p><i>Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného, identifikuje strukturu textu, rozliší hlavní a doplňující informace projevu složitějšího obsahu na aktuální téma.</i></p> <p><i>Vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi.</i></p> <p><i>Odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů.</i></p> <p><i>Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média.</i></p> <p><i>Čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce.</i></p> <p><i>Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře.</i></p>	<p>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE</p> <p>fonetika – zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy</p> <p>pravopis – pravidla u složitějších slov, zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti</p> <p>lexikologie – ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, odborné výrazy a fráze na známá témata</p> <p>KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ</p> <p>postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz</p> <p>emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach</p> <p>morální postoje a funkce – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, odsouzení</p> <p>kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, úřední dopis, žádost, inzerát, strukturovaný životopis</p>	CJL – rozdíly mezi ANJ a CJL	<p>MKV Jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě). Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů.</p> <p>VEG kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace</p>	poslechová cvičení, divadelní představení či film, nácvik interpretace textů, práce s tiskem či internetem, čtení pro porozumění, práce s různými typy slovníků, čtení ukázky literárního díla či zjednodušená četba, film či divadelní představení

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		<p>delší písemný projev – podrobný životopis, vypravování, úvaha, esej, podrobný popis, odborný popis</p> <p>čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné, faktografické, dokumentární, imaginativní i umělecké</p> <p>informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná hlášení, telefon</p>			
	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
KRP23 KK456 KRP46 KU3 KK3	<p><i>Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule.</i></p> <p><i>Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu.</i></p> <p><i>Přednese souvislý projev na zadané téma.</i></p> <p><i>Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko.</i></p> <p><i>Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.</i></p> <p><i>Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů.</i></p> <p><i>S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace.</i></p> <p><i>Používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit.</i></p> <p><i>Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma.</i></p>	<p>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE</p> <p>fonetika – zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy</p> <p>pravopis – pravidla u složitějších slov, zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti</p> <p>gramatika – jmenné a verbální fráze, prefixy, sufixy, další vyjádření minulosti, přítomnosti a budoucnosti, rozvitě věty vedlejší, odvozování, transformace, valence</p> <p>lexikologie – ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, odborné výrazy a fráze na známá témata</p> <p>KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ</p> <p>postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz</p>	<p>GEO – reálie anglicky mluvících zemí, reálie ČR</p> <p>DEJ – reálie: významné osobnosti, události v ČR a v USA</p> <p>ČJL – anglická a americká literatura</p>	<p>MKV Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů.</p> <p>VEG geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech,</p>	<p>práce ve dvojicích a skupinách, převyprávění textů z různých zdrojů, referát, debata, psané útvary, popis obrázků</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		<p>emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach</p> <p>morální postoje a funkce – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, odsouzení</p> <p>kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, úřední dopis, žádost, inzerát, strukturovaný životopis</p> <p>delší písemný projev – podrobný životopis, vypravování, úvaha, esej, podrobný popis, odborný popis</p> <p>samostatný ústní projev – popis, shrnutí, srovnání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce textu</p> <p>interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor, náhodné situace v osobním i profesním životě, komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií</p> <p>informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná hlášení, telefon</p> <p>REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA A ČR</p> <p>politické a ekonomické postavení ve světě; stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury; vztahy s Českou republikou; vybraná města; literatura, významná díla a autoři; věda, technika, sport, umění, významné osobnosti, díla, úspěchy; život a tradice, rodina, vzdělávání, národní záliby a zvláštnosti; jazykové zvláštnosti a odlišnosti; média a jejich</p>		<p>Moravy a českého Slezska</p>	
--	--	--	--	---------------------------------	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		účinky na jednotlivce a společnost; aktuální události a dění většího významu; autentické materiály – tisk, rozhlas, film			
	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
KK146 KO3	<p><i>Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů.</i></p> <p><i>Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů.</i></p> <p><i>Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích.</i></p> <p><i>Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog, zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů.</i></p>	<p>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE</p> <p>fonetika – zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy</p> <p>gramatika – jmenné a verbální fráze, prefixy, sufixy, další vyjádření minulosti, přítomnosti a budoucnosti, rozvité věty vedlejší, odvozování, transformace, valence</p> <p>lexikologie – ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce, odborné výrazy a fráze na známá témata</p> <p>KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ</p> <p>postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz</p> <p>emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach</p> <p>morální postoje a funkce – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, odsouzení</p> <p>kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, úřední dopis, žádost, inzerát, strukturovaný životopis</p>	BIO, ZSV – problémy životního prostředí VKZ – zdraví	<p>VEG podmínky a možnosti studia v zahraničí srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly</p> <p>OSV jaká/jaký chci být a proč</p> <p>celková péče o vlastní zdraví</p> <p>dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet: vnímající komunikace (na partnera</p>	diskuse, rozhovory, práce ve skupinách, komunikace se zahraničním studentem či rodilým mluvčím

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		<p>delší písemný projev – podrobný životopis, vypravování, úvaha, esej, podrobný popis, odborný popis čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné, faktografické, dokumentární, imaginativní i umělecké samostatný ústní projev – popis, shrnutí, srovnání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce textu interakce – formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor, náhodné situace v osobním i profesním životě, komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná hlášení, telefon TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE oblast veřejná – veřejné instituce, veřejná oznámení, úřady, formální dopisy, hlavní politické strany, vystoupení, soutěže oblast pracovní – firmy, průmysl, zemědělství, profese, formální korespondence, reklamní materiály, návody, popis práce oblast vzdělávací – primární, sekundární a terciární školství v ČR a v zemích studovaného jazyka, význam anglického jazyka, vybavení učeben, práce v učebnách, debaty a diskuse, anotace, výtahy oblast osobní – krajina, rodinné a společenské vztahy, blízcí lidé,</p>		<p>orientované vnímání, aktivní naslouchání); rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov); účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací)</p>	
--	--	---	--	---	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		spolupracovníci, domov a bydlení, nakupování a služby, kultura, sport, vybavení pro sport a zábavu, zdraví, jídlo, cestování, nehody, životní styl, dovolená, koníčky, recepty, romány, časopisy – a oblast osobnostní – identita, způsob vnímání sebe sama, světonázor, životní vzory, moje přítomnost a budoucnost, životní zkušenosti oblast společenská – příroda, životní prostředí, ekologie, globální problémy, současné problémy v ČR a ve světě, věda a technika, pokrok			
--	--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.6 Vzdělávací obor: volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce (KAJ)

Charakteristika KAJ:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky v posledních dvou ročnících čtyřletého a osmiletého gymnázia jako volitelný předmět. Je zaměřen na rozvoj komunikačních dovedností. Žáci probírají témata, která jim umožňují průběžně rozvíjet všechny čtyři dovednosti (čtení, psaní, poslech a mluvení). Zvláštní důraz je však kladen na mluvený projev a interakci (práce ve dvojicích, skupinách, prezentace, řečová cvičení atd.). Žáci si rozšiřují slovní zásobu, zlepšují plynulost projevu a obohacují si znalosti o anglicky mluvících zemích. KAJ je též vhodná jako doplněk k přípravě ústní části maturitní zkoušky. Předmět upevňuje některé mezipředmětové vztahy vzdělávacího oboru Anglický jazyk (ANJ).

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**

Obsahové vymezení KAJ:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

3. ročník: 1) Koníčky a volný čas, 2) Věda a technika, 3) Sport, 4) Zvířata, 5) Nakupování, 6) Turistika, prázdniny, doprava, 7) Kultura a zábava, 8) Média a komunikace, 9) Zvyky a oslavy, 10) Počasí, 11) Jídlo a restaurace, 12) Bydlení a rodina, 13) Slavné osobnosti Evropy a USA, 14) Doplnková témata pro 3. ročník

4. ročník: 15) Práce, 16) Zdraví, 17) Evropská unie, 18) Oblečení a móda, 19) Vzdělání, 20) Kriminalita, 21) Životní prostředí, 22) Doplnková témata pro 4. ročník

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Časové vymezení KAJ:

KAJ je vyučována s časovou dotací 0-0-2-2. **Nelze kombinovat se SAJ.**

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vzdělávací obor (předmět): Konverzace v anglickém jazyce (KAJ)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KRP1 KO3	<i>POSLECH:</i> <i>Pochopí hlavní myšlenku.</i> <i>Pochopí záměr či názor mluvčího.</i> <i>Postihne hlavní body i podrobnější informace.</i> <i>Porozumí orientačním pokynům.</i>	Koníčky a volný čas koníčky, aktivity ve volném čase, životní styl ve Velké Británii a v České republice Věda a technika vynálezy a objevy, jejich důležitost pro lidstvo a jednotlivce, jejich role v našem životě Sport sporty, sportovci, životní styl, stravování, vybavení, olympijské hry, problémy dnešního sportu Zvířata ohrožená zvířata, zvířata, náš vztah k nim, naše zacházení s nimi Nakupování slavné obchody v Londýně, nákupy, služby zákazníkovi, stížnosti Turistika, prázdniny, doprava známá turistická místa, místní turistika, informační centra, cestování a doprava Kultura a zábava zábava a umění, umělci, knihy, filmy, hudba Média a komunikace médiá, komunikace, návrh televizního programu, zprávy, internetové stránky, zprávy na internetu Zvyky a oslavy	GEO – reálie anglicky mluvících zemí DEJ – reálie: významné osobnosti, události BIO, ZSV – problémy životního prostředí VKZ – zdraví	Aplikace PT analogicky jako v ANJ	poslechová cvičení, film či filmová ukázka, video k reáliím
KRP1	<i>ČTENÍ:</i> <i>Pochopí hlavní myšlenku.</i> <i>Pochopí záměr či názor autora, příp. vypravěče, porozumí jeho pocitům a postojům.</i> <i>Rozpozná hlavní body textu.</i> <i>Vyhledá specifické informace.</i> <i>Odhadne význam neznámých slov, pokud to kontext umožňuje.</i>				čtení pro porozumění, zjednodušená četba

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP35 KK4	<p>PSANÍ: <i>Popíše sebe, jinou osobu, místo, věc, události, zážitky. Sdělí informace/zprávy a reaguje na ně. Vyjádří myšlenky a vztahy mezi nimi. Vysvětlí/porovná výhody a nevýhody různých možností. Zdůrazní důležité myšlenky, události a zážitky z osobního hlediska. Shrne informace a argumenty. Posoudí kriticky film či knihu.</i></p>	<p>vánoční tradice, svatby, jiné oslavy a tradice, dárky a materialismus Počasí počasí, předpověď počasí, extrémní počasí, přírodní katastrofy, globální oteplování, místní klimatické změny Jídlo a restaurace jídlo a vaření, ingredience, recepty, zdravé jídlo, typická jídla Bydlení a rodina typy domů a jejich části, domov, rodina, historie rodiny, rodinné problémy Slavné osobnosti Evropy a USA některé slavné osobnosti, jejich život a význam</p>			<p>příprava prezentace, recenze (kniha, film), životopis</p>
KRP356 KK14	<p>MLUVENÍ: <i>Popíše sebe, jinou osobu, místo, věc, události, zážitky. Poskytne podrobné informace. Shrne informace a argumenty, porovná různé alternativy. Vyjádří vztahy mezi věcmi, osobami, myšlenkami, událostmi apod. Vyjádří své myšlenky/názory a podpoří je argumenty nebo příklady. Vyjádří a zdůvodní svůj souhlas či nesouhlas. Vyjádří, v čem jsou pro něj věci, místa, události apod. důležité. Vysvětlí problém, zváží možné příčiny nebo následky problému. Požádá o ujištění, že výraz, který použil, je správný.</i></p>	<p>Práce zaměstnání a zaměstnanost, výběr zaměstnání, hledání práce Zdraví nemoci, části těla, zdravý životní styl, léčba, problémy ve zdravotnictví Evropská unie země a národnosti, život před a po vstupu do EU, EU a jazyky Oblečení a móda móda, oblečení a jeho části či doplňky, móda a její (ne)důležitost Vzdělání vzdělání, školní předměty a činnosti, vzdělávací systémy, přijímací zkoušky, životopis Kriminalita</p>			<p>popis obrázku, porovnávání odlišností, prezentace, komunikační hry</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KK16 KO3 KSP6 KK6</p>	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI: <i>Zahájí, udržuje a ukončí rozhovor. Vyměňuje si informace a rady, zjistí a předá informace. Efektivně se střídá s partnerem v komunikaci. Diskutuje o problému, shrne, kam diskuse dospěla. Vyvíjí iniciativu, pohotově klade (doplňující) otázky a reaguje na ně. Komentuje, posoudí názor a zhodnotí návrhy. Reaguje na argumentaci, názor, vyjádřené pocity. Reaguje na vzniklý problém. Získá objasnění formulací, kterými si není jist.</i></p>	<p>trestné činy, u soudu, prevence zločinu, spravedlnost, názor veřejnosti Životní prostředí problémy životního prostředí a jejich příčiny, lidská činnost a její následky pro prostředí, největší hrozby pro životní prostředí, místní problémy Doplňková témata pro 3. ročník: např. film v angličtině nebo aktuální témata Doplňková témata pro 4. ročník: např. film v angličtině nebo aktuální témata</p>			<p>situační rozhovory, skupinová práce, interview, diskuse</p>
--------------------------------------	---	---	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.7 Vzdělávací obor: volitelný předmět Seminář z anglického jazyka (SAJ)

Charakteristika SAJ:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky v posledním ročníku čtyřletého a osmiletého gymnázia jako volitelný předmět. Seminář nabízí intenzivní přípravu pro žáky, kteří potřebují vylepšit všechny komunikační dovednosti (poslech, čtení, mluvení, psaní) a dosáhnout úrovně B2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Seminář je zaměřen na procvičení čtení, psaní, mluvení, poslech, anglický jazyk v kontextu (Use of English) a rozšíření slovní zásoby tematických okruhů. Žáci se seznámí s typy textů požadovaných u různých zkoušek na úrovni B2 a dozvědí se, jak si u zkoušek poradit s jednotlivými typy úloh. Předmět upevňuje některé mezipředmětové vztahy vzdělávacího oboru Anglický jazyk (ANJ).

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**

Obsahové vymezení SAJ:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy, ve kterých jsou vždy procvičeny všechny čtyři dovednosti a anglický jazyk v kontextu na úrovni B2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové vymezení SAJ:

Seminář z anglického jazyka je vyučován s časovou dotací 0-0-0-4. **Nelze kombinovat s KAJ.**

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vzdělávací obor (předmět): Seminář z anglického jazyka (SAJ)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KRP1 KO3 KK6	POSLECH: <i>Pochopí hlavní myšlenku. Pochopí záměr či názor mluvčího. Postihne hlavní body i podrobnější informace. Porozumí orientačním pokynům.</i>	TEMATICKÉ OKRUHY: Osobnost Nemoci a léčba Oblečení a móda Zločiny a tresty Počasí Pocity Lidské tělo Hudba Média Města a velkoměsta Obchod a reklama GRAMATIKA a USE OF ENGLISH na úrovni B2 NÁCVIK JEDNOTLIVÝCH DOVEDNOSTÍ na úrovni B2	BIO, ZSV – problémy životního prostředí VKZ – zdraví	Aplikace PT analogicky jako v ANJ	různé typy poslechových cvičení
KRP1 KU3	ČTENÍ: <i>Pochopí hlavní myšlenku. Pochopí záměr či názor autora, příp. vypravěče, porozumí jeho pocitům a postojům. Rozpozná hlavní body textu, porozumí sledu hlavních myšlenek. Vyhledá specifické informace a důležité podrobnosti. Rozpozná relevantní informace. Odhadne význam neznámých slov, pokud to kontext umožňuje.</i>				čtení textů pro porozumění, vyhledání informací, příklady čtecích úloh v testech

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KRP235 KK4	<p>PSANÍ: <i>Popíše osobu, místo, věc, události, zážitky. Popíše pracovní postup. Sdělí informace/zprávy a reaguje na ně. Vyjádří myšlenky a vztahy mezi nimi. Vysvětlí/porovná výhody a nevýhody různých možností. Vysvětlí běžný problém a navrhne řešení. Zdůrazní důležité myšlenky, události a zážitky z osobního hlediska. Shrne informace a argumenty. Posoudí kriticky film či knihu.</i></p>				<p>neformální sdělení, formální dopis (stížnost, žádost), článek do časopisu, esej, recenze (kniha, film)</p>
KRP356 KK1 KK4	<p>MLUVENÍ: <i>Popíše osobu, místo, věc, události, zážitky. Poskytne podrobné informace. Shrne informace a argumenty, porovná různé alternativy. Vyjádří vztahy mezi věcmi, osobami, myšlenkami, událostmi apod. Vyjádří své myšlenky/názory a podpoří je argumenty nebo příklady. Vyjádří a zdůvodní svůj souhlas či nesouhlas. Vyjádří, v čem jsou pro něj věci, místa, události apod. důležité. Vysvětlí problém, zváží možné příčiny nebo následky problému. Požádá o ujištění, že výraz, který použil, je správný.</i></p>				<p>práce ve dvojicích a skupinách, scénky, diskuse nad obrázkem a statistikou, debata, prezentace apod.</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.8 Vzdělávací obor: Další cizí jazyk – Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk (NEJ, FRJ, RUJ, ...)

Charakteristika: Význam oboru spočívá především v rozšiřování vědomého užívání cizího jazyka. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat kulturu národů a jejich tradice. Žáci se učí ovládnout jazyk a užívat ho v různých komunikačních situacích. Osvojení **cizích jazyků** navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Vzdělávání v oboru **Další cizí jazyk** navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení **úrovně B1** podle tohoto rámce.

Pokud žák nemá možnost navázat ve škole na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v předchozím vzdělávání odpovídající úrovni A1 nebo A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (dále SERRJ), vzdělává se v cizím jazyce dle nabídky školy. Žák si volí další jazyk z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající **minimálně úrovni B1** podle SERRJ.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**

Obsahové vymezení: Receptivní řečové dovednosti, Produktivní řečové dovednosti, Interaktivní řečové dovednosti

Časové vymezení NEJ, FRJ, RUJ, ...:

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3-3-3-3 hodiny týdně. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit studiem v semináři Konverzace v německém jazyce, Konverzace ve franc. jazyce, Konverzace v ruském jazyce, ... (KNJ, KFJ, KRJ, ...) (0-0-2-2).

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace					
Vzdělávací obor (předmět): Další cizí jazyk – Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk, ... (NEJ, FRJ, RUJ, ...)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezi-předmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
	Receptivní řečové dovednosti				
KRP13 5	<i>Porozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma.</i>	Lexikologie: ustálená spojení, přirovnání, složené předložky	vz. oblast	OSV	
KK134 6	<i>Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace.</i>	Fonetika: slovní přízvuk, tónový průběh slova, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti	Výchov a ke zdraví	jaká/jaký chci být a proč verbální a neverbální	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy.</i> <i>Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu.</i> <i>Užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení.</i> <i>Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů.</i></p>	<p>Gramatika: jednoduché slovní tvary, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rok přítomný, slova složená a sousloví, rozvíte věty vedlejší, souřadné souvětí,</p> <p>Lexikologie: ustálená slovní spojení, přirovnání</p> <p>Pravopis: pravidla u běžných slov, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti, běžně používané litografické znaky</p>		<p>komunikace (specifika)</p> <p>VEG srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly</p>	
	Produktivní řečové dovednosti				
KK145 6	<p><i>Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata. Formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně.</i> <i>Logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma.</i> <i>Sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek</i> <i>jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.</i></p>	<p>Fonetika: distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti, Samostatný ústní projev: popis, srovnání, vyprávění, krátké označení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu Emoce: libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení/údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach Postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba Morální postoje: omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání Delší písemný projev: stručný životopis, příběh, stručný popis Oblast pracovní: zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, obchodní administrativa, obchodní dopis, nákup a prodej, jednoduchý návod a popis práce, orientační značení, jednoduché recepty</p>	GEO	<p>OSV jaká/jaký chci být a proč verbální a neverbální komunikace (specifika)</p> <p>VEG významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. Využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma.</i></p>	<p>Lexikologie: ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky Samostatný ústní projev: popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu Delší písemný projev: stručný životopis, příběh, stručný popis Gramatika: jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda Morální postoje: omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání Informace z médií: tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení, telefon Gramatika: jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvité věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda Kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát</p>		<p>světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska</p> <p>MKV Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů</p>	
	Interaktivní řečové dovednosti				
KO34 KK124 6	<p><i>Vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života. Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů. S jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků.</i></p>	<p>Oblast osobní: rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, vybavení domácnosti, život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel, okolní krajina, jednoduché vybavení pro sport a zábavu, život na venkově a ve městě, dovolená, svátky, osobní dopisy Oblast veřejná: služby, obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly, veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty, divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, jídelničky, hotely, formuláře, běžné události, zdravotní služby, oznámení, letáky Gramatika: jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti,</p>	DEJ	<p>OSV celková péče o vlastní zdraví verbální a neverbální komunikace (specifika)</p> <p>VEG kulturní okruhy ve světě a v</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>Zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích.</i></p>	<p>minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvitě věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda</p> <p>Oblast veřejná: služby, obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly, veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty, divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, jídelničky, hotely, formuláře, běžné události, zdravotní služby, oznámení, letáky</p> <p>Oblast pracovní: zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, obchodní administrativa, obchodní dopis, nákup a prodej, jednoduchý návod a popis práce, orientační značení, jednoduché recepty</p> <p>Gramatika: jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvitě věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda</p> <p>Fonetika: distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti,</p> <p>Lexikologie: ustálená slovní spojení, přirovnání, složené předložky</p> <p>Gramatika: jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, synonyma, antonyma, základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, trpný rod přítomný, slova složená a sousloví, rozvitě věty vedlejší, souřadné souvětí, supletivnost, řízenost, shoda</p> <p>Oblast společenská: příroda, životní prostředí, kultura, tradice, sport, média</p> <p>Oblast společenská: příroda, životní prostředí, kultura, tradice, sport, média</p> <p>Oblast vzdělávací: škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly, diskuse, video-texty, texty na obrazovce počítače, slovníky, příručky</p> <p>Oblast pracovní: zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, obchodní administrativa, obchodní</p>	<p>Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy podmínky a možnosti studia v zahraníčí</p> <p>Jak se mohou naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro</p>	
--	--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		dopis, nákup a prodej, jednoduchý návod a popis práce, orientační značení, jednoduché recepty Oblast osobnostní: koníčky, zájmy, názory a postoje k blízkému okolí Reálie zemí studovaného jazyka: geografické zařazení a stručný popis, životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou		potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)	
--	--	---	--	---	--

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.9 Vzdělávací obor: volitelný předmět Konverzace v dalším cizím jazyce (KNJ, KFJ, KRJ, ...)

Charakteristika: Význam vzdělávací oboru spočívá především v rozšiřování vědomého užívání cizího jazyka. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat kulturu národů a jejich tradice. Žáci se učí aktivně i pasivně používat jazyk v různých komunikačních situacích. Vzdělávání v oboru Konverzace v cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností z předmětu Další cizí jazyk, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**

Obsahové vymezení: Receptivní řečové dovednosti, Produktivní řečové dovednosti, Interaktivní řečové dovednosti

Časové vymezení KNJ, KFJ, KRJ:

Vyučovací předmět má časovou dotaci 0-0-2-2. (KNJ, KFJ, KRJ, ...).

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace					
Vzdělávací obor (předmět): Konverzace v dalším cizím jazyce (KNJ, KFJ, KRJ, ...)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KK126 KSP6 KO34	<i>Umí konverzovat na dané téma.</i>	Základní reálie německy mluvících zemí a ČR	GEO DEJ	Aplikace analogicky jako v cizím jazyku	
KK6 KO1	<i>Umí reagovat, vyprávět, vést rozhovor, oslovit, formulovat otázku, orientovat se v prostředí.</i>	Rodina a lidé kolem nás (životopis, škola, povolání, bydlení, nakupování, odívání, stravování, svátky)	ZSV		
KK2356 KSP8 KP4 KK4,6 KSP7 KO2	<i>Dokáže porozumět souvislému mluvenému a tištěnému textu a reagovat na něj (TV, tisk, telefonický hovor). Je schopen souvislého ústního projevu na dané téma, komunikuje v rámci probrané slovní zásoby, využívá vlastních zkušeností.</i>	Média a komunikační technologie Ochrana životního prostředí, příroda, životní styl, zdraví, sport, cestování, dovolená, volný čas, zájmy, kultura	IKT BIO TEV		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.2 Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1 Vzdělávací obor (předmět): Matematika a její aplikace - Matematika (MAT)

Charakteristika MAT:

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry. Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení MAT:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

- 1. ročník:** 1) Základní poznatky z matematiky, 2) Číslo a proměnná, 3) Rovnice,
- 2. ročník:** 4) Planimetrie, 5) Funkce, 6) Goniometrické funkce, 7) Trigonometrie,
- 3. ročník:** 8) Stereometrie, 9) Analytická geometrie v rovině, 10) Posloupnosti,
- 4. ročník:** 11) Kombinatorika, 12) Pravděpodobnost 13) Shrnutí učiva

Časové vymezení MAT:

MAT jsou vyučovány s časovou dotací 4-4-4-3. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit studiem v Matematickém semináři (SMA) (0-0-2-4).

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vzdělávací obor (předmět): Matematika (MAT)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1 KK24 KO12	<p><i>Čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory, rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty, rozliší správný a nesprávný úsudek.</i></p> <p><i>Vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení, zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému.</i></p>	<p>ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ</p> <p>základní poznatky z matematiky – výrok, definice, věta, důkaz</p> <p>množiny – inkluze a rovnost množin, operace s množinami</p> <p>výroková logika</p>	ČJL DEJ	<p>OSV</p> <p>vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání);</p> <p>přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace)</p> <p>sociálně-komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)</p>	
KU1 KRP1356 KP5 KK123	<p><i>Užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel. Operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty.</i></p> <p><i>Provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy.</i></p> <p><i>Odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu.</i></p> <p><i>Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic.</i></p>	<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>číselné obory – přirozená, celá, racionální a reálná čísla</p> <p>mocniny – mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem, odmocniny</p> <p>výrazy s proměnnými – mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami</p> <p>rovnice a nerovnice – lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty), rovnice a</p>	IKT - grafy	<p>OSV</p> <p>(tataž témata)</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>Řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení, rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy. Geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav.</p>	<p>nerovnice v součinném a podílovém tvaru, rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou, rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou, logaritmické, exponenciální a goniometrické rovnice</p>			
<p>KU1 KO123 KP67 KU234 KSP2 KK12 KSP468 KRP12</p>	<p>Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet). Využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly. Diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku). Reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám</p>	<p>PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST kombinatorika – elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), binomická věta, Pascalův trojúhelník pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka)</p>	<p>FYZ IKT</p>	<p>OSV (tataž témata)</p>	
<p>KU1 KRP6 KSP5 KO257 KP7</p>	<p>Načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti. Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností. Využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů.</p>	<p>ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí funkce – lineární funkce, kvadratická funkce, funkce absolutní hodnota, lineární lomená funkce,</p>	<p>ZSV- ekonomika</p>	<p>OSV (tataž témata)</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>Aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi.</i></p> <p><i>Modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí.</i></p> <p><i>Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech.</i></p> <p><i>Interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice</i></p>	<p>mocninné funkce, funkce druhá odmocnina, exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi</p> <p>posloupnost – určení a vlastnosti posloupností, aritmetická a geometrická posloupnost</p>			
<p>KU1 KRP4</p> <p>KSP5</p> <p>KP35 KO7</p>	<p><i>Používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru,</i></p> <p><i>Na základě vlastností třídí útvary, určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky</i></p> <p><i>využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému.</i></p> <p><i>V úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly.</i></p> <p><i>Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu.</i></p> <p><i>Zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles.</i></p> <p><i>řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí.</i></p> <p><i>Užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů).</i></p> <p><i>Řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině.</i></p>	<p>GEOMETRIE</p> <p>geometrie v rovině – rovinné útvary (klasifikace), obvody a obsahy; shodnost a podobnost trojúhelníků; Pythagorova věta a věty Euklidovy; množiny bodů dané vlastnosti; úhly v kružnici, shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení); stejnolehlost; konstrukční úlohy</p> <p>geometrie v prostoru – polohové a metrické vlastnosti; základní tělesa, povrchy a objemy, volné rovnoběžné promítání</p> <p>trigonometrie – sinová a kosinová věta; trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku</p> <p>analytická geometrie v rovině – vektory a operace s nimi; analytická vyjádření přímky v rovině; kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola a hyperbola)</p>	FYZ	OSV (tataž témata)	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>Využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření. Z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce. Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímků a kuželosečky.</i>				
--	--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.2 Vzdělávací obor: volitelný předmět **Seminář z matematiky (SMA)**

Charakteristika SMA:

Vzdělávací obor je zařazen do výuky ve 3. a 4. ročníku studia. Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí složitějších matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v dalších oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, astronomii, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Další matematické vzdělávání rozvíjí abstraktní, analytické a vědecké myšlení, rozvíjí schopnost logického úsudku, učí srozumitelné a věcné argumentaci a připravuje žáky ke studiu na vybraných vysokých školách.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení SMA ve 3. ročníku

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

1) Řešení rovnic a nerovnic s parametrem, 2) Komplexní čísla, 3) Analytická geometrie v prostoru;

Časové vymezení SMA:

SMA je vyučován s časovou dotací 2 hodiny.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vzdělávací obor (předmět): Seminář z matematiky (SMA) ve 3. ročníku					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1234 KRP1234 56 KK12456 KSP12 KP12	Řeší rovnice a nerovnice s parametrem. Diskutuje a hodnotí výsledek svého řešení. Užívá při řešení své znalosti o funkcích včetně grafického znázornění. Aplikuje získané poznatky v úlohách z analytické geometrie. Dovede zobecnit, vytváří hypotézy, které svým řešením potvrdí nebo vyvrátí. Užívá odbornou terminologii, využívá pro zápis matematickou symboliku.	ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC S PARAMETREM lineární rovnice a nerovnice s parametrem kvadratická rovnice a nerovnice s parametrem soustavy rovnic s parametrem rovnice kvadratických útvarů v rovině s parametrem		Aplikace analogicky jako v MAT	skupinová práce, vytvoření hypotézy a její potvrzení nebo vyvrácení
KU1234 KRP1234 56 KK12456 KSP12 KP12	Užívá Gaussovu rovinu k zobrazení komplexních čísel. Vyjádří komplexní číslo v algebraickém i goniometrickém tvaru. Vypočítá absolutní hodnotu a argument komplexního čísla a chápe jejich geometrický význam. Násobí, dělí, umocňuje a odmocňuje komplexní čísla v goniometrickém tvaru užitím Moivreovy věty. Aktivně užívá znalosti o komplexních číslech při řešení rovnic.	KOMPLEXNÍ ČÍSLA zavedení a základní vlastnosti komplexních čísel - sčítání, násobení, dělení komplexních čísel v alg. tvaru, čísla komplexně sdružená, absolutní hodnota kompl. čísla geometrické znázornění komplexního čísla - Gaussova rovina, goniometrický tvar komplexního čísla, Moivreova věta, komplexní čísla jako vektory řešení rovnic v oboru C - kvadratické rovnice s reálnými a komplexními koeficienty, binomické rovnice			využití znalostí o vektorech
KU1234 KRP1234 56 KK12456 KSP12 KP12	Užívá parametrické vyjádření přímky a roviny v prostoru, obecnou rovnici roviny. Určí a aplikuje v úlohách polohové a metrické vztahy bodů, přímek a rovin. Využívá charakteristické vlastnosti kulové plochy k určení analytického vyjádření. Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kulové plochy, roviny a kulové plochy.	ANALYTICKÁ GEOMETRIE V PROSTORU parametrické vyjádření přímky a roviny obecná rovnice roviny polohové úlohy v prostoru metrické úlohy v prostoru odchylky v prostoru kulová plocha			modelování situací užitím výpočetní techniky

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Obsahové vymezení SMA ve 4. ročníku

se liší podle časové dotace.

SMAI

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

Diferenciální a integrální počet

Časové vymezení SMAI:

SMA je vyučován s časovou dotací 2 hodiny v závěrečném ročníku.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vzdělávací obor (předmět): Seminář z matematiky (SMAI) ve 3. ročníku					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1234 KRP1234 56 KK12456 KSP12 KP12	<p><i>S porozuměním užívá pojmy vlastní a nevlastní limita funkce ve vlastním a nevlastním bodě. Využívá věty o limitách funkce k výpočtu limity funkce.</i></p> <p><i>Aplikuje znalosti o limitách funkce při výpočtu asymptoty a tečny grafu funkce, výsledek dovede převést do grafické podoby.</i></p> <p><i>S porozuměním užívá pojmu derivace funkce, dovede vysvětlit její geometrický význam. Využívá věty o derivaci funkce k jejímu výpočtu. Výpočet derivace dovede využít pro určení monotónnosti funkce, určení lokálních extrémů funkce, inflexních bodů a konvexnosti a konkávnosti funkce.</i></p> <p><i>Aplikuje své znalosti při vyšetřování průběhu funkce.</i></p> <p><i>S porozuměním užívá pojem primitivní funkce a základní vzorce pro výpočet primitivní funkce a určitého integrálu.</i></p>	<p>DIFERENCIÁLNÍ A INTEGRÁLNÍ POČET</p> <p>limita funkce - vlastní a nevlastní limita ve vlastním a nevlastním bodě, užití limity funkce - asymptoty a tečny grafu funkce</p> <p>derivace funkce - derivace funkce v bodě, derivace elementárních funkcí, derivace a vlastnosti funkcí, užití derivací k řešení slovních úloh</p> <p>integrální počet - základní vzorce pro primitivní funkce, integrační metody per partes, substituční metoda, výpočet určitého integrálu, užití integrálního počtu</p>	FYZ		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

SMAII

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

1) Limita posloupnosti a řady, 2) Diferenciální a integrální počet, 3) Kombinatorika s opakováním, 4) Podmíněná pravděpodobnost.

Časové vymezení SMAII:

SMA je vyučován s časovou dotací 4 hodiny.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vzdělávací obor (předmět): Seminář z matematiky (SMAII) ve 3. ročníku					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1234 KRP1234 56 KK12456 KSP12 KP12	<i>S porozuměním užívá pojmy vlastní a nevlastní limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost. Využívá věty o limitách posloupnosti k výpočtu limity posloupnosti. Určí podmínky konvergence nekonečné geometrické řady a vypočítá její součet.</i>	LIMITA POSLOUPNOSTI A ŘADY pojem limita posloupnosti věty o limitách posloupnosti užití limit posloupnosti nekonečná řada, nekonečná geometrická řada			užití výp.techniky pro grafické znázornění posloupnosti a její limity
KU1234 KRP1234 56 KK12456 KSP12 KP12	<i>S porozuměním užívá pojmy vlastní a nevlastní limita funkce ve vlastním a nevlastním bodě. Využívá věty o limitách funkce k výpočtu limity funkce. Aplikuje znalosti o limitách funkce při výpočtu asymptoty a tečny grafu funkce, výsledek dovede převést do grafické podoby. S porozuměním užívá pojmu derivace funkce, dovede vysvětlit její geometrický význam. Využívá věty o derivaci funkce k jejímu výpočtu. Výpočet derivace dovede využít pro určení monotónnosti funkce, určení lokálních extrémů funkce, inflexních bodů a konvexnosti a konkávnosti funkce. Aplikuje své znalosti při vyšetřování průběhu funkce. S porozuměním užívá pojem primitivní funkce a základní vzorce pro výpočet primitivní funkce a určitého integrálu.</i>	DIFERENCIÁLNÍ A INTEGRÁLNÍ POČET limita funkce - vlastní a nevlastní limita ve vlastním a nevlastním bodě, užití limity funkce - asymptoty a tečny grafu funkce derivace funkce - derivace funkce v bodě, derivace elementárních funkcí, derivace a vlastnosti funkcí, užití derivací k řešení slovních úloh integrální počet - základní vzorce pro primitivní funkce, integrační metody per partes, substituční metoda, výpočet určitého integrálu, užití integrálního počtu	FYZ		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KU1234 KRP1234 56 KK12456 KSP12 KP12</p>	<p><i>Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet).</i></p>	<p>KOMBINATORIKA S OPAKOVÁNÍM variací, permutací a kombinací s opakováním</p>			<p>úlohy z praxe - žáci sami vyhledají reálné situace, kdy využijí své znalosti z této oblasti</p>
<p>KU1234 KRP1234 56 KK12456 KSP12 KP12</p>	<p><i>Využívá kombinatorické postupy pro výpočty pravděpodobností, analyzuje úlohu a rozpozná, kdy se jedná o podmíněnou pravděpodobnost. S porozuměním užívá Bernoulliho rozdělení pravděpodobností.</i></p>	<p>PODMÍNĚNÁ PRAVDĚPODOBNOST binomické rozdělení pravděpodobnosti, podmíněná pravděpodobnost</p>	<p>BIO</p>		<p>úlohy z praxe - žáci sami vyhledají reálné situace, kdy využijí své znalosti z této oblasti</p>

5.3 Vzdělávací oblast: DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

5.3.1 Vzdělávací obor: volitelný předmět Seminář z deskriptivní geometrie (SDG)

Charakteristika SDG:

Výuka deskriptivní geometrie v gymnáziu rozvíjí a prohlubuje prostorovou představivost potřebnou při studiu různých způsobů zobrazení prostorových útvarů do roviny a při rekonstrukcích těchto útvarů z jejich rovinného obrazu. Dovednostní charakter předmětu napomáhá schopnosti žáků analyzovat, abstrahovat a zobecňovat, přesně logicky uvažovat a zdůvodňovat úvahy, rozvíjet zručnost grafického projevu a estetické citění.

Žáci řeší problémy a zejména konstrukční úlohy, zobrazují technické součásti a architektonické prvky, užívají deduktivní a induktivní postupy, volí vhodné metody řešení, vytvářejí algoritmy řešení, zdůvodňují postupy a diskutují řešitelnost (případně počet řešení) daného problému. Při studiu využívají pomůcky a modely, odbornou literaturu, internet, výukové programy pro deskriptivní geometrii, seznamují se s prostředky a možnostmi počítačové grafiky.

Výuka deskriptivní geometrie má úzké mezipředmětové vztahy k MAT, IKT a VYV. Žáci poznávají význam oboru ve stavitelství, architektuře a v jiných technických oborech, v oblasti průmyslového designu nebo v lékařské anatomii a uvědomují si, že znalosti a dovednosti z deskriptivní geometrie jsou využitelné a potřebné v reálném životě i při studiu na vysokých školách zejména technických, matematicko-přírodovědných a uměleckých směrů.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie všech vzdělávacích oblastí

Obsahové vymezení SDG:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

3. ročník: 1) Kótované promítání, 2) Mongeovo promítání

4 ročník: 3) Kuželosečky, 4) Mongeovo promítání - zobrazení rotačních těles, 5) Pravoúhlá axonometrie

Časové vymezení SDG:

Seminář z deskriptivní geometrie je vyučován s časovou dotací 0-0-2-2.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Doplnující vzdělávací obor Vzdělávací obor (předmět): Seminář z deskriptivní geometrie (SDG)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1234 KRP123456 KK1246 KSP1236 KO357 KP125	<p><i>Modeluje a správně klasifikuje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin v prostoru.</i></p> <p><i>Užívá kritéria rovnoběžnosti a kolmosti přímek a rovin, určuje jejich odchylky a vzdálenosti v prostoru.</i></p> <p><i>Zobrazí a vymodeluje bod, přímku, úsečku a rovinu.</i></p> <p><i>Sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny.</i></p> <p><i>Určí kótu bodu na přímce, přímku a bod ležící v rovině.</i></p> <p><i>Zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou o.</i></p> <p><i>Sestrojí kolmici k rovině.</i></p> <p><i>Zobrazí útvar ležící v obecné rovině.</i></p> <p><i>Zobrazí jednoduché hranaté těleso.</i></p>	<p>KÓTOVANÉ PROMÍTÁNÍ</p> <p>soustava souřadnic v průmětně, principy a vlastnosti pravouhlého promítání</p> <p>kóta bodu, stopník přímky</p> <p>stopa roviny, hlavní a spádová přímka roviny</p> <p>vzájemná poloha bodů, přímek a rovin</p> <p>kolmost přímky a roviny</p> <p>otáčení roviny do průmětny</p> <p>osová afinita</p> <p>konstrukční úlohy</p>	MAT EVH IKT	Aplikace podobně jako v MAT	využívání pracovního sešitu používání pracovních listů připravených učitelem pro výuku využití výpočetní techniky - prezentace probírané látky
KU1234 KRP123456 KK1246 KSP1236 KO357 KP125	<p><i>Sestrojí sdružené průměty bodu, přímky, úsečky, zobrazí rovinu a vymodeluje tyto útvary v prostoru.</i></p> <p><i>Sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny.</i></p> <p><i>Určí přímku a bod ležící v rovině.</i></p> <p><i>Zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou.</i></p> <p><i>Sestrojí kolmici k rovině a rovinu kolmou k přímce</i></p> <p><i>zobrazí útvar ležící v obecné rovině, užívá osovou afinitu.</i></p> <p><i>Řeší jednoduché úlohy pomocí třetí průmětny.</i></p> <p><i>Zobrazí hranol a jehlan v základní poloze a jednoduché hranaté těleso v prostoru.</i></p> <p><i>Sestrojí řez hranolu a jehlanu rovinou (kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem</i></p>	<p>MONGEOVO PROMÍTÁNÍ</p> <p>pravouhlé promítání na dvě průmětny</p> <p>stopníky přímky</p> <p>stopy roviny, hlavní a spádové přímky roviny</p> <p>vzájemná poloha bodů, přímek a rovin</p> <p>kolmost přímky a roviny, vzdálenost bodu od roviny a od přímky</p> <p>otáčení roviny do průmětny</p> <p>konstrukční úlohy, sítě těles</p> <p>klasifikace rovinných řezů na kuželové ploše, větý Quételetovy-Dandelinovy</p>	MAT EVH IKT		využívání pracovního sešitu používání pracovních listů připravených učitelem pro výuku využití výpočetní techniky - prezentace probírané látky

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>k průmětnám), průnik přímky s hranolem a jehlanem.</i> <i>Sestrojí sdružené průměty kružnice zobrazí kulovou plochu, bod na kulové ploše a tečnou rovinu kulové plochy.</i> <i>Sestrojí průnik kulové plochy s rovinou (kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám) a průnik kulové plochy s přímkou.</i> <i>Zobrazí rotační válec a rotační kužel, bod na povrchu válce a kužele a tečnou rovinu válce a kužele.</i> <i>Sestrojí řez válce a kužele rovinou kolmou k průmětně a průnik přímky s válcovou a kuželovou plochou.</i></p>				
<p>KU1234 KRP123456 KK1246 KSP1236 KO357 KP125</p>	<p><i>Formuluje s pochopením ohniskové definice kuželoseček a aplikuje je při bodové konstrukci kuželosečky, sestrojí kuželosečku z daných prvků.</i> <i>Sestrojí tečnu kuželosečky v daném bodě kuželosečky.</i> <i>Aplikuje vlastnosti vrcholové a řídící kružnice elipsy a hyperboly, vrcholové a řídící přímky paraboly při konstrukcích kuželoseček a jejich tečen.</i> <i>Využívá poznatky o kuželosečkách při zobrazení oblých těles a jejich rovinných řezů.</i></p>	<p>KUŽELOSEČKY elipsa hyperbola parabola základní pojmy, oskulační kružnice ve vrcholech, proužková konstrukce elipsy tečna kuželosečky, vrcholová a řídící kružnice elipsy a hyperboly, vrcholová a řídící přímka paraboly</p>	<p>MAT EVH IKT</p>		<p>využívání pracovního sešitu používání pracovních listů připravených učitelem pro výuku využití výpočetní techniky - prezentace probírané látky</p>
<p>KU1234 KRP123456 KK1246 KSP1236 KO357 KP125</p>	<p><i>Zobrazí bod, přímku a rovinu a určí jeho polohu vzhledem k průmětnám.</i> <i>Určí přímku a bod ležící v dané rovině.</i> <i>Sestrojí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou.</i> <i>Zobrazí útvar ležící v pomocné průmětně.</i> <i>Zobrazí hranaté a rotační těleso v základní poloze.</i> <i>Sestrojí řez hranatého a rotačního tělesa rovinou kolmou k pomocné průmětně.</i> <i>Určí průnik přímky s tělesem.</i></p>	<p>PRAVOÚHLÁ AXONOMETRIE principy pravoúhlé axonometrie, otáčení pomocných průmětů stopníky přímky, stopy roviny vzájemná poloha bodů, přímků a rovin konstrukční úlohy průsečná (zářezová) metoda</p>	<p>MAT EVH IKT</p>		<p>využívání pracovního sešitu používání pracovních listů připravených učitelem pro výuku využití výpočetní techniky -</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

					prezentace probírané látky
--	--	--	--	--	-------------------------------

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5. 4 Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.4.1 Vzdělávací obor: Fyzika (FYZ)

Charakteristika FYZ:

Vzdělávací obor fyzika je zařazen do výuky v prvním až třetím ročníku. Výuka fyziky na gymnáziu rozvíjí schopnosti žáků zkoumat přírodní jevy a jejich souvislosti s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního využívání. Odpovídá na otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, umožňuje správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi. Výuka fyziky přispívá k utváření způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o fyzikálních jevech více nezávislými způsoby, posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných fyzikálních dat pro potvrzení anebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení FYZ:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy: **1. ročník:** 1) Mechanika, 2) Kmitání, 3) Vlnění. **2. ročník:** 4) Termika, 5) Termodynamika, 6) Elektřina. **3. ročník:** 7) Magnetismus, 8) Optika, 9) Mikrosvět.

Časové vymezení FYZ:

FYZ je vyučována s časovou dotací 2-3-3-0. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit Praktickými cvičeními z fyziky (PCF) s časovou dotací 0-0-2-0 a Seminářem z fyziky (SFY) s časovou dotací 0-0-0-4.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor (předmět): Fyzika (FYZ)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KRP12 KU1 KK12	<i>Měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření. Rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh.</i>	FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek (SI) absolutní a relativní odchylka měření	MAT	OSV přesná komunikace atd.	
KRP1-3 KRP56 KU1-3 KK1-3	<i>Užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených Určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil.</i>	POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ kinematika pohybu – vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení	MAT		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>Využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles.</p> <p>Využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh.</p> <p>Objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění.</p>	<p>dynamika pohybu – hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; síla pružnosti; gravitační a tíhová síla; gravitační pole; moment síly; práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie</p> <p>mechanické kmitání a vlnění – kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita</p>			
KRP12 35 KU1-3 KK1-5	<p>Objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou.</p> <p>Aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh.</p> <p>Využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles.</p> <p>Porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických Problémů.</p>	<p>STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK</p> <p>kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství</p> <p>termodynamika – termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech</p> <p>vlastnosti látek – normálové napětí, Hookův zákon; povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo</p>	CHE		
KRP1- 5 KU1-3 KK1-6 KSP12 KP12	<p>Porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů.</p> <p>Aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech.</p> <p>Využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení</p>	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO</p> <p>elektrický náboj a elektrické pole – elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kondenzátor</p> <p>elektrický proud v látkách – proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod;</p>	MAT, CHE, BIO		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích. Využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy.</p>	<p>elektrický odpor; elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda magnetické pole – pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce; indukované napětí střídavý proud – harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor vlnové vlastnosti světla – šíření a rychlost světla v různých prostředích; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla optické zobrazování – zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa</p>			
<p>KRP1-6 KU1-3 KK1-6 KSP12 KP12</p>	<p>Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů. Posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance. Využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek. Navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření.</p>	<p>MIKROSVĚT kvanta a vlny – foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic atomy – kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor</p>	<p>MAT, CHE</p>	<p>VEG významní Evropané</p> <p>ENV Jaké zdroje energie člověk na Zemi využívá...</p>	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.4.2 Vzdělávací obor: volitelný předmět Praktická cvičení z fyziky (PCF)

Charakteristika PCF:

Svým badatelským a činnostním charakterem výuky umožní žákům lépe pochopit fyzikální stránku přírodních jevů a možnosti jejich aplikace v každodenním životě. Žák je veden k poznávání přírody specifickými fyzikálními přístupy, které rozvíjejí jeho schopnosti soustavně a objektivně zkoumat, spolehlivě experimentovat, měřit, vytvářet pracovní hypotézy, analyzovat fakta a skutečnosti, verifikovat a aplikovat ve své další práci a studiu i v jiných oborech. PCF poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním a společenským jevům a jejich zákonitostem.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie všech vzdělávacích oblastí

Obsahové vymezení PCF:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

3. ročník:

- 1) Základy fyzikálních měření,
- 2) Mechanika hmotného bodu a tuhého tělesa,
- 3) Mechanika tekutin,
- 4) Termodynamika,
- 5) Struktura a vlastnosti kapalin a pevných látek,
- 6) Elektrický proud,
- 7) Magnetické pole.

Časové vymezení PCF:

Předmět navazuje na předmět FYZ a je pro něj určena časová dotace 0-0-2-0.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda					
Vzdělávací obor (předmět): Praktická cvičení z fyziky (PCF)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KRP12 KU1 KK12	<p>Vysvětlí fyzikální principy činnosti vybraných technických zařízení</p> <p>Vytváří fyzikální modely reálné situace</p> <p>Zjednodušuje a charakterizuje fyzikálními veličinami</p> <p>Rozlišuje podstatné od nepodstatného</p> <p>Vybírá správné fyzikální zákony a rozpoznává meze jejich platnosti</p> <p>Rozhoduje, zda daný model je vhodný pro daný problém</p> <p>Navrhuje jednoduchý experiment, který demonstruje určitý fyzikální fakt</p> <p>Experimentem ověřuje hypotézu</p> <p>Vyhodnocuje měření</p>	<p>Měření a chyby měření</p> <p>Kinematika (studium pohybu)</p> <p>Dynamika (studium sil)</p> <p>Mechanika tuhého tělesa (studium rovnováhy)</p> <p>Mechanika kapalin (určování hustoty pevné látky)</p>	MAT	Aplikace analogicky jako ve FYZ	
KRP1-3 KRP56 KU1-3 KK1-3	<p>Provádí řádové odhady hodnot měřených veličin a chyb měření.</p> <p>Odečítá hodnoty veličin z předložené tabulky</p> <p>Sestrojí graf závislosti dvou fyzikálních veličin z hodnot získaných měřením.</p> <p>Měří základními fyzikálními měřidly.</p>	<p>Termika (Teplota a jeho vlastnosti)</p> <p>Struktura a vlastnosti pevných látek (deformace)</p> <p>Struktura a vlastnosti kapalin (Kapilární jevy)</p> <p>Změny skupenství (skupenská tepla)</p>	MAT		
KRP12 35 KU1-3 KK1-5	<p>Vysvětlí podle schématu nebo obrázku jednoduššího zařízení či elektrického obvodu jejich funkci.</p> <p>Znáznorní schéma nebo obrázek reálného zařízení či elektrického obvodu</p>	<p>Elektrický proud v kovech</p> <p>Elektrický proud v polovodičích</p> <p>Elektrický proud v kapalinách plynech</p>			
KK1-3		<p>Stacionární magnetické pole</p> <p>Nestacionární magnetické pole</p> <p>Střídavý proud</p>			

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.4.3 Vzdělávací obor: volitelný předmět Seminář z fyziky (SFY)

Charakteristika SFY:

SFY navazuje na předmět FYZ a PCF a rozvíjí jej. Jeho absolvování umožní žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat užitečnost fyzikálních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Výuka by měla rozvíjet schopnosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci budou zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, správně si klást otázky a hledat odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací anebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Výchovné a vzdělávací strategie: viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení SFY:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

4. ročník: 1) Mechanické kmitání a vlnění, 2) Zvuk, 3) Kruhový děj a tepelné stroje, 4) Změny skupenství, 5) Základy elektroniky, 6) Optické přístroje, 7) Speciální teorie relativity, 8) Astronomie a astrofyzika

Časové vymezení SFY:

SFY je vyučován s časovou dotací 0-0-0-4 a navazuje na FYZ.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor (předmět): Seminář z fyziky (SFY)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KRP12 KU1 KK12	<p><i>Vyjádří ze známé amplitudy, frekvence a počáteční fáze okamžitou výchylku, rychlost, zrychlení a energii kmitajícího tělesa.</i></p> <p><i>Určí z rovnice kmitavého pohybu amplitudu výchylky, periodu, frekvenci a počáteční fázi</i></p> <p><i>Určí periodu a frekvenci pružinového oscilátoru a kyvadla.</i></p> <p><i>Řeší jednoduché praktické problémy týkající se harmonického kmitání.</i></p> <p><i>Rozhodne, zda může nastat rezonance.</i></p>	<p>Mechanický kmitavý pohyb</p> <p>Harmonický kmitavý pohyb a jeho charakteristika</p> <p>Harmonický kmitavý pohyb pružinového oscilátoru a kyvadla</p> <p>Složené kmitání, rezonance</p>	MAT	Aplikace analogicky jako ve FYZ	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>Určí z časového diagramu okamžitě výchylky periodu, frekvenci a počáteční fázi Určí z časového diagramu fázový rozdíl dvou kmitavých pohybů. Vytvoří grafickým sčítáním časový diagram složeného kmitání.</p>				
KRP1-3 KRP56 KU1-3 KK1-3	<p>Odliší základní druhy mechanického vlnění Určí vlnovou délku, frekvenci a rychlost postupného vlnění. Určí vlnovou délku z grafu. Rozhodne, zda je splněna podmínka pro vznik interferenčního maxima a minima. Určí základní frekvenci a vyšší harmonické tóny chvění tyče upevněné na obou koncích (uprostřed, na jednom konci). Řeší jednoduché praktické problémy týkající se mechanického vlnění.</p>	<p>Mechanické vlnění Vlnění příčné a podélné Interference vlnění Vlnění postupné a stojaté</p>	MAT, GEO		
KRP12 35 KU1-3 KK1-5	<p>Určí vlnovou délku a frekvenci zvukového vlnění. Určí z časového diagramu zvuku jeho frekvenci. Řeší jednoduché praktické problémy akustiky (např. velikost rychlosti zvuku v závislosti na teplotě apod.)</p>	<p>Zvukové vlnění Zvuk a jeho charakteristika Infrazvuk a ultrazvuk</p>	BIO		
		<p>Elektromagnetické kmitání a záření – oscilační obvod, elektromagnetické kmity. elektromagnetické vlny, spektrum elektromagnetického záření</p>			
	<p>Kvantitativně určí účinnost kruhového děje Znázornit v pV diagramu příklady kruhových dějů. Převést pro ideální plyn pT diagram kruhového děje složeného ze dvou izobarických a dvou izochorických dějů na pV diagram a z něho vypočítá, jakou práci vykoná plyn během jednoho cyklu. Určí maximální účinnost tepelného stroje.</p>	<p>Kruhový děj a tepelné stroje</p>			
KRP1-5 KU1-3 KK1-6 KSP12 KP12	<p>S využitím údajů v tabulkách určí celkové teplo přijaté tělesem, aby se změnilo v kapalinu o teplotě vyšší, než je teplota tání. S využitím tabulek určí celkové teplo potřebné k přeměně kapaliny dané teploty varem na páru. V jednoduchých případech určí stav systému užitím křivky syté páry a vyvodí z toho důsledky pro praxi.</p>	<p>Změny skupenství látek Tání, tuhnutí, vypařování var, kondenzace, sublimace, desublimace</p>	GEO		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	Řeší jednoduché případy související se závislosti teploty varu na tlaku.			
KRP1-6 KU1-3 KK1-6 KSP12 KP12	Popíše konstrukci a funkci polovodičové diody a tranzistoru. Nakreslí normalizovanými značkami obvod s diodou a tranzistorem Rozhodne, zda diodou bude procházet elektrický proud. Vysvětlí princip usměrňovače střídavého proudu a tranzistorového zesilovače.	Základy elektroniky Polovodičová dioda a tranzistor a jejich využití		
KRP12 KU1 KK12	Řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení čočkami (brýle, lupa), zrcadly a jejich soustavami.	Optické přístroje Oko, lupa, fotografický přístroj, mikroskop, dalekohled		
KRP12 KU1 KK12	Vyvodí z principu relativity a principu konstantní rychlosti světla některé jednoduché důsledky. V konkrétních případech rozhodne, zda události současné v jedné inerciální soustavě jsou současné i v jiné inerciální soustavě. Použije vztahy pro dilataci času, kontrakci délek a skládání rychlostí při řešení konkrétních problémů. Určí při zadané rychlosti částice a její klidové hmotnosti relativistickou a naopak. Ze změny energie soustavy určí změnu její hmotnosti.	Speciální teorie relativity Relativistické efekty	MAT	
KRP1-6 KU1-3 KK1-6 KSP12 KP12	Popíše Sluneční soustavu. Popíše stavbu a vývoj vesmíru; určí postavení Země v něm. Popíše vznik a vývoj hvězd.	Astronomie a astrofyzika	GEO	
		Shrnutí a systematizace poznatků středoškolské fyziky		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.4.4 Vzdělávací obor: Chemie (CHE)

Charakteristika CHE:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky v prvních třech ročnících. Žáci se naučí pojmenovat chemické sloučeniny a zapsat jejich složení chemickým vzorcem, získají představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Dále výuka směřuje k předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek a k provádění pozorování, měření a experimentů (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi. Žáci při výuce získají a upevní si dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části. Do Chemie je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, a sice části jeho oboru Výchova ke zdraví, část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, a sice část jeho oboru Člověk a svět práce, část vzdělávacího oboru Geologie, který je dále včleněn též do vzdělávacích oborů Biologie a Geografie. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména s BIO, FYZ, GEO, VKZ a MAT.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení CHE:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

- 1. ročník:** 1) Obecná chemie, 2) Anorganická chemie (s, p prvky)
- 2. ročník:** 3) Anorganická chemie (d a f prvky), 4) Organická chemie (uhlovodíky, deriváty uhlovodíků)
- 3. ročník:** 5) Organická chemie (heterocyklické sloučeniny, syntetické makromolekulární látky, léčiva, pesticidy, barviva a detergenty), 6) Biochemie

Časové vymezení CHE:

CHE je vyučována s časovou dotací 3-3-2-0. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit i studiem v Seminári z chemie (SCH) (0-0-0-4)

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor (předmět): Chemie (CHE)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU123 KRP1256 KK1234 KSP3457 KO6 KP123	<i>Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků Využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálněchemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích</i>	OBECNÁ CHEMIE soustavy látek a jejich složení veličiny a výpočty v chemii stavba atomu periodická soustava prvků chemická vazba a vlastnosti látek tepelné změny při chemických reakcích rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha	FYZ, MAT, VKZ	ENV Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí	využití molekulových modelů, periodické tabulky, modelů orbitalů, matematických, fyzikálních a chemických tabulek, video pořadů, laboratorní techniky, pracovních listů výklad, diskuze, práce ve skupinách nebo dvojicích, pozorování, pokus 1. ročník
KU1234 KRP2345 KK123456 KSP357 KO26 KP12	<i>Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii Zhodnotí využitelnost různých druhů vod, popíše chemické složení zemských sfér. Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události</i>	ANORGANICKÁ CHEMIE vodík a jeho sloučeniny s-prvky a jejich sloučeniny p-prvky a jejich sloučeniny d- a f-prvky a jejich sloučeniny chemické složení povrchových a podzemních vod chemické složení Země fyzikální a chemické složení minerálů OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ únik nebezpečných látek do životního prostředí	MAT, BIO, GEO, VKZ	OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl celková péče o vlastní zdraví ENV Jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění	využití molekulových modelů, periodické tabulky, matematických, fyzikálních a chemických tabulek, video pořadů, laboratorní techniky, pracovních listů výklad, práce ve skupinách nebo dvojicích, pozorování, pokus, práce s internetem, referáty, diskuze nad problémem nebo tématem 1. ročník 2. ročník

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KU1234 KRP34 KK123456 KSP34578 KO26 KP126</p>	<p><i>Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin</i> <i>Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů</i> <i>Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</i> <i>Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii</i></p>	<p>ORGANICKÁ CHEMIE uhlovodíky a jejich klasifikace deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace heterocyklické sloučeniny syntetické makromolekulární látky léčiva, pesticidy, barviva a detergenty</p>	<p>BIO, GEO, VKZ</p>	<p>OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl celková péče o vlastní zdraví ENV Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí</p>	<p>využití molekulových modelů, periodické tabulky, matematických, fyzikálních a chemických tabulek, video pořadů, chemických experimentů, pracovních listů výklad, práce ve skupinách nebo dvojicích, pozorování, práce s internetem, referáty, diskuse nad problémem nebo tématem 2. ročník 3. ročník</p>
<p>KU1234 KRP34 KK123456 KSP34578 KO26 KP126</p>	<p><i>Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech</i> <i>Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam</i></p>	<p>BIOCHEMIE lipidy sacharidy proteiny nukleové kyseliny enzymy, vitaminy a hormony</p>	<p>BIO, VKZ</p>	<p>OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl celková péče o vlastní zdraví</p>	<p>Využití video pořadů, chemických experimentů, pracovních listů, výkladu, práce ve skupinách nebo dvojicích, pozorování, práce s internetem, referáty, diskuse nad problémem nebo tématem 3. ročník</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.4.5 Vzdělávací obor: volitelný předmět **Seminář z chemie (SCH)**

Charakteristika SCH:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky ve čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a osmém ročníku osmiletého gymnázia. Žáci si v rámci studia tohoto vzdělávacího oboru upevní a hlavně rozšíří své znalosti, potřebné ke studiu na vysokých školách a pro svoji budoucí profesi. Předpokládá se, že pokud si žák zvolí tento vzdělávací obor, zakončí jeho studia maturitní zkouškou. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části nové maturity.

Do SCH je integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce, umožňující volbu bezpečných pracovních postupů šetrných k životnímu prostředí, a vzdělávací oblast Člověk a zdraví, vedoucí k aktivní ochraně před návykovými látkami a jinými škodlivinami a k osvojení si účelného jednání a zajištění nezbytné pomoci v situacích ohrožení zdraví, včetně mimořádných událostí. Předmět též využívá mezipředmětových vztahů zejména s MAT, BIO a FYZ.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie všech vzdělávacích oblastí

Obsahové vymezení SCH:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

1) Obecná chemie, 2) Anorganická chemie, 3) Organická chemie, 4) Analytická chemie, 5) Biochemie

Časové vymezení SCH:

SCH je vyučován s časovou dotací 0-0-0-4. Témata vzdělávacího oboru prohlubují a zároveň rozšiřují znalosti získané studiem oboru CHE předchozích ročníků.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor (předmět): Seminář z chemie (SCH)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1234 KRP123456 KK12345 KSP 5 KP1235	<i>Zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky, vysvětlí pojem látkové množství, definuje jednotku mol, užívá definiční rovnice pro veličiny: molární hmotnost a molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace.</i>	OBECNÁ CHEMIE Důležité veličiny a základní výpočty v chemii	MAT, FYZ, VKZ	Aplikace analogicky jako v CHE	výklad, diskuze, využit matematických, fyzikálních a chemických tabulek, prezentace

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>Vyhledá hodnoty základních chemických veličin v chemických tabulkách. Řeší příklady s použitím definičních a odvozených vztahů veličin nebo úměry. Definuje pojmy chemická reakce a chemická rovnice, výchozí látky (reaktanty) a produkty. Zapiše chemickou reakci rovnicí a určí typ reakce. Vyčíslí chemickou rovnici s použitím pravidla o zachování druhů atomů a pravidel pro vyčíslování redoxních rovnic. Objasní podstatu průběhu oxidačně-redukční (redoxní), acidobazické (proteolytické), koordinační (komplexotvorné) a srážecí reakce.</p> <p>Uvede základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce (koncentrace látek, teplota, tlak, pozitivní a negativní katalyzátor). Vysvětlí pojmy aktivační energie a aktivovaný komplex. Zapiše kinetickou rovnici chemické reakce vysvětlí působení katalyzátorů a katalyzátorových jedů, vymezí pojmy homogenní a heterogenní katalýzy.</p> <p>Vysvětlí pojmy reakční teplo a standardní reakční teplo a klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance (exotermické a endotermické reakce).</p> <p>Vysvětlí pojem chemické rovnováhy a její dynamický charakter. Zapiše vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané reakce, vypočítá hodnotu rovnovážné konstanty K_c. Formuluje princip akce a reakce, posoudí vlivy na rovnovážné složení směsi změnou: koncentrace reagujících látek, teploty, tlaku,</p>	<p>Chemický děj a jeho zákonitosti</p> <p>Rychlost chemické reakce</p> <p>Energie chemických reakcí</p> <p>Chemická rovnováha</p>			
--	---	---	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>posoudí význam optimálního průběhu chemické reakce v průmyslu vymezí pojmy elektrolytická disociace, silný a slabý elektrolyt. Vysvětlí průběh acidobazického (proteolytického) děje pomocí Brønstedovy teorie kyselin a zásad. Definuje disociační konstantu kyselin K_A a zásady K_B, porovná sílu kyselin a zásad podle hodnot disociačních konstant. Vymezí pojmy konjugované páry, amfoterní látka a autoprotolýza vody, zapíše rovnici autoprotolýzy vody, definuje iontový součin vody K_w a pH klasifikuje roztoky podle hodnoty pH (kyselé, neutrální a zásadité), vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad za známé koncentrace iontů H_3O^+ a OH^- v jejich roztocích a naopak. Vysvětlí podstatu hydrolýzy solí a využije poznatky o hydrolýze k rozdělení daných vodných roztoků solí na kyselé, neutrální a zásadité. Definuje pojmy oxidace a redukce, oxidační a redukční činidlo, vysvětlí podstatu oxidačně redukčních dějů. Porovná podle Beketovovy elektrochemické řady napětí schopnost prvků tvořit kationy a posoudit schopnost určitého prvků působit jako oxidační činidlo. Vysvětlí podstatu jaderného záření a zásady ochrany životního prostředí a zdraví člověka před jeho škodlivými účinky. Vyhledá v tabulkách příklady látek užívaných jako paliva a porovná jejich výhřevnost.</p>	<p>Jaderné přeměny a chemické reakce v praxi</p>			
<p>KU 12 KRP1235</p>	<p>Tvoří vzorce a pojmenuje dvouprvkové (binární) sloučenina: hydridy, sloučeniny nekovů s vodíkem, oxidy, sulfidy, halogenidy.</p>	<p>ANORGANICKÁ CHEMIE Názvosloví anorganický sloučenin</p>			<p>využití periodické tabulky, výklad, pracovní listy</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>Pojmenuje a napíše vzorce hydroxidů, kyslíkatých kyselin, solí, hydrogensolí, hydrátů solí, polykyselin a jejich solí, derivátů kyselin pojmenuje a napíše vzorce koordinačních sloučenin.</i>				
KU12 KRP1235	<i>Vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití. Používá systematické i triviální názvy sloučenin.</i>	ORGANICKÁ CHEMIE Názvosloví organických sloučenin			výklad, diskuze, pracovní listy
KU12 KRP1235 KK235 KP25	<i>Popíše význam chemické analýzy a její dva základní aspekty – kvalitativní a kvantitativní vysvětlí kvalitativní způsob důkazu aniontů a kationtů danými činidly. Vysvětlí podstatu odměrné analýzy. Vysvětlí podstatu základů nejvýznamnějších analytických metod (kolorimetrie, spektroskopie, chromatografie). Popíše význam chemické analýzy v organické chemii. Vysvětlí způsob důkazu a stanovení charakteristických skupin nebo násobných vazeb. Vysvětlí podstatu organické analýzy a podstatu základů nejvýznamnějších analytických instrumentálních metod.</i>	ANALYTICKÁ CHEMIE Základy chemické analýzy anorganických látek Základy chemické analýzy organických látek	VKZ		výklad, práce v laboratoři
KU1234 KRP123456 KK12345 KSP5 KP123 KP 5	<i>Charakterizuje a klasifikuje sacharidy, objasní strukturu základních hexos a pentos, vyjádří acyklickou a cyklickou strukturu hexos a pentos pomocí Fischerových, Tollensových a Haworthových vzorců, vysvětlí optickou izomerii sacharidů. Vysvětlí podstatu rozlišení redukujících a neredukujících disacharidů pomocí Fehlingova a Tollensova činidla, popíše důkaz škrobu. Popíše získávání sacharidů z přírodních zdrojů a jejich zpracování. Charakterizuje základní typy lipidů, objasní jejich klasifikaci a vlastnosti, včetně složitých lipidů.</i>	BIOCHEMIE Sacharidy Lipidy	BIO, VKZ,		výklad, prezentace, práce s internetem, videopořady, práce v laboratoři

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>Vysvětlí způsob a podstatu pracování tuků a olejů, popíše výrobu mýdla a princip jeho čisticích účinků. Popíše strukturu nukleových kyselin. Objasní význam DNA a RNA v organismu, popíše a vysvětlí hlavní fáze proteosyntézy, chemické příčiny mutací.</p> <p>Charakterizuje význam alkaloidů (léčiva, drogy) popíše výskyt alkaloidů v přírodních zdrojích a způsob jejich izolace.</p> <p>Popíše isoprenoidy, uvede jejich klasifikaci a význam.</p> <p>Charakterizuje vitaminy, popíše jejich klasifikaci vysvětlí význam vitamínů pro lidský organizmus, avitaminosu a její projevy. Popíše přírodní zdroje jednotlivých vitamínů.</p> <p>Charakterizuje hormony a jejich funkce v organismu.</p> <p>Charakterizuje enzymy, klasifikuje enzymy popíše selektivitu jejich působení, aktivaci a inhibici enzymů. Popíše závislosti rychlosti reakce na koncentraci enzymu a substrátu, teplotě a pH prostředí.</p> <p>Vysvětlí podstatu metabolických procesů, rozliší děj anabolický a katabolický. Popíše ATP, jeho syntézu a význam v biochemických procesech. Charakterizuje proteosyntézu a odbourávání bílkovin, fotosyntézu, glykolýzu, β-oxidaci, Krebsův cyklus.</p>	<p>Nukleové kyseliny</p> <p>Alkaloidy</p> <p>Isoprenoidy</p> <p>Vitamíny</p> <p>Hormony</p> <p>Enzymy</p> <p>Biochemické děje a jejich zákonitosti</p>			
--	---	--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.4.6 Vzdělávací obor: Biologie (BIO)

Charakteristika BIO:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky v 1., 2., a 3. ročníku. Tento předmět odkrývá metodami vědeckého výzkumu zákonitosti, jimiž se řídí přírodní procesy. Zkoumání přírody tímto předmětem nezbytně vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů. Žáci mají v tomto předmětu příležitost si postupně osvojit vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Do Biologie je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, a sice části jeho oboru Výchova ke zdraví, část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, a sice část jeho oboru Člověk a svět práce, část vzdělávacího oboru Geologie, který je dále včleněn též do vzdělávacích oborů Chemie a Geografie. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména s CHE, FYZ, GEO, VKZ a MAT.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie všech vzdělávacích oblastí

Obsahové vymezení Biologie:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

- 1. ročník:** 1) Látkové složení organismů, 2) Genetika 1.část – molekulární a buněčné základy dědičnosti, 3) Obecná biologie, 4) Biologie virů, 5) Biologie bakterií, 6) Biologie protist, 7) Biologie hub, 8) Biologie rostlin
- 2. ročník:** 9) Geologie (části), 10) Biologie živočichů, 11) Ekologie
- 3. ročník:** 12) Biologie člověka, 13) Genetika 2. část

Časové vymezení Biologie:

Biologie je vyučována s časovou dotací 3-3-3-0. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit studiem v Seminári z biologie (SBI) (0-0-2-4).

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor (předmět): Biologie (BIO)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU3	<i>Charakterizuje základní anorganické a organické sloučeniny, tvořící organismy. Objasní jejich význam u organismů.</i>	LÁTKOVÉ SLOŽENÍ ORGANISMŮ anorganické a organické sloučeniny v organismech – základní přehled, význam	CHE		Výklad 1.ročník
KU3 KRP3	<i>Odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností. Porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi. Objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk. Vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy. Odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci..</i>	OBEČNÁ BIOLOGIE vznik a vývoj živých soustav; evoluce buňka – stavba a funkce	CHE		Výklad 1.ročník
KO2 KSP7	<i>Charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy. Zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby. Zhodnotí pozitivní a negativní význam virů.</i>	BIOLOGIE VIRŮ stavba a funkce virů	VKZ VKO	OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl	Výklad Diskuse Práce s internetem 1.ročník
KO2 KSP7	<i>Charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska. Zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby.</i>	BIOLOGIE BAKTERIÍ stavba a funkce bakterií	VKZ CHE VKO	OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl	Výklad Diskuse Laboratorní práce Práce s internetem 1.ročník
KU1-4 KK1-6 KP 1	<i>Charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska.</i>	BIOLOGIE PROTIST stavba a funkce protist	VKZ	OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl	Výklad Diskuse Laboratorní práce Pozorování

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

					Práce s přírodninami, s atlasem, s klíčem, s internetem 1.ročník
KRP5	<i>Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků. Posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků.</i>	BIOLOGIE HUB stavba a funkce hub stavba a funkce lišejníků	VKZ CHE	OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl	Výklad Diskuse Laboratorní práce Pozorování Práce s přírodninami, s atlasem, s klíčem, s internetem 1.ročník
KRP1 KK5	<i>Popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů. Objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin. Porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin. Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky. Zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti. Posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla. Zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany.</i>	BIOLOGIE ROSTLIN morfologie a anatomie rostlin fyzologie rostlin systém a evoluce rostlin rostliny a prostředí	FYZ CHE GEO VKZ	ENV jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných druhů	Výklad Diskuse Laboratorní práce Pozorování Práce s přírodninami, s atlasem, s klíčem, s internetem 1.ročník
KU1-4 KRP1-5 KK1-6	<i>Charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce.</i>	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ morfologie a anatomie živočichů fyzologie živočichů	GEO FYZ CHE	ENV	Výklad Diskuse

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KSP 5 KO2-7 KP1-5	<p><i>Popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav.</i> <i>Objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů.</i> <i>Pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky.</i> <i>Posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti.</i> <i>Charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci.</i> <i>Charakterizuje základní typy chování živočichů.</i> <i>Zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany.</i></p>	<p>systém a evoluce živočichů živočiškové a prostředí etologie</p>	VKZ	jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých živočišných druhů	Laboratorní práce Pozorování Práce s přírodninami, s atlasem, s klíčem, s internetem 2.ročník
KU1-4 KRP1-5 KK1-6 KSP 5 KO2-7 KP1-5	<p><i>Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy.</i> <i>Využívá vybrané metody identifikace minerálů.</i></p>	<p>GEOLOGIE zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země minerály – jejich vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů geologická historie Země – geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů; evoluce bioty a prostředí magmatický proces – krystalizace minerálů z magmatu</p>	GEO FYZ CHE	ENV jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů	Výklad Diskuse Laboratorní práce Pozorování Práce s přírodninami, s atlasem, s klíčem, s internetem 2.ročník
KU3 KRP256 KK245	<p><i>Podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka.</i> <i>Využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle.</i> <i>Charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru.</i></p>	<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA opěrná a pohybová soustava soustavy látkové přeměny soustavy regulační soustavy rozmnožovací</p>	VKZ CHE	OSV jaký mám vztah k vlastnímu tělu	Výklad Diskuse Laboratorní práce Pozorování Práce s internetem 3.ročník
KU4 KRP56 KK14	<p><i>Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých.</i></p>	<p>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ ZDRAVÝPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p>	ZSV, TEV, VKZ	OSV	Výklad Diskuse

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace. Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech.</i>	vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci zdravá výživa – specifické potřeby hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách psychohygienu – předcházení stresů v mezilidských vztazích, zvládnání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci		jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl předcházení zátěžovým situacím, stresům atd. celková péče o vlastní zdraví	Práce s internetem 3.ročník
KU4 KRP56 KK14	<i>Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků. Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství.</i>	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost, preventivní prohlídky, osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog, a sexuálně přenosnými chorobami metody asistované reprodukce, její biologické aspekty	ZSV, VKZ	OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl celková péče o vlastní zdraví nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu	Výklad Diskuse 3.ročník
KU23 KRP24 KK24	<i>Využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů. Analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě.</i>	GENETIKA molekulární a buněčné základy dědičnosti dědičnost a proměnlivost genetiky člověka genetika populací	CHE	OSV jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl	Výklad Diskuse Práce s internetem 1.ročník 3.ročník
KU23 KRP356 KK346	<i>Používá správně základní ekologické pojmy. Objasňuje základní ekologické vztahy.</i> <i>Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky.</i>	EKOLOGIE základní ekologické pojmy podmínky života biosféry a její členění ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE PRACOVNÉ PRÁVNÍ VZTAHY bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce	GEO, ZSV	OSV celková péče o vlastní zdraví jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě	Výklad Diskuse Práce s internetem 3.ročník

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				<p>a živ. prostředí vůbec</p> <p>ENV globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí</p> <p>PROBLEMATIKA VZTAHŮ ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ (celý okruh)</p> <p>Jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost</p> <p>Čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živoč. druhů, formy jejich ochrany</p> <p>Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá - klady a zápory jejich využívání a získávání</p> <p>Jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost</p>	
--	--	--	--	---	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				Které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka Jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekolog. problémů a jaký postoj k tomu zaujmají zainteresované skupiny Jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR	
--	--	--	--	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.4.7 Vzdělávací obor: volitelný předmět **Seminář z biologie (SBI)**

Charakteristika SBI:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky ve 3. a 4. ročnících čtyřletého a v 7. a 8. ročnících osmiletého gymnázia. V těchto ročnících si ho žáci mohou zvolit, aby si rozšířili a prohloubili dosud získané znalosti, vědomosti a dovednosti z Biologie. Osvojí si zde další biologickou terminologii a naučí se popsat jevy a systémy podle skutečnosti, modelu a nákresu. Žáci budou schopni posoudit důsledky určitého jevu nebo lidské činnosti z ekologického, ekonomického nebo zdravotního hlediska, využívat biologické znalosti pro pochopení moderních technologií a zdůvodnit význam nových biologických poznatků pro společnost – zdravotnictví, šlechtitelství, průmyslová odvětví a další aplikované obory. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména s CHE, FYZ a GEO. Předpokládá se, že žáci zakončí studium Biologie a Semináře z biologie maturitní zkouškou z Biologie, kterou lze skládat v rámci profilové části nové maturity.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení SBI :

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

3. ročník: 1) Botanika, 2) Mykologie, 3) Zoologie, 4) Protista, 5) Geologie, 6) Somatologie člověka

4. ročník: 7) Molekulární biologie, 8) Obecná biologie, 9) Fyziologie buňky, 10) Genetika, 11) Ekologie

Časové vymezení SBI:

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

SBI je vyučován s časovou dotací 0-0-2-0 hodiny týdně a 0-0-0-4 hodiny týdně a jsou zde doplňovány, prohlubovány a rozšiřovány znalosti získané studiem vzdělávacího oboru Biologie.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor (předmět): Seminář z biologie (SBI)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1234 KRP123 45 KK23 KP12	<i>Charakterizuje květní vzorce a diagramy. Klasifikuje a kategorizuje biologické objekty dle rozlišovacích znaků. Vysvětlí význam pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin. Charakterizuje rodozměnu na životních cyklech konkrétních druhů rostlin (ploník, přeslička rolní, kaprad' samec, smrk ztepilý, tulipán). Popíše způsob oplození u nahosemenných a krytosemenných rostlin. Popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin; zařadí tyto události do správného geologického období.</i>	BOTANIKA Květní vzorce a diagramy Poznávání rostlin Stromy a keře – poznávání Rodozměny jednotlivých zástupců rostlin (řasy, haplont, haplodiplont, diplont, rhynia, mechorosty, kaprad'orostry, nahosemenné, krytosemenné) Fylogeneze rostlin	GEO	Aplikace analogicky jako v BIO	práce s botanickým klíčem, práce s literaturou, práce s internetem, referáty
KU123 KRP1 KK2	<i>Vysvětlí základní způsoby rozmnožování hub. Charakterizuje způsoby výživy hub, objasní rozdíly mezi parazitickými, saprofytickými a symbiotickými houbami.</i>	MYKOLOGIE Životní cyklus hub – rozmnožování Životní cyklus hub – parazitismus, saprofytismus, symbióza			práce s literaturou, referáty
KU23 KRP123 KK3	<i>Klasifikuje a kategorizuje biologické objekty dle rozlišovacích znaků. Popíše hlavní evoluční události ve vývoji živočichů; zařadí tyto události do správného geologického období. Určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši. Objasní základní fylogenetické vztahy mezi třídami suchozemských obratlovců.</i>	ZOOLOGIE Poznávání živočichů Fylogeneze živočichů	GEO		obrazová dokumentace, práce s literaturou
KU23 KRP1	<i>Využívá vybrané metody identifikace protist, sinic a řas.</i>	PROTISTA Poznávání protist Poznávání sinic a řas			obrazová dokumentace
KU23 KRP1	<i>Využívá vybrané metody identifikace minerálů, hornin a zkamenělin.</i>	GEOLOGIE Poznávání minerálů	GEO		biologické objekty

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	Určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin.	Poznávání hornin Poznávání zkamenělin			
KU123 KRP1 KK23 KP125	Osvojí si odbornou terminologii v anatomii člověka popíše v základních rysech kostru člověka a její funkce. Objasní význam kostry a její změny v průběhu ontogenetického vývoje. Popíše stavbu jednotlivých kostí. Prokáže znalosti první pomoci při poranění páteře a zlomeninách kostí. Popíše stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti. Porovná stavbu, funkci a význam kosterní, srdeční a hladké svaloviny. Určí polohu významných kosterních svalů popíše rozdíly v krevním oběhu (fetální oběh, krevní oběh člověka).	SOMATOLOGIE ČLOVĚKA Odborné názvosloví v anatomii člověka, roviny, směry, orgány, latina, řečtina Histologie Osteologie Myologie Angiologie			
KU 23 KRP12 KK12	Velmi podrobně popíše složení, strukturu a funkce nukleových kyselin (dokáže chemickými vzorci zapsat purinové a pyrimidinové báze, pentózu ribózu a deoxyribózu a kyselinu trihydrogenfosforečnou, je schopen zapsat schéma nukleotidu, polynukleotidu a objasnit vzájemnou komplementaritu bází, která je podstatou genetického kódování). Charakterizuje podrobně průběh replikace, transkripce a translace, je schopen tyto děje graficky znázornit a popsat. Odvozuje pořadí aminokyselin v peptidu při zadání sekvence nukleotidů v DNA nebo RNA s pomocí tabulky genetického kódu.	MOLEKULÁRNÍ BIOLOGIE nukleové kyseliny replikace, transkripce, translace	CHE		Výklad Diskuse Práce s internetem
KU123 KRP13 KK2	Vysvětlí podstatu endosymbiózy, rozlišuje tři endosymbiotické teorie. Popíše stavbu a funkci chromozómu. Charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu. Podrobně charakterizuje a rozpozná jednotlivé fáze mitózy – profázi, metafázi, anafázi, telofázi a	OBEČNÁ BIOLOGIE endosymbiotická teorie – 1., 2., 3. endosymbióza chromozóm buněčný cyklus mitóza	CHE		Výklad Obrazový materiál

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>fáze meiózy, podle předloženého schématu je popíše a vysvětlí. Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnož., jejich význam, výhody a nevýhody.</p>	meióza			
KU23 KRP15 KK2	<p>Charakterizuje způsoby příjmu a výdeje látek buňkou. Popíše základní osmotické jevy v buňce, porovná vlastnosti rostlinné a živočišné buňky v prostředí s různou koncentrací osmoticky aktivních látek. Vysvětlí podstatu buněčného metabolismu, uvede příklady metabolických drah probíhajících v cytoplasmě a v organelách konkrétních typů buněk. Popíše způsoby přeměny energie v průběhu metabolických reakcí, vysvětlí význam ATP. Vysvětlí význam a nezbytnost dýchání pro organismy, popíše jednotlivé fáze buněčného dýchání a jeho umístění v jednotlivých částech prokaryotní a eukaryotní buňky, uvede základní rozdíly v průběhu aerobní a anaerobní oxidace. Charakterizuje podstatu a schéma průběhu fotosyntézy. Objasňuje závislost průběhu a intenzity fotosyntézy na vnějších podmínkách. Zdůvodňuje význam fotosyntézy pro evoluci života na Zemi, pro koloběh látek a tok energie v biosféře.</p>	<p>FYZIOLOGIE BUNĚK příjem a výdej látek buňkou osmotické jevy biologická oxidace fotosyntéza</p>	CHE		<p>Výklad Diskuse Práce s internetem</p>
KU23 KRP24 KK24 KO23 KP6	<p>Objasní princip regulace genové aktivity a genové interakce. Vysvětlí princip a důsledky vazby genů. Objasní podstatu procesu klonování. Objasní praktický a vědecký význam čtení genomu člověka a jiných organismů a uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka.</p>	<p>GENETIKA regulace genové aktivity vazba genů genové interakce gmo mimojaderná dědičnost genomika šlechtitelství klonování trangenóza genová terapie etické aspekty moderní genetiky</p>	CHE		<p>Výklad Diskuse Práce s internetem</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU23 KRP356 KK346 KO12	Charakterizuje koloběhy základních biogenních prvků v přírodě. Rozlišuje základní typy přírodních biotopů v ČR. Charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR. Uvádí základní znečišťovatele vody, půdy a atmosféry a navrhuje opatření bránící znečišťování ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod nebo je zmenšující. Navrhuje konkrétní opatření a činnosti vedoucí ke snižování produkce odpadů.	EKOLOGIE koloběh biogenních prvků přírodní biotopy ČR ochrana životního prostředí	GEO, ZSV		Výklad Diskuse Práce s internetem
---------------------------------	---	---	----------	--	---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.4.8 Vzdělávací obor: Geologie (GEL)

Charakteristika GEL: Vzdělávací obor je zcela integrován do vzdělávacích oborů (předmětů) **Biologie (BIO)** a **Geografie (GEO)**.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.4.9 Vzdělávací obor: Geografie (GEO)

Charakteristika GEO:

Vzdělávací předmět je zařazen do výuky v prvním, druhém a třetím ročníku vyššího gymnázia, má přírodovědný, společenskovední i technický charakter. Umožňuje žákovi poznávání přírody i společnosti jako systému, chápání udržování přírodní rovnováhy a vztahu společnosti k přírodě. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních jevů i souvislosti mezi nimi a dopady lidské činnosti na přírodu. Geografie obohacuje celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek života lidí v blízkém území místní krajiny, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Do GEO je integrována vzdělávací oblast Člověk a příroda - části oboru Geologie, vzdělávací oblast Člověk a zdraví – část oboru Výchova ke zdraví a vzdělávací oblast Člověk a svět práce – část oboru Člověk a svět práce. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména s BIO, DĚJ, ZSV, FYZ, MAT.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení GEO:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

1. ročník: 1) Úvod do geografie, 2) Přírodní prostředí a geologie (části), 3) Geografické informace, 4) Sociální prostředí 1 a trh práce (část); **2. ročník:** 5) Sociální prostředí 2, 6) Regiony 1; **3. ročník:** 7) Regiony 2, 8) Životní prostředí; **1. - 3. ročník:** 9) Ochrana člověka za mimořádných událostí, 10) Terénní vyučování

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Časové vymezení GEO: GEO je vyučována s časovou dotací 2-2-2-0. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit studiem v Semináři z geografie (SGE) s časovou dotací 0-0-2-2.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor (předmět): Geografie (GEO)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1 KK2	<i>Zařadí geografii mezi ostatní vědy. Zhodnotí vývoj geografie a vyjmenuje významné geografie.</i>	ÚVOD DO GEOGRAFIE geografie jako věda – postavení geografie mezi ostatními vědami, vývoj geografie významní geografové	DĚJ		výklad, referát
KU13 KRP13 KK134	<i>Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí. Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických páسů. Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině. Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti. Rozliší hlavní biomy světa. Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi.</i>	PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář fyzickogeografická sféra – vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry, důsledky pro přírodní prostředí system fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy	BIO FYZ		výklad, referáty, vycházka, diskuze
KO247 KP7 KU13 KK3	<i>Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící</i>	SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky	ZSV DEJ	MKV ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH	výklad, referáty, práce s geogr. SW

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva.</i> <i>Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa.</i> <i>Identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení.</i> <i>Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa.</i> <i>Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů.</i> <i>Rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti.</i> <i>Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji.</i> <i>Vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál.</i></p>	<p>kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce světové hospodářství – lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky socioekonomická sféra – sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace</p>		<p>ROZDÍLŮ (celý okruh)</p> <p>OSV lidská komunikace a jak jí rozumím ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými</p> <p>jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec</p> <p>VEG teoretická základna pojmu globalizace</p> <p>geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se v určitém prostoru a v čase</p> <p>nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus</p>	
--	--	---	--	---	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí zdraví v globálním kontextu mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce	
KU13 KRP6 KK3 KSP478 KO67	<i>Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi. Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny. Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni.</i>	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál vývoj interakce příroda – společnost – prostorová koexistence, udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí	BIO CHE	ENV životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá Jaké jsou příčiny rychlého růstu lidské populace a jaký vliv má tento růst na životní prostředí	terénní exkurze, výklad
KU123 KRP34 KK135 KO24 KP2	<i>Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. Vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí</i>	REGIONY místní region – možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování	DĚJ ZSV	VEG Česká republika v Evropské unii ENV	výklad, miniprojekt, videoprojekce, práce s geogr. SW,

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům.</i> <i>Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky.</i> <i>Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika.</i> <i>Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná.</i></p>	<p>Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony makroregiony světa – jádra, periferie, modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a Evropskou unii</p>		<p>S kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká</p>	<p>práce s kartografickým materiálem, skupinová práce</p>
<p>KU13 KRP3 KK235</p>	<p><i>Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů.</i> <i>Orientuje se s pomocí map v krajině používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.</i> <i>Vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území.</i> <i>Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje.</i> .</p>	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ geografická kartografie a topografie – praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ), praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém) terénní geografická výuka, praxe a aplikace – geografické exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce</p>	<p>MAT IKT</p>		<p>práce s ArcGIS, výklad, práce s mapami, internet, práce s GPS</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU13 KK3	<i>Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy.</i>	GEOLOGIE; SLOŽENÍ, STRUKTURA A VÝVOJ ZEMĚ Země jako geologické těleso – základní geobiocykly zemské sféry – mineralogické a petrologické složení Země	BIO FYZ		výklad, referáty, práce s mapami
KU13 KK3	<i>Analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů. Analyzuje různé druhy poruch v litosféře využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů.</i>	GEOLOGIE; GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE magmatický proces – vznik magmatu a jeho tuhnutí zvětvávání a sedimentační proces – mechanické a chemické zvětvávání, srážení, sedimentace metamorfni procesy – jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu	BIO		výklad, referáty, práce s informačními zdroji
KU13 KO2	<i>Zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu.</i>	GEOLOGIE; VODA povrchové vody – jejich rozložení na Zemi; hydrogeologický cyklus, geologické působení vody podzemní vody – propustnost hornin; hydrogeologické systémy, ochrana podzemních vod	CHE BIO		výklad, diskuze
KU13 KO2	<i>Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu. Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí. Posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu. Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu.</i>	GEOLOGIE; ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA vznik a vývoj půd interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny práce v terénu a geologická exkurze	BIO CHE		Internet, práce s geo. materiály

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KU13 KP123	<i>Posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním.</i>	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání	ZSV		diskuze
KRP23 KU13 KO2	<i>Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události. Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel.</i>	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ živelní pohromy	ZSV		výklad, diskuze

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

3.4.10 **Vzdělávací obor:** volitelný předmět **Seminář z geografie (SGE)**

Charakteristika SGE:

Vzdělávací předmět je zařazen do výuky ve třetím a čtvrtém ročníku vyššího gymnázia, má přírodovědný, společenskovední i technický charakter. Navazuje na znalosti a dovednosti z předmětu geografie. Důraz je kladen na samostatnou práci, práci s informačními zdroji a aplikaci v reálném životě.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení SGE:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

3. ročník: 1) Geografické informační systémy, 2) Geografie cestovního ruchu

4. ročník: 3) Vybrané kapitoly z fyzické geografie, 4) Vybrané kapitoly ze socioekonomické sféry, 5) Vybrané kapitoly z regionální geografie

Časové vymezení SGE:

Seminář z geografie je vyučován s časovou dotací 0-0-2-2.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda Vzdělávací obor (předmět): Seminář z geografie (SGE)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU13 KK32 KRP3	<i>Umí pracovat s programem ArcView – vytváří mapy, ovládá základní analýzy, edituje geografická data. Používá dostupná geografická data na internetu. Požívá GPS.</i>	GEOGRAFICKÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY kartografické vyjadřovací prostředky program ArcView – tvorba map, volba kartografických prostředků, tvorba kompletního mapového výstupu, atribuční tabulka, editace, analýzy mapové servery na internetu – geographynetwork, cenia,... program OCAD – kresba map práce s GPS	IKT	Aplikace analogicky jako v GEO	práce s počítačem
KRP13 KU13 KK352	<i>Orientuje se v problematice cestovního ruchu. Zhodnotí potenciál území k cestovnímu ruchu. Rozdělí světové oblasti podle významu cestovního ruchu. Uvede seznam hlavních cílů, objektů cestovního ruchu.</i>	GEOGRAFIE CESTOVNÍHO RUCHU cestovní ruch – význam, dělení, předpoklady itinerář regionální cestovní ruch Česká republika Evropa svět	DEJ BIO		tvorba prezentací a itineráře
KO2 KK2 KU3 KRP3	<i>Umí vysvětlit děje probíhající ve FG sféře. Vytváří grafy, tabulky, klimadiagramy a hodnotí podle nich oblasti světa. Provádí základní geografické výpočty. Vystihuje základní vazby mezi jednotlivými geografickými složkami a vliv člověka na tyto složky a vazby.</i>	VYBRANÉ KAPITOLY Z FYZICKOGEOGRAFICKÉ SFÉRY Země jako vesmírné těleso vesmíru – precese, nutace, druhy kalendářů Kartografie – loxodroma, ortodroma Georeliéf – antropogenní tvary povrchu Atmosféra – optické, akustické a elektrické jevy v atmosféře, vývoj klimatu Hydrosféra – druhy horských ledovců Pedosféra – půdotvorné procesy Biosféra – mořský a sladkovodní geobiocyklus	MAT IKT FYZ BIO		výklad,

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		Ochrana přírody – aktuální informace z oblasti životního prostředí			
KO7 KK2 KU32 KRP3	<i>Orientuje se v současné situaci ve světě, umí vymezit hlavní zdroje neklidu. Diskutuje o situaci obyvatelstva v jednotlivých částech světa, najde rozdílné a společné prvky jejich života. Zařadí státy podle hospodářské vyspělosti do skupin. Posuzuje hospodářství v jednotlivých částech světa.</i>	VYBRANÉ KAPITOLY ZE SOCIOEKONOMICKÉ SFÉRY Politická g. – aktuální politická situace ve světě Obyvatelstvo a sídla – migrační vlny, typy výživy obyvatelstva Hospodářství – typy zemědělské výroby, různá hospodářská dělení zemí světa	ZSV		práce se statistickými podklady, diskuse
KO7 KU32 KRP3	<i>Rozdělí svět na makroregiony a mikroregiony. Porovná a hodnotí jednotlivé regiony světa, najde k hodnocení potřebné údaje v různých zdrojích. Při charakteristice regionu pracuje efektivně a mapovými podklady.</i>	VYBRANÉ KAPITOLY Z REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE komplexní geografická charakteristika regionu makroregiony, mikroregiony regionální uspořádání vybraných států, územní plány	BIO ZSV DEJ		diskuse

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.5 Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1 Vzdělávací obor: Občanský a společenskovědní základ – vyuč. předmět Základy společenských věd (ZSV)

Charakteristika ZSV:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky ve všech ročnících. Využívá společenskovědní poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Učí posuzovat společenskou realitu, přispívá k uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, k odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku. Obsahuje základy společenskovědní analýzy. Do ZSV je **integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce**; prvky této vzdělávací oblasti umožňují pochopení ekonomických vztahů, zodpovědné zacházení s finančními prostředky, uplatnění profesních předpokladů zodpovědným výběrem povolání, rozpoznávání aktuálních požadavků mezinárodního trhu práce, efektivní předcházení negativnímu dopadu nezaměstnanosti, vytváření kladného postoje k vlastní profesní kariéře a celoživotnímu vzdělávání atd. **Integrovány jsou i části Výchovy ke zdraví**. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména s DEJ, MAT, GEO a CJL.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Obsahové vymezení ZSV:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy; integrovaná témata vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví jsou soustředěna v 1., vzdělávací oblasti Člověk a svět práce v 2. ročníku:

- 1. ročník:** 1) Člověk jako jedinec, 2) Změny v životě člověka a jejich reflexe, 3) Člověk ve společnosti, 4) Vztahy mezi lidmi a formy soužití, 5) Občan a právo, 6) Pracovněprávní vztahy
- 2. ročník:** 7) Tržní ekonomika, 8) Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, 9) Finance, 10) Trh práce a profesní volba, 11) Občan ve státě I.
- 3. ročník:** 12) Občan ve státě II., 13) Mezinárodní vztahy, globální svět, 14) Úvod do filozofie a religionistiky I.
- 4. ročník:** 15) Úvod do filozofie a religionistiky II.

Časové vymezení ZSV: ZSV jsou vyučovány s časovou dotací 2-2-1-1. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit studiem ve Společenskovědním semináři (SVS) (0-0-2-0) a Společenskovědním semináři (SVS) (0-0-0-4).

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor (předmět): Základy společenských věd (ZSV)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU12 KRP146 KK12 KSP237 KO13 KP1	<p><i>Objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka. Porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezení, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví.</i></p> <p><i>Vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat.</i></p> <p><i>Porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady.</i></p> <p><i>Uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení.</i></p> <p><i>Využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace.</i></p> <p><i>Na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi.</i></p>	<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC podstata lidské psychiky – vědomí; psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie; vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; význam celoživotního učení a sebevýchovy psychologie v každodenním životě – rozhodování o životních otázkách; zásady duševní hygieny, náročné životní situace, systém psychologického poradenství</p>	TEV	<p>OSV co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj</p> <p>co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila</p>	
KU3 KK6 KSP7 KO3 KP5	<p><i>Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách.</i></p> <p><i>Zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce.</i></p> <p><i>Objasní, jakými změnami v oblasti tělesné, duševní i společenské prochází jedinec v období adolescence.</i></p>	<p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů způsoby sebereflexe a kontroly emocí modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského</p>	Integrova- no z VKZ	<p>OSV jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit</p> <p>jaké jsou mé hodnotové žebříčky</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování			
KU3 KRP1 KK1 KSP36 KO1234 KP2	<p><i>Uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem. Respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin. Na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky. Objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích. Posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji. Rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní. Objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti. Popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost.</i></p>	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI společenská podstata člověka – význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace; mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích sociální struktura společnosti – sociální útvary, společenské instituce; sociální nerovnost, sociální mobilita; jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) sociální fenomény a procesy – rodina, práce, masmédia, životní prostředí; sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)</p>	GEO	<p>OSV já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)</p> <p>jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí (pomoc, spolupráce, podíl na demokratickém fungování společnosti, osobní angažovanost ve společenských otázkách)</p> <p>MKV vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.)</p> <p>co to je masová společnost (masová kultura, masová komunikace), význam northcliffovské revoluce</p> <p>rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita, blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				osoby, možnost trvání v čase) stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech	
KRP6 KSP67 KO137	<i>Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích. Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění. Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte.</i>	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem partnerské vztahy , manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče rizika spojená s volbou životního partnera , krizové situace v rodině rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebezpoznání, sebeúcta	Integrova- no z VKZ	OSV co vím o svém komunikačním chování lidská komunikace a jak jí rozumím MKV Jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky minority	
KRP146 KK2 KO5 KP6	<i>Objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy. Uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují. Rozlišuje fyzickou a právní osobu, uvede jejich příklady. Vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr,</i>	OBČAN A PRÁVO právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům; právní řád ČR – jeho uspořádání; systém právních odvětví, druhy právních norem; smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv	DEJ	ENV Jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí a jak tato opatření ovlivňuje Evropská unie	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů. <i>Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek. Rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení. Rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti. Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet. Ve svém jednání respektuje platné právní normy.</i></p>	<p>orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnické profese; účel a průběh občanského soudního řízení; orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly; systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden</p>			
<p>KRP14 KK25 KSP3 KO15 KP3</p>	<p><i>Rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády). Vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje. Objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky. Rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR. Vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu. Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě. Objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě. Uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívají možná nebezpečí ideologií. Rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů. Uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým</i></p>	<p>OBČAN VE STÁTĚ stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát; Ústava ČR – přehled základních ustanovení demokracie – principy a podoby; občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce; politické subjekty, politický život ve státě; volby, volební systémy; úřady lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech; porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií</p>	<p>DEJ</p>	<p>VEG nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni: vládní a nevládní sektor</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu. Vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích. Obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování. Uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady. Uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky.</p>				
<p>KU3 KRP4 KK2 KSP8 KP2347</p>	<p>Vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu. Vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky. Rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější. Posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním. Uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění. Kriticky posuzuje podíl marketingu v tržním hospodářství.</p>	<p>TRŽNÍ EKONOMIKA základní ekonomické pojmy – typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky ekonomické subjekty – právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání marketing – marketing a public relations, reklama, reklamní agentury</p>	<p>Integrova- no z Člověk a svět práce DEJ CJL MAT</p>	<p>VEG světový obchod: mezinárodně organizovaný spravedlivý obchod (Fair Trade) a problémy jeho naplňování</p>	
<p>KU3 KRP13 KK2 KO5 KP6</p>	<p>Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu. Rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje. Uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu.</p>	<p>NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava monetární politika ČNB – inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP</p>	<p>Integrova- no z Člověk a svět práce MAT</p>	<p>VEG světový obchod: mezinárodně organizovaný spravedlivý obchod (Fair Trade) a problémy jeho naplňování</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>Na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů.</p> <p>Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit.</p> <p>Objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur.</p> <p>Vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií.</p>	<p>sociální politika – důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti</p>			
<p>KU3 KRP1236 KK36 KSP238 KP67</p>	<p>Používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku.</p> <p>Uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů.</p> <p>Rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti.</p> <p>Navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti.</p> <p>Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu).</p> <p>Navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.).</p> <p>Vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč.</p> <p>Vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu.</p> <p>Posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení.</p> <p>Vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby.</p> <p>Objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank.</p>	<p>FINANCE</p> <p>peníze – funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie; burza</p> <p>hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti; spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele</p> <p>finanční produkty – způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz; řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing; úrokové sazby, RPSN; pojištění</p> <p>bankovní soustava – ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy</p>	<p>Integrova- no z Člověk a svět práce</p> <p>MAT</p>		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	Využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku.				
KU13 KRP23456 KK156 KSP7 KO56 KP1247	<p><i>Kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace.</i></p> <p><i>Posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře. Posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním.</i></p> <p><i>Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu.</i></p> <p><i>Reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy.</i></p>	<p>TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA</p> <p>profesní volba – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst; dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností</p> <p>mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání – i v GEO</p> <p>osobní management – plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus</p>	<p>Integrova- no z Člověk a svět práce</p> <p>CJL, cizí jazyky</p>	OSV co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj	
KK2 KSP27 KO25 KP6	<p><i>Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď.</i></p> <p><i>Uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti.</i></p> <p><i>Objasní funkci odborů.</i></p> <p><i>Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky.</i></p> <p><i>Chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu.</i></p>	<p>PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY</p> <p>pracovní právo – právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné); práva a povinnosti účastníků pracovních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory</p> <p>bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění</p>	<p>Integrova- no z Člověk a svět práce</p> <p>DEJ</p> <p>BIO TEV IKT CHE FYZ</p>		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KRP156 KO7 KP46</p>	<p><i>Objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti.</i> <i>Posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva.</i> <i>Uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR.</i> <i>Uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí.</i> <i>Posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky.</i></p>	<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT evropská integrace – podstata a význam; Evropská unie – význam; proces integrace; orgány EU; jednotná evropská měna mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody; významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky; globální problémy</p>	<p>Integrova- no z Člověk a svět práce GEO cizí jazyky</p>	<p>VEG teoretická základna pojmu globalizace geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se v určitém prostoru a v čase a projevujících se rozvojem techniky, rostoucí dynamikou v pohybu informací, kapitálu, zboží, spotřeby a lidí ve společenském prostředí; zvyšující se inovací, intenzitou a rychlostí hospodářských a sociálních vazeb, výměn a činností, které stále více překračují tradiční politické, ekonomické, kulturní a geografické hranice; zvyšováním vzájemné závislosti perspektivy společenského rozvoje v kontextu globalizačních procesů: aspekty, dimenze a měřítko společenského rozvoje, kladné a záporné projevy a tendence</p>	
--------------------------------	---	---	---	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				<p>nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji: tzv. rozdělený svět; mezinárodní dluh světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí zdraví v globálním kontextu</p> <p>historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN</p> <p>MKV Jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky minority</p> <p>Jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého</p>	
--	--	--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

				kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.	
KRP13456 KK124 KSP68 KO34	<p><i>Objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka. Rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení. Eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci.</i></p> <p><i>Zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití.</i></p> <p><i>Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem.</i></p> <p><i>Rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení.</i></p>	<p>ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY</p> <p>víra v lidském životě – podoby víry, znaky náboženské víry; náboženské systémy, církve; sekty</p> <p>podstata filozofie – základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění</p> <p>filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení</p>	CJL DEJ	<p>OSV jaké jsou mé hodnotové žebříčky</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.2 Vzdělávací obor: volitelný předmět Společenskovědní seminář (SVS)

Charakteristika SVS:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky jako volitelný ve 3. ročníku. Využívá společenskovědní poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Učí posuzovat společenskou realitu, přispívá k uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, k odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku. Obsahuje základy společenskovědní analýzy. Jsou rozvíjeny kompetence dříve získané v ZSV. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména s DEJ, MAT, GEO a CJL.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Obsahové vymezení SVS: Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy: 1) Člověk; 2) Lidé; 3) Právní řád; 4) Ekonomický život.

Časové vymezení SVS: SVS je vyučován s časovou dotací 0-0-2-0.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor (předmět): Společenskovědní seminář (SVS) (0-0-2-0) ve 3. ročníku					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU12 KRP146 KK12 KSP237 KO13 KP1	<i>Objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka. Porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví. Využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace. Na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi. Objasní, jakými změnami v oblasti</i>	ČLOVĚK Psychologické školy, směry Lidská psychika –psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti Osobnost člověka – vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; význam celoživotního učení a sebevýchovy Psychologie – rozhodování o životních otázkách; náročné životní situace, Adolescence –hledání osobní identity, orientace na budoucnost, společenské změny	TEV	Aplikace analogicky jako v ZSV	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>tělesné, duševní i společenské prochází jedinec v období adolescence.</i>				
KU3 KRP1 KK1 KSP36 KO12347 KP2	<i>Uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem. Respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin. Posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji. Rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní. Objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti. Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích.</i>	LIDĚ Proces socializace – proces socializace; mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích Struktura společnosti – společenské instituce Sociální procesy – masmédiá, životní prostředí; sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) Sociální dovednosti - rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi	GEO Integrováno z VKZ		
KRP146 KK25 KSP3 KO15 KP36	<i>Uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují. Vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů. Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet. Obhajuje lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování.</i>	PRÁVNÍ ŘÁD Právní řád ČR – jeho uspořádání; systém právních odvětví, druhy právních norem; smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv Právní ochrana – systém právního poradenství	DEJ		
KU3 KRP12346 KK2 KSP8 KP23467 KO5 KP67	<i>Vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu. Vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky. Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu.</i>	EKONOMICKÝ ŽIVOT Ekonomické pojmy – ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky Ekonomické subjekty – právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání HDP	DEJ CJL cizí jazyky MAT BIO TEV IKT CHE FYZ		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>Na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv HDP na změny v životní úrovni občanů.</i></p> <p><i>Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na Vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií.</i></p> <p><i>Uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů.</i></p> <p><i>Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele.</i></p> <p><i>Posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře.</i></p> <p><i>Posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním.</i></p> <p><i>Uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď.</i></p> <p><i>Uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti.</i></p> <p><i>Objasní funkci odborů.</i></p> <p><i>Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky.</i></p> <p><i>Chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu.</i></p>	<p>Sociální politika – životní minimum, státní politika zaměstnanosti</p> <p>Cenné papíry - akcie; burza</p> <p>Hospodaření domácnosti –předpisy na ochranu spotřebitele</p> <p>Specializované finanční instituce</p> <p>Profese a dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností</p> <p>Globalizace pracovního trhu - profesní, celoživotní vzdělávání</p> <p>Osobní management –zaměstnání a mezilidské vztahy</p> <p>Pracovní právo – právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné); práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny)</p> <p>Odbory</p>			
--	---	--	--	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.3 Vzdělávací obor: volitelný předmět Společenskovědní seminář (SVS)

Charakteristika SVS:

Vzdělávací obor (předmět) je zařazen do výuky jako volitelný ve 4. ročníku. Využívá společenskovědní poznatky získané v předmětu ZSV, event. SVS, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je ve filozofickém myšlenkovém kontextu. Učí posuzovat stav společnosti, přispívá k uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, k odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku. Obsahuje základy myšlenkové analýzy. Jsou rozvíjeny kompetence dříve získané v ZSV. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména s DEJ, MAT, GEO a CJL.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Obsahové vymezení SVS:

Vzdělávací obsah je dělen na tem. okruhy: 1) Stát; 2) Integrace; 3) Religionistika, antropologie, filozofie.

Časové vymezení SVS:

SVS je vyučován s časovou dotací 0-0-0-4.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor (předmět): Společenskovědní seminář (SVS) (0-0-0-4) v závěrečném ročníku					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KRP146 KK25 KSP3 KO15 KP36	<p><i>Uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují.</i></p> <p><i>Vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů.</i></p> <p><i>Vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje.</i></p> <p><i>Vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu.</i></p> <p><i>Objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě.</i></p> <p><i>Obhajuje lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování.</i></p>	<p>STÁT</p> <p>Právní stát - Ústava ČR</p> <p>Demokracie – podstata občanské společnosti, politický život ve státě</p> <p>Lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech</p> <p>Ideologie – přehled vybraných ideologií</p>	DEJ	Aplikace analogicky jako v ZSV	
KRP156 KO7 KP46	<p><i>Objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy</i></p> <p><i>Rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti.</i></p> <p><i>Posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva.</i></p> <p><i>Uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR.</i></p> <p><i>Posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky.</i></p>	<p>INTEGRACE</p> <p>Evropská integrace – proces integrace; orgány EU</p> <p>Mezinárodní spolupráce</p> <p>Proces globalizace</p>	GEO cizí jazyky		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KRP13456 KK124 KSP68 KO34</p>	<p><i>Objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka. Rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení. Zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití. Rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení.</i></p>	<p>RELIGIONISTIKA, ANTROPOLOGIE, FILOZOFIE Náboženské systémy -církve; sekty Kulturní a sociální antropologie – (etnologie): - člověk a společnost, kultura, socializace - společenské systémy, status, role - rodina a příbuzenství, příbuzenské systémy - prostředí a hospodaření, ekonomie a směna - jazyk a společnost, sociolingvistika - společenský řád a autorita, moc ve společnosti - svátky, rituály a náboženství filozofická antropologie - holistický výklad člověka - proměny obrazu člověka ve filozofické reflexi (antika, středověk, východní myšlení) - Feuerbachův antropologizmus - marxizmus - Schopenhauerova a Nietzscheho intuice - gender - mezní situace (zlo, moc...) Filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení</p>	<p>CJL DEJ</p>		
--	---	---	--------------------	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.4 Vzdělávací obor: Dějepis (DEJ)

Charakteristika DEJ:

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v pochopení historického poznání jako poznání neuzavřeného a proměnlivého, v rozlišování různých zdrojů historických informací, poznávání způsobu jejich získávání a v uvědomování si úskalí jejich interpretace. Prohlubuje zároveň vyjadřovací schopnosti žáků a umožňuje jim poznávat duchovní bohatství a tradice lidstva i našeho národa. Žák získává schopnost zařazovat časově i prostorově světové civilizace a ocenit jejich civilizační přínos. Vysvětluje základní problémy vnitřního vývoje jednotlivých zemí, zná základní procesy a instituce sjednocující se Evropy a další soudobé trendy vývoje světa.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Obsahové vymezení DEJ:

1) Úvod do studia historie, 2) Pravěk, 3) Starověk, 4) Středověk, 5) Počátky novověku, 6) Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti, 7) Moderní doba I – situace v letech 1914-1945, 8) Moderní doba II – soudobé dějiny

Časové vymezení DEJ:

Dějepis je vyučován s časovou dotací 2-2-2-1 Téma vzdělávacího oboru je možné prohloubit studiem v Seminári z dějepisu 0-0-2-0 a v Dějepisném seminári 0-0-0-4.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor (předmět): Dějepis (DEJ)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KO1-7 KU1 3 KRP1 3 KK1-6 KSP2	<i>Charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého. Rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace.</i>	ÚVOD DO STUDIA HISTORIE Význam historického poznání pro současnost, práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití	ZSV GEO IKT CJL cizí jazyky MAT (vývoj)	MEV vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.) role médií v dějinách obce	
KO2 3 4 KU1 KRP1 2 3 4 KK1 2 4 5 KSP5 KP2	<i>Objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku. Charakterizuje pojem archeologická kultura, vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti. Zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku.</i>	PRAVĚK Doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová a železná	BIO GEO ZSV		
KU23 KRP256 KK24 KSP4 5 KO 2-5	<i>Zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace. Objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy. Popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin.</i>	STAROVĚK Staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína), antické Řecko, antický Řím, naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	GEO ZSV cizí jazyky		
KU4 KRP1 2 3 KK2 3 4 KSP1 2 3 KO 2 4 KP3	<i>Objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě. Vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu</i>	STŘEDOVĚK Utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy), islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze	GEO ZSV CJL Cizí jazyky	VEG historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>náboženství a církve ve středověké společnosti.</i> <i>Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích.</i> <i>Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území, vymezí specifika islámské oblasti.</i> <i>Vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu.</i></p>	<p>křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství, husitství, venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace, vzdělanost a umění středověké společnosti</p>		<p>významné zahraniční univerzity</p>	
<p>KU 3 5 KRP1 2 3 4 KK1 3 KSP1-3 KO 2 3 4 KP3</p>	<p><i>Rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady.</i> <i>Porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám.</i> <i>Popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj.</i> <i>Vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů, posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry.</i></p>	<p>POČÁTKY NOVOVĚKU Renesance a humanismus; reformace, zámořské plavby, rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka, absolutismus a stavovství, barokní kultura, politika, náboženství</p>	<p>GEO ZSV CJL Cizí jazyky</p>		
<p>KU1234 KRP1-5 KK1234 KSP1-4 KO1-4 KP23</p>	<p><i>Určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století. Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení.</i> <i>Posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů.</i> <i>Vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev. Vymezí</i></p>	<p>OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Osvícenství, velké revoluce – francouzská revoluce 1789-1799, vznik USA, rok 1848 Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře</p>	<p>GEO ZSV, CHE, BIO, FYZ CJL cizí jazyky</p>	<p>VEG kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace</p>	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů.</i> <i>Charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika.</i> <i>Určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace.</i> <i>Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období.</i></p>	<p>utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské); emancipační hnutí sociálních skupin předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. světové války vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století</p>		<p>historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN</p>	
<p>KU1235 KRP1-5 KK134 KSP1-3 KO1-5 KP23</p>	<p><i>Charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky.</i> <i>Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku. Vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie.</i> <i>Objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit.</i> <i>Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil.</i> <i>Popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury.</i></p>	<p>MODERNÍ DOBA I – SITUACE V LETECH 1914-1945 první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci versailleský systém a jeho vnitřní rozpory vznik Československa, Československo v meziválečném období Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v Československu, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek mnichovská krize a její důsledky kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, II. Odboj</p>	<p>ZSV GEO CJL Cizí jazyky IKT</p>		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KU 1-5 KRP2-5 KK 1-5 KSP 3 4 KO 1-5 KP 2-4</p>	<p><i>Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty.</i> <i>Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku.</i> <i>Zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování. Objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí. Objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě</i> <i>Vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje, trendy očekávaného vývoje.</i></p>	<p>MODERNÍ DOBA II – SOUDOBÉ DĚJINY Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva, euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; USA jako světová velmoc, životní podmínky na obou stranách „železné opony“; konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické, postavení v globálním světě; pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě; globální problémy moderní společnosti</p>	<p>ZSV GEO CJL Cizí jazyky IKT</p>	<p>VEG historické přístupy k procesům globalizace: vnímání vývojových procesů probíhajících v určitých historických etapách, zprvu nerovnoměrně v různých regionech světa, později již v celosvětové (globální) úrovni</p> <p>ENV Jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v České republice</p> <p>MEV vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize) vnější vlivy na chování médií: institucionální (mediální legislativa), regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.)</p> <p>co to je masová společnost (masová kultura, masová komunikace), význam northcliffovské revoluce</p>
---	--	---	--	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.5 **Vzdělávací obor:** volitelný předmět **Seminář z dějepisu (SDE)**

Charakteristika SDE: motivuje žáky vzdělávacího oboru Dějepis a prohlubuje téma kořeny moderních českých dějin

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Obsahové vymezení: Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

- 1) Tradice české státnosti, koncepce a interpretace českých dějin
- 2) Vývoj území a osídlení českého státu od středověku po 19. století
- 3) Křížovatký našich dějin od třicetileté války po 1. světovou válku
- 4) Zrod a vývoj české občanské společnosti v 19. stol.
- 5) Regionální dějiny – náš kraj v dějinách, dějiny našeho kraje

Časové vymezení SDE: Seminář je vyučován s časovou dotací 0-0-2-0

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor (předmět): Seminář z dějepisu (SDE)					
Komp. Index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KO2345 KU34 KRP1-6 KK135 KSP356 KP35	<i>Charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého, rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace. Porovná různé koncepce českých dějin. Zaujme stanovisko a diskutuje o interpretacích.</i>	Tradice české státnosti; koncepce a interpretace českých dějin Význam historického poznání pro současnost; práce s historickými informacemi, jejich typy, účel a možnosti využití	GEO, ZSV, CJL	Aplikace analogicky jako v DEJ	Upřesněno v tematických plánech vyučujících Analýza histor. pramenů

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KU1-4 KRP1-6 KSP35 KK1-5 KO345 KP23</p>	<p><i>Objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život české společnosti v jednotlivých etapách vývoje čes. státu, porovná rozsah a osídlení státu, posoudí územní změny a jejich důsledky. Obhájí nebo vyvrátí způsoby stabilizace čes. státu.</i></p>	<p>Vývoj území a osídlení českého státu od středověku po 19. stol.</p>	<p>GEO, ZSV, CJL</p>		<p>Upřesněno v tematických plánech vyučujících Práce s mapovým materiálem Diskuse</p>
<p>KU134 KRP1-6 KSP2568 KK2-5 KO2347 KP34</p>	<p><i>Rozpozná zlomové okamžiky našich dějin v tomto období, zhodnotí jejich praktické dopady, porozumí jejich důsledkům a posoudí mezinárodní postavení českých zemí. Posoudí novou organizaci státu, vymezí utváření českého novodobého národa a shrne emancipační hnutí jednotlivých vrstev. Posoudí místo Čechů v střetech a konfliktech daného období.</i></p>	<p>Křížovatky našich dějin od třicetileté války po 1. svět. válku</p>	<p>GEO, ZSV, CJL, MAT, IKT</p>		<p>Upřesněno v tematických plánech vyučujících Skupinová práce Různost podkladového materiálu</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KU123 KRP2356 KK2345 KSP245 KO346</p>	<p><i>Popíše podmínky vývoje české občanské společnosti, porovná jednotlivá polit. hnutí a strany, analyzuje a porovná jejich programy, posoudí jejich úspěšnost a ohlas. Vytvoří hypotézu historických kořenů současné české politiky. Zhodnotí činnost významných osobností českého veřejného života.</i></p>	<p>Zrod a vývoj české občanské společnosti v 19. století</p>	<p>ZSV, CJL</p>		<p>Upřesněno v tematických plánech vyučujících</p> <p>Monografie o velkých českých osobnostech</p>
<p>KO234 KU13 KRP1-5 KSP5 KP2 KK1245</p>	<p><i>Žák vysvětlí specifické rysy Poděbradska (popř. stř. Čech), vybere významná lidská sídla, histor. a kulturní památky k podrobnému studiu. Diskutuje o tradicích našeho kraje a perspektivách dalšího vývoje.</i></p>	<p>Regionální dějiny - náš kraj v dějinách, dějiny našeho kraje</p>	<p>GEO, ZSV, CJL, IKT</p>		<p>Upřesněno v tematických plánech vyučujících</p> <p>Žáci vytvoří mapu regionálních památek, míst spjatých s významnými osobnostmi, k ní psaného studentského průvodce pro zahraniční návštěvníky.</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.6 **Vzdělávací obor:** volitelný předmět **Dějepisný seminář (DES)** – pouze v maturitním ročníku!

Charakteristika DES: motivuje žáky vzdělávacího oboru Dějepis a prohlubuje téma moderních a soudobých dějin

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Obsahové vymezení: Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

A/ Moderní a soudobé světové dějiny

- 1) Hlavní trendy vývoje Evropy a světa od konce 19. stol. po současnost
- 2) Ohniska napětí ve světě 20. století
- 3) 1. a 2. světová válka a jejich důsledky
- 4) Bipolární svět – jeho zrod a vývoj
- 5) Od bipolárního světa k současnosti
- 6) Postavení a role našeho státu v tomto období

B/ Moderní dějiny našeho státu a jeho současnost

- 1) Česká společnost na přelomu 19. a 20. století
- 2) První československá republika – všestranná charakteristika
- 3) Československo v rozbouřené Evropě
- 4) Protektorát a čs. odboj
- 5) Poválečný vývoj Československa do počátku 90. let
- 6) Česká republika v mezinárodních strukturách

Časové vymezení DES:

Seminář je vyučován s časovou dotací 0-0-0-4.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

A/ Moderní a soudobé světové dějiny

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor (předmět): Dějepisný seminář (DES)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KO2345 KU35 KRP2-46 KK234 KSP1-5 KP3	<i>Charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého, rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace. Porovná různé koncepce světových dějin 20. stol. Analyzuje prameny a zdroje poznání. Zaujme stanovisko a diskutuje o interpretacích</i>	Hlavní trendy vývoje Evropy a světa od konce 19. století po současnost	GEO, ZSV, CJL	Aplikace analogicky jako v DEJ	Upřesněno v tematických plánech vyučujících Analýza histor. pramenů, odborné literatury
KU1-4 KRP1246 KSP1-5 KK2-5 KO235 KP35	<i>Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen jednak úpadkem tradičních velmocí a nástupem velmocí nových (USA, Německo). Porovná znaky hlavních ideologií agresivní politiky a vysvětlí neschopnost jim čelit. Zhodnotí vývoj vojenských prostředků, taktiky a strategie. Odhalí a zdůvodní souvislost mezi hospod. vývojem a vyhocením polit. problémů.</i>	Ohniska napětí ve světě 20. století	GEO, ZSV, CJL		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Práce s mapovým materiálem Diskuse Sestavení tabulek
KU1-4 KRP1-5 KK235 KSP256 KO2347 KP23	<i>Charakterizuje obě světové války, dokumentuje jejich kořeny a příčiny, stejně jako sociální, hospodářské a politické důsledky promítající se do současnosti.. Porovná postoj tzv. starých a nových velmocí a mění se mocenský obraz světa v průběhu 20. století. Zdůvodní radikalizaci levicových i pravicových politických proudů souvisejících se svět. válkami. Najde</i>	1. a 2. světová válka a jejich důsledky	GEO, ZSV, CJL, cizí jazyky		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Analýza politických projevů, osobních

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>argumenty pro postupující globalizaci válečných konfliktů.</i>				svědectví a uměleckých děl Skupinová práce
KU1-35 KRP3-6 KK345 KSP2-6 KO1-5 KP23	<i>Charakterizuje vznik a vývoj bipolárního světa, rozdělí jeho vývoj na jednotlivé fáze a zdůvodní jeho zánik. Zaměří se na pochopení a klasifikaci vnitřního vývoje a vztahů supervelmocí. Vysvětlí a porovná způsob života, postojů a chování občanů v obou blocích. Popíše a klasifikuje jejich vojenská, politická a hospodářská seskupení, mechanismy postupného sjednocování Evropy. Vysvětlí koncept lidských práv a jeho roli při pádu komunismu.</i>	Bipolární svět - jeho zrod a vývoj	ZSV, CJL, cizí jazyky, Člověk a příroda		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Skupinová práce Různost podkladového materiálu
KU1-5 KRP1-5 KSP1-6 KK345 KO1-5 KP23	<i>Objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a myšlenkový vývoj ve světě po r. 1989, porovná situaci v různých oblastech světa, posoudí změny a jejich důsledky. Zhodnotí specifické cesty vývoje nejen postkomunistických, ale také postkoloniálních rozvojových zemí islámského světa. Vymezí základní problémy současného světa možnosti jeho dalšího vývoje.</i>	Od bipolárního světa k současnosti	GEO, ZSV, CJL		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Práce s mapovým materiálem Diskuse
KU134 KRP1-5 KSP3-6 KK1-5 KO1-4 KP3	<i>Rozpozná zlomové okamžiky našich dějin v tomto období, zhodnotí jejich praktické dopady, porozumí jejich důsledkům a posoudí mezinárodní postavení Československa a České republiky Posoudí novou organizaci státu, vymezí utváření demokratického právního státu a shrne emancipační hnutí jednotlivých vrstev. Posoudí místo Čechů v střetech a konfliktech daného období.</i>	Postavení a role našeho státu v tomto období	GEO, ZSV, CJL, MAT, IKT		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Skupinová práce Různost podkladového materiálu

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

B/ Moderní dějiny našeho státu a jeho současnost

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vzdělávací obor (předmět): Dějepisný seminář (DES)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1-5 KRP1-5 KSP1-6 KK345 KO1-5 KP23	<i>Vysvětlí podstatu histor. proměnlivého procesu, rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace. Porovná různé koncepce českých dějin. Zaujme stanovisko a diskutuje o interpretacích vývoje české občanské společnosti, porovná tento vývoj s vývojem v Evropě a se současností. Zhodnotí kořeny dalšího vývoje v českých zemích.</i>	Česká společnost na přelomu 19. a 20. století	GEO, ZSV, CJL		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Analýza, hledání analogie, zevšeobecnění
KU1-5 KRP1-5 KSP1-6 KK345 KO1-5 KP23	<i>Objasní podstatu samostatného čs. státu, jeho vznik a vývoj. Zhodnotí jeho klady a zápory, charakterizuje zlomové okamžiky vývoje, trendy a perspektivy. Mezinárodní role Československa a její příspěvek k poválečnému vývoji Evropy.</i>	První československá republika - všestranná charakteristika	GEO, ZSV, CJL		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Práce s mapovým materiálem Sestavení schémat a tabulek
KU1-5 KRP1-5 KSP1-6 KK345 KO1-5 KP23	<i>Vysvětlí zlomové okamžiky vývoje Evropy ve 30. letech, zhodnotí jejich praktické dopady na Československo, porozumí jejich důsledkům a posoudí perspektivy českých zemí. Zhodnotí šance na zabezpečení našeho státu a shrne různou interpretaci rozhodování představitelů čs. Státu. Diskutuje o možnostech obrany Československa, interpretaci Mnichova,</i>	Československo v rozbourané Evropě	GEO, ZSV, CJL, MAT, IKT		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Skupinová práce, panelová diskuse

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>jednotlivých vrstev. Posoudí místo Čechů v střetech a konfliktech daného období.</i>				Různost podkladového materiálu
KU1-5 KRP2-5 KSP1-6 KK2345 KO1-5 KP23	<i>Srovná čs. demokratický stát s protektorátem, popíše totalitní prvky tohoto útvaru, charakterizuje postavení protektorátu ve vztahu k Říši a válce. Charakterizuje proudy a směry 2. čs. odboje, jejich význam a významné akce. Zhodnotí činnost velkých odbojových osobností. Porovná tento odboj s odbojem v jiných okupovaných zemích.</i>	Protektorát a 2. čs. odboj	ZSV, CJL, cizí jazyky, Člověk a příroda		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Skupinová práce Různost podkladového materiálu
KU1-5 KRP1-5 KSP1-6 KK345 KO1-5 KP23	<i>Periodizuje toto období našich dějin, porovná hospodářský, politický a duchovní život české společnosti v jednotlivých etapách tohoto vývoje, posoudí územní změny a jejich důsledky. Obhájí nebo vyvrátí způsoby stabilizace čes. státu.</i>	Poválečný vývoj Československa do počátku 90. let	GEO, ZSV, CJL		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Práce s mapovým materiálem Diskuse
KU1-5 KRP1-5 KSP1-6 KK345 KO1-5 KP23	<i>Popíše podmínky obnovy české demokratické občanské společnosti, porovná jednotlivá polit. hnutí a strany. Analyzuje koncepce čes. zahraniční politiky v 90. letech a porovná jejich perspektivy, posoudí jejich úspěšnost a ohlas. Vytvoří hypotézu zařazení České republiky do demokratického světa. Charakterizuje naše spojení a bezpečnost České republiky v současném světě.</i>	Česká republika v mezinárodních strukturách	ZSV, CJL, cizí jazyky		Upřesněno v tematických plánech vyučujících Skupinová práce Různost podkladového materiálu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.7 Vzdělávací obor: Geografie (GEO)

Charakteristika GEO:

Vzdělávací předmět je vzhledem k přírodovědnému, společenskovědnímu a technickému charakteru zařazen ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda; tato skutečnost nijak neubírá jeho mezioborovému charakteru. Do GEO je integrována vzdělávací oblast Člověk a příroda - části oboru Geologie, vzdělávací oblast Člověk a zdraví – část oboru Výchova ke zdraví a vzdělávací oblast Člověk a svět práce – část oboru Člověk a svět práce. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména s BIO, DEJ, ZSV, FYZ, MAT.

5.6. Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

5.6.1 Vzdělávací obor: Estetická výchova hudební (EVH)

Charakteristika EVH:

Oblast Umění a kultura je zastoupena **Estetickou výchovou hudební a Estetickou výchovou výtvarnou.**

Estetická výchova hudební vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah EVH proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn; chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností; užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům society; aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti; uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení EVH:

Vzdělávací obsah je dělen na 3 tematické celky, které se prolínají:

1) Produkce –

žáci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

2) Receptce –

žáci si prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě.).

3) Reflexe –

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce–receptce–reflexe) znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Časové vymezení EVH:

EVH je vyučována s časovou dotací 2-2-0-0.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Umění a kultura					
Vzdělávací obor: Estetická výchova hudební (EVH)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata	Návrh realizace:
PRODUKCE					
		VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
KP2 KK1	<i>Využívá svůj pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení)</i>	<u>A</u> Kultivace pěveckého a hlasového projevu		OSV „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice	
	<i>Seznamuje se se základy intonace, aktivně se podílí na prohlubování rytmického cítění a orientaci v základních rytmických hodnotách</i>	Intonační a rytmický výcvik			
	<i>Aktivně pracuje se svým hlasem, dodržuje pravidla hlasové hygieny, seznamuje se teoreticky i prakticky s možnostmi jednohlasého i vícehlasého sborového zpívání.</i>	Sólový a sborový zpěv			
	<i>Orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních písní a skladeb</i>	Orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic			
	<i>Na základě svých individuálních hudebních schopností se orientuje v zápise vokálních skladeb a tyto skladby realizuje</i>	Improvizace jednoduché vokální kompozice (improvizace)			

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
KK15 KP35	<p><i>Využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, klasické hudební nástroje, rytmicko-melodické nástroje Orffova instrumentáře při individuálních či společných hudebních aktivitách. Přiměřeně svým schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ.</i></p>	<u>B</u>			
		<p>Hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmické-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá).</p>			
		<p>Orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic</p>			
	<p><i>Seznamuje se s podobou partitur, zvládá při hře instrumentálních doprovodů práci s jednodušší partiturou.</i></p>				
KK23	<p><i>Využívá i možnost propojení hudby s počítačem a práci se složitějšími keyboardy případně dig. pianem (dle možností školy)</i></p>	<p>Moderní hudební nástroje a počítač</p>			
		HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
KK1	<p><i>Reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím. Pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů.</i></p>	<u>C</u>	TEV		
		<p>Pohyb hudby a gesto. Tanec jako způsob komunikace</p>			

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

RECEPCE A PRODUKCE					
KRP3	<i>Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby. Rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě</i>	HUDEBA JAKO ORGANIZOVANÝ ZVUK - HUDEBNÍ DÍLO - HUDEBNÍ OBJEKT	DEJ, CJL, EVV		
		D			
	<i>Uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logiky utvářenému celku</i>	Hudebně výrazové prostředky			
		Hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby			
KK 6	<i>Interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností, vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit</i>	ZÁZNAM HUDBY, PŘÍMÁ a NEPŘÍMÁ INTERPRETACE			
		E			
		Hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby			
				OSV předcházení zátěžovým situacím, stresům atd., relaxace	
				nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým, jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními sociálně-komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)	

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY, FUNKCE HUDBY		
		F		
	<i>Odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce</i>	Hudba a její využití v běžném životě		
KRP3 KSP68 KO4	<i>Rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích</i>	Hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla	VEG šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky	
	<i>Uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby v mimohudební oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání</i>	Hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití		
		VZNIK A VÝVOJ HUDBY		
		G		
KU23	<i>Orientuje se ve vývoji hudebního umění, dokáže popsat znějící hudbu v rámci zvládnuté odborné hudební terminologie</i>	Hudba vokální a instrumentální		
	<i>Uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách</i>	Periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické, hudebně imanentní)		
	<i>Rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla</i>	Charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů, průniky, syntézy, hledání nových cest		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		HUDEBNÍ SKLADATEL A INTERPRET			
		H			
KRP3	<i>Popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí a získaných zkušeností dešifruje a interpretuje</i>	Interpretace v hudbě, umělecký provoz	DEJ, CJL	VEG evropské jazykové a kulturní okruhy evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, umění, věda,	
		HUDBA JAKO ZPUSOB IDENTIFIKACE, SEBEPREZENTACE			
		I			
KSP68	<i>Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout.</i>	Hudba jako druh generační výpovědi	ZSV		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KO34		INTERPRETACE HUDEBNÍHO DÍLA		OSV - respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností);
	<i>Upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii a dokáže se od takové hudby distancovat, vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí, názorů a pocitů, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích.</i>	Popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, Zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení	ZSV, DEJ, CJL	- přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace); - pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace); - tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace)

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

5.6.2 Vzdělávací obor: Estetická výchova výtvarná (EVV)

Charakteristika EVV:

Oblast Umění a kultura je zastoupena **Estetická výchova hudební** a **Estetická výchova výtvarná**.

Estetická výchova výtvarná vede žáka k porozumění výtvarnému umění současnosti i minulosti, k estetickému cítění a samostatným i kolektivním výtvarným činnostem, případně k vlastní výtvarné tvorbě. Vzdělávací obsah Výtvarného oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – tvorba, recepce a setkávání s uměním, které žákovi umožňují najít cestu k vlastnímu individuálnímu projevu, ale i projevit se v rámci kolektivní tvorby, poznávat funkci umění v lidské kultuře a jeho vztah k jednotlivci, seznamovat se souborem základních informací o vývojových proměnách výtvarného umění v průběhu historie od počátků výtvarné kultury až po současnost.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: pochopení výtvarné kultury a vlastní výtvarné tvorby, výtvarná recepce – poučené a intenzivně prožívané vnímání výtvarných děl umělecké nebo vlastní tvorby; chápání výtvarného umění jako specifického prostředku komunikace, jako projevu svébytného výtvarného jazyka, který je odlišný od jazyka a slov, k rozvoji citlivosti k vnímání výtvarného umění a schopnosti nalézat jeho obsah vycházející z bohatých prožitků; prohloubení poznání a schopnost orientovat se, pochopit a následně hodnotit volné i užití umění v historické kontinuitě; k pochopení kontinuity kulturního vývoje lidské společnosti i úlohy, kterou v ní hraje umění; pochopení podstatných tendencí výtvarné kultury a k pochopení příčinných souvislostí historického vývoje výtvarného umění, k získání poznatků, které umožní samostatnou orientaci ve světě umění.

Přirozenou a nutnou součástí této oblasti jsou společné návštěvy stálých expozic českého i zahraničního umění historického i současného, výstav soudobého umění, vzdělávacích programů galerií a muzeí, významných uměleckých a historických památek, zajímavých filmů, naučných pořadů o umění nebo besed se současnými výtvarnými umělci.

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Obsahové vymezení EVV:

Vzdělávací obsah je dělen na 3 tematické celky, které se prolínají:

1) Tvorba –

Okruh tvorby se týká vlastní výtvarné činnosti. Zahrnuje širokou škálu přístupů a postupů vycházejících z kontextů současného výtvarného umění. Obsahuje soubor poznatků a zkušeností s využíváním tradičních postupů a technik, ale i nových, netradičních postupů, technologií i nových médií. Při vlastní tvořivé činnosti si žáci postupně osvojují jednotlivé výtvarné postupy, techniky a materiály, následně jsou schopni se orientovat v široké škále výtvarných technik, která jim pak pomáhá při výběru prostředků vlastního výtvarného vyjádření.

2) Recepce –

je tvořena systémem poznatků o historicky relativně neměnných funkcích umění v lidské kultuře a ve vztahu k jednotlivci. V jeho rámci si žáci na podkladě výtvarných prožitků a zážitků poznávají principy procesu tvorby a jeho výsledků. Učí se uvažovat nad výtvarnou tvorbou na podkladě vlastní tvůrčí a receptivní (přijímací) zkušenosti. Receptivní výtvarné myšlení se pojí s přijetím a oblibou výtvarné kultury. Učí se otevírat se myšlenkám a vyjadřování druhých, navazovat na výtvarné umění vlastním výtvarným projevem. Žáci se učí vytvářet náhled na výtvarná díla – pojmenovávat, porovnávat, hodnotit a řadit myšlenky; vztahují umění k vlastní existenci. Vychází z potřeby vyjádřit své zážitky a představy, kde zážitek překračuje kulturní zkušenost. Dochází zde k propojení tvůrčích a receptivních výtvarných činností na základě dialogu mezi žáky a mezi žáky a vyučujícím.

3) Setkávání s uměním –

je ucelený soubor základních informací o vývojových proměnách výtvarného umění v průběhu historie od počátků výtvarné kultury až po současnost. Tradiční členění na slohová období je zpřehledněno rozdělením na časově rozsáhlejší vývojové etapy-epochy, jejíž hodnota je dána přístupem k jevovému světu a k postavení člověka v něm. Největší důraz je kladen na současné umění, se kterým se žáci mohou bezprostředně setkávat.

Časové vymezení EVV:

VYV je vyučována s časovou dotací 2-2-0-0.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vzdělávací obor: Estetická výchova výtvarná (EVV)					
Komp. index	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
TVORBA A RECEPCE					
		UMĚNÍ JAKO VÝRAZ, KOMUNIKACE, FORMA			
		<u>Umění jako výraz</u> A			
KU2 KP1	<i>Chápe využití transpozice barev, tvarů a jejich vztahů při ztvárnění volných představ a pocitů. Ve výtvarné tvorbě uplatňuje barevnou nadsázku. Ve volné tvorbě uplatňuje účinků barev a jejich vzájemných vztahů. Chápe provázanost fantazie a představ se skutečností na základě vlastní zkušenosti. Je seznámen s některými uměleckými díly a umělci zabývajícími se expresivní a fantazijní tvorbou.</i>	Expresivní a fantazijní tvorba Transpozice barev, tvarů a jejich významných vztahů při přepisu volných představ Provázanost skutečnosti a fantazie v proměnách konkrétního námětu (v barevné nadsázce, záměnách podob, v uvolněné kompozici) Konfrontace různých typů výrazu: expresivní abstrakce, surrealismus	EVH	VEG Snižování kulturní rozmanitosti na zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky. Lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: Posilování místních zájmů, komunit a identit (protikladný proces tzv. lokalizace vůči globalizaci).	Upřesněno v tematických plánech vyučujících. Komplexní rozbor ukázek výtvarných děl (barva, kompozice).
KU2 KP1	<i>Dovede pozorovat skutečnost, snaží se analyzovat tvary, odvozovat logiku jejich stavby a převádět do zamýšleného obrazu. Na základě svých individuálních schopností vybírá pohledy či motivy, které chce ztvárnit, kombinuje, rozvádí, zvětšuje, vymezuje detaily. Chápe detail, jako důležitou složku výtvarné výpovědi o skutečnosti.</i>	Racionální a smyslová tvorba Realismus a naturalismus Detail, racionální abstrakce Pozorování a analýza přírodnin, organických tvarů Stavebnost přírodních tvarů (analýza skladebných prvků, charakteristika zvoleného motivu, logika růstu) Objevování a kombinování zvětšených detailů	BIO		
KU2 KU4 KP1	<i>Pracuje s výtvarným dílem, napodobuje, rozebírá tvary,</i>	Člověk a jeho sebevyjádření	DEJ, FYZ		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>barevnost, vymezuje důležitý či nepodstatný detail, parafrázuje, analyzuje... Vyjadřuje své pocity a je schopen je obhájit Chápe umělecké dílo, jako osobní zpověď umělce o sobě a o době ve které tvořil</i>	Umělecké dílo, jako vnitřní zpověď umělce Interpretace výtvarného díla renomovaného umělce či vlastní Analýza uměleckého díla (tvarová, barevnostní, sytostní...)			
KP1	<i>Chápe propojení mezi umělcem, výtvarným dílem a skutečností, ve které dílo vznikalo Je obeznámen vývojem a proměnami výrazových forem v průběhu vývoje lidské společnosti v souvislosti na kulturním a politickém vývoji Chápe poslání umění sdělovat</i>	Člověk a jeho vidění světa Vztah: umělec – skutečnost – umělecké dílo Vývoj a proměny výrazových forem v různých kulturních epochách, hledání jejich odlišností Umění současnosti	DEJ		
		<u>Umění jako komunikace</u> B			
KU2 KU4 KP1	<i>Hledá alternativní řešení námětu Vypovídá o sobě prostřednictvím výtvarného díla</i>	Výtvarná výpověď Vizuální pozorování a výtvarný přepis předmětného světa Nefigurativní přepis pocitů či představ	EVH	OSV Respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností).	Vlastní tvorba žáků (práce dekorativní, prostorové, tematické).
KU2 KU4 KP1	<i>Hledá nové pohledy, netradiční řešení Ztvárňuje své pocity na základě fyzické zkušenosti</i>	Setkávání se skutečností Hledání nezvyklých úhlů pohledů na skutečnost Záznam fyzické zkušenosti Výtvarný přepis skutečnosti	EVH		
	<i>Chápe význam symboliky ve výtvarném projevu</i>	Symbolika výtvarného projevu Hledání a nalézání skrytých významů různých výtvarných projevů (volná malba, kresba, plastika, architektura, design, reklama) Metafora	CJL, EVH		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		<u>Umění jako forma</u> C			
KU2 KU4 KP1	<i>Chápe postup přechodu od reality k logické stylizaci až schematizaci tvaru Na základě svých individuálních schopností variuje zvolený motiv nebo je schopen proměňovat tvary až k jejich úplné deformaci</i>	Tvarové proměny Proměňování tvarů Symetrické proměny Postupné proměny Stylizace Variace Deformace		OSV Nakolik chci být originální a nakolik se chci přizpůsobovat druhým.	Originální přístup ke zpracovávané látce, nebo tématu.
KK2 KP1	<i>Chápe vztah obsahu a formy Chápe význam užitého umění v životě člověka</i>	Vztah formy a obsahu Forma jako prostředek sdělení Hledání vazeb obsahu a formy Jednoduchost a složitost umělecké formy Užité umění	CJL, EVH	OSV Tvořivá komunikace (plynulost, bohatost, pohotovost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost).	Prezentace v informační tvorbě přizpůsobené danému tématu.
		PROMĚNY TVARU A PROSTORU			
		<u>Stopa linie a barvy</u> D			
KU2 KU4 KP1	<i>Využívá základních výrazových možností linie s ohledem na použitou techniku</i>	Čára a linie Výrazové možnosti linie Kresba tužkou, uhlem, rudkou, olejovým pastelem, suchým pastelem, perem a tuší, štětcem a barvou Linie v grafice		OSV Moje hodnoty a sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, ap.).	Zhodnocení kreativity a nápaditosti ve zpracování trojrozměrných objektů.
KU2 KU4 KRP3 KP1	<i>Chápe zákonitosti vzniku iluzivního prostoru V perspektivních studiích reality využívá základní informace o konstruování průčelní a nárožní perspektivy Aplikuje znalosti zobrazování rotačních těles Má povědomí o zobrazování prostoru a perspektivy v různých historických obdobích</i>	Prostor a perspektiva v kresbě Zákonitosti vyjádření iluzivního prostoru Perspektivní vyjádření prostorových objektů Perspektivní studie reality Vyjadřování perspektivy v různých historických obdobích			
KU2 KRP3 KP1	<i>Chápe základní kompoziční a proporční prvky, a prvky vyváženosti, barevné a tvarové harmonie</i>	Kompozice, proporce, harmonie Vztahy mezi prvky a barvami Kompoziční struktury	EVH		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p><i>Jednotlivé prvky kompozice řeší jako celek</i> <i>V malbě cítí barevnou provázanost jednotlivých prvků kompozice a dle svých výtvarných schopností využívá ve vlastní tvorbě</i> <i>Cítí tvarovou a barevnou harmonii</i> <i>Cítí disharmonické prvky</i></p>	<p>Vzájemný vztah částí kompozice</p>			
KU2 KRP3 KP1	<p><i>Chápe vztah světla a stínu k tvaru</i> <i>V kresbě a malbě modeluje objemy pomocí světla a stínu</i> <i>Dle vlastních schopností je schopen pomocí světla a stínu vyjádřit prostor</i></p>	<p>Světlo a stín Vztah světla a stínu k tvaru Modelace objemů světlem a stínem Dopad světla, vlastní a vržený stín Členění prostoru světlem a stínem Světelný rytmus</p>	FYZ		
KU2 KRP3 KP1	<p><i>Uvědomuje si své okolí a dovede v něm hledat zajímavé rastry, textury a povrchy</i> <i>Uvědomuje si možnosti využití rastrů, textur a faktur povrchů ve výtvarné praxi</i> <i>Chápe využití optických účinků rastrů</i> <i>Rozlišuje materiály a povrchy předmětů a je schopen jejich výtvarného přepisu</i> <i>Při výtvarné činnosti užívá koláže a jiných netradičních postupů a materiálů</i></p>	<p>Textury a faktury povrchů, materiály Poznávání okolí, vyhledávání a snímání zajímavých povrchů Výtvarná transpozice motivů Skladba různých grafických ploch (uplatnění kontrastů a proporcí jednotlivých rastrů) Variace možností kompozice plochy z pravidelných a nepravidelných rastrů Zkoumání vzorků materiálů Materiálové koláže Haptické obrazy</p>			
KU2 KRP3 KP1	<p><i>Chápe rozdíl mezi základními a odvozenými barvami</i> <i>Je schopen rozlišit účinky jednotlivých barev a tónů</i> <i>Při práci s barvou pracuje intuitivně nebo v duch výtvarného záměru</i> <i>Využívá psychologických účinků barev</i> <i>Chápe důležitost míchání barev</i></p>	<p>Barva, zesvětlený a ztmavený tón Barvy a jejich výrazové možnosti (základní barvy, neutrální barvy, podvojně a potrojně barvy, barevné spektrum, čisté tóny, lomení barev) Míchání barev Možnosti míchání barev jako abstraktní výtvarný problém Barevný valér</p>	FYZ		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>Je obeznámen s užitím barev v jednotlivých etapách výtvarné kultury</i>	Barevné kontrasty a jejich účinky (světlostní kontrast, kvantitativní kontrast, teplotní kontrast Monochromní škála, barevné rozlišování odstínů Kontrast černé, šedých a bílé s různými kvalitami barev Užití barev v různých etapách výtvarné kultury			
KU2 KU4 KP1 KRP3	<i>Chápe principy linorytu a možnosti zobrazování v této grafické technice Zvládá práci s nástroji, chápe možnosti materiálu, zvládá práci s nástroji, chápe možnosti materiálu, zvládá tvorbu matrice i samotný tisk</i>	Kontrast černé a bílé Seznámení se základními grafickými možnostmi linorytu Kontrast černé a bílé Vyvážený vztah linií a ploch			
KU2 KU4 KRP3 KP1	<i>Chápe rozdíl mezi řádem a chaosem, pravidelností a nepravidelností, uspořádaností a neuspořádaností v rámci výtvarné výchovy V rámci svých možností využívá uspořádanosti a neuspořádanosti prvků při výtvarné činnosti</i>	Řád a chaos Pravidelnost Porušování řádu a nastupujícího chaosu v uspořádanosti prvků Varianty uspořádanosti a neuspořádanosti Hra se skvrnou Změny hustoty prvků v ploše Komponování barev Hledání variant			
KU2 KRP3 KP1	<i>Je obeznámen s prostorovým vyjádřením krajiny Při práci v plenéru hledá kompozičně zajímavé pohledy V rámci svých schopností je schopen vymezit významný krajinný detail a pomocí něho prostorově vyjádřit celek Chápe barevnou perspektivu</i>	Barva a prostor Barevná perspektiva Barevná kompozice plochy Prostorové vidění krajiny Celek, vymezení významného krajinného detailu			
		<u>Stopa v hmotě</u> E			
KU2 KU4 KRP3 KSP1 KP1	<i>Zvládá základní principy práce s papírem a chápe jeho možnosti pro využití ve výtvarné tvorbě</i>	Plastická a prostorová tvorba Práce s papírem Vyjádření prostoru v ploše			

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	Zvládá základy práce s keramickou hlinou Dovede popsat rozdíl mezi vysokým a nízkým reliéfem Zvládá základy myšlení v materiálu	Plastické a prostorové vyjádření objemu Nízký a vysoký reliéf			
KSP1	Chápe vztah hmoty a prostoru v sochařství Umí vysvětlit rozdíl mezi plastikou, sochařstvem, objektem, environmentem a plastikou Chápe význam otvoru, jako vnitřního prostoru sochy Chápe problém začlenění monumentální plastiky v prostoru a prostředí	Hmota a prostor Vztah hmoty a prostoru v sochařství Plastika, sochařství, objekt, environment a instalace Otvor Monumentální plastika			
		<u>Mezi uměním a technikou</u> F			
KP1	Chápe základní principy konstrukční a plastické tvorby Chápe složitou cestu od návrhu k jeho realizaci	Konstrukční a plastická tvorba Cesta od návrhu k realizaci Pochopení základních konstrukčních principů			
KK2 KP1	Chápe vztah tvaru a funkce, funkce a dekoru, materiálu a funkce Chápe důležitost a účinky dobrého designu Chápe vztah mezi vkusem a nevkušem, kýčem a uměleckým dílem	Cesta k užitému umění Vztah tvaru a funkce Vztah materiálu a funkce Vztah dekoru a funkce Pokusy o vlastní zajímavé výtvarné řešení designu Hra s nesouladem funkce a materiálu Hra se záměrným popřením a změnou funkce Bauhaus	CJL (lit. Bauhaus)		
		<u>Objetivitu prostoru</u> G			
KK2 KP1	Chápe účinky architektury a prostoru na lidskou psychiku Má povědomost o vývoji architektury v průběhu věků	Architektura a urbanismus Proměny architektury v průběhu etap lidského vývoje	DEJ		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>Pozná slohy architektury Vytváří si vlastní názor na moderní architekturu</i>	Účinky architektury a prostoru na lidskou psychiku Moderní architektura Urbanismus a životní prostředí			
KU2 KU4 KRP3	<i>Je schopen rozlišit možnosti jednotlivých materiálů Je schopen vytvořit plášť jakéhokoliv tvaru</i>	Architektury obalu Možnosti konstrukce z různých materiálů Obaly Prostorové variace geometrických tvarů			
SETKÁVÁNÍ S UMĚNÍM					
		UMĚNÍ JAKO OBRAZ SVÉ DOBY			
KK3	<i>Zná počátky našich kulturních dějin Umí popsat jednotlivé fáze vývoje umění od pravěku do středověku v závislosti na řádu a společenském uspořádání té dané kultury Chápe rozdíl mezi jednotlivými uměleckými etapami</i>	Mýtus, víra a oslava PRAVĚK STAROVĚK STŘEDOVĚK	DEJ, CJL, GEO	VEG Evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství). Historický vývoj českého národa v evropské kontextu a jeho hlavní etapy.	Tematické práce k jednotlivým kapitolám vývoje umění.
KK3	<i>Chápe a dovede popsat charakteristické znaky slohových období od počátku renesance do klasicismu</i>	Důvěra ve smysly a rozum NOVOVĚK	DEJ, CJL, GEO		
KK3	<i>Je seznámen s typickými představiteli jednotlivých období od neoklasicismu do secese</i>	Nová syntéza (EPOCHA NÁSTUPU OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI) NEOKLASICISMUS REALISMUS ROMANTISMUS SECESE	DEJ, CJL, GEO		
KK3	<i>Chápe rozdíly jednotlivých uměleckých směrů</i>	Hledání I. IMPRESIONISMUS POSTIMPRESIONISMUS UMĚLECKÉ AVANTGARDY DADAISMUS SURREALISMUS ABSTRAKCE KONSTRUKTIVISMUS	DEJ, CJL, GEO		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK3	<i>Je seznámen s jednotlivými fázemi vývoje umělecké tvorby po druhé světové válce</i>	Hledání II. (EPOCHA MODERNY PO 2.SVĚTOVÉ VÁLCE) AKČNÍ MALBA INFORMÁLNÍ MALBA NEODADA POP ART EVENTS PERFORMACE BODY ART OP ART KINETICKÉ UMĚNÍ NEOKONSTRUKTIVISMUS RADIKÁLNÍ ABSTRAKCE MINIMAL ART LAND ART KONCEPTUÁLNÍ UMĚNÍ INSTALACE POČÍTAČOVÁ GRAFIKA VIDEOART MULTIMÉDIA	DEJ, CJL, GEO		
KK3	<i>Orientuje se v současném umění a snaží se jej pochopit</i>	Pluralita POSTMODERTNA NEOEXPRESIONISMUS REALISMUS V AMERICE POSTMODERNISMUS NEOKLASICISMUS UMĚNÍ RASOVÝCH A SEXUÁLNÍCH MINORIT	DEJ, CJL, GEO		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.7 Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.7.1 Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví (VKZ)

Charakteristika VKZ:

Obor je integrován následujícím způsobem:

Do **TEV** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integrováno:

<i>Očekávaný výstup:</i>	Učivo:
<i>Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých. Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace. Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech.</i>	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci
<i>Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události.</i>	OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel

Do **ZSV** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integrováno:

<i>Očekávaný výstup:</i>	Učivo:
<i>Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích. Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění. Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte.</i>	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p><i>Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách. Zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce.</i></p>	<p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů způsoby sebereflexe a kontroly emocí modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování</p>
---	---

Do **BIO** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integrováno:

<p><i>Očekávaný výstup: Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků. Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství.</i></p>	<p>Učivo: ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty</p>
---	---

Do **GEO** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integrováno:

<p><i>Očekávaný výstup: Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události. Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události.a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel.</i></p>	<p>Učivo: OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ živelní pohromy</p>
--	--

Do **FYZ a CHE** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integrováno:

<p><i>Očekávaný výstup: Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události. Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události.a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel.</i></p>	<p>Učivo: OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ únik nebezpečných látek do životního prostředí jiné mimořádné události</p>
--	---

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Koordinaci mezi třídními učiteli zajišťuje pracovník pověřený prací na Minimálním preventivním programu školy.

Do povinné náplně **třídnických hodin** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integrováno:

<i>Očekávaný výstup:</i>	Učivo:
<i>Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události. Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel.</i>	OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace

Koordinaci mezi třídními učiteli zajišťuje pracovník pověřený prací na Minimálním preventivním programu školy.

Do povinné náplně **Minimálního preventivního programu** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integrováno:

<i>Očekávaný výstup:</i>	Učivo:
<i>Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování. Uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost. Rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení.</i>	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN) autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.7.2 Vzdělávací obor: Tělesná výchova (TEV)

Charakteristika TEV:

TEV usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností). Využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech. Velká pozornost je věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení).

Výchovné a vzdělávací strategie: viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení TEV:

Vzdělávací obsah je rozdělen do učebních bloků, které vychází z materiálních a klimatických a sezonních možností. Náročnost a požadované výkony se mění s věkem žáka a jeho individuálními schopnostmi. V 1. ročníku je zařazen lyžařský a snowboardový výcvik a ve 3. ročníku turistický výcvik (pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika) se základy pobytu v přírodě.

Časové vymezení TEV:

TEV je vyučována s časovou dotací 2-2-2-2. Výuku je možné prohloubit studiem v nepovinném předmětu Sportovní hry, které se realizují podle zájmů žáků a možností školy.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vzdělávací obor (předmět): Tělesná výchova (TEV)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
<p>KU12 KRP236 KSP137 KO6 KP56</p> <p>KPP12356 KK1346 KSP3457 KO26</p>	<p><i>Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity.</i></p> <p><i>Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití.</i></p> <p><i>Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci.</i></p> <p><i>Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení.</i></p> <p><i>Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí.</i></p> <p><i>Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.</i></p> <p><i>Chová se poučeně a adekvátně situaci v případě sportovního úrazu.</i></p> <p><i>Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události.</i></p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ, kondiční testy svalová nerovnováha – příčiny svalové nerovnováhy, testy svalové nerovnováhy zdravotně zaměřená cvičení organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování, kompenzace jednostranné zátěže individuální pohybový režim hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady a chování v různém prostředí, úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností</p> <p>PRACOVNĚ PRÁVNÍ VZTAHY bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska, pracovní úraz a odškodnění</p> <p>OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ první pomoc - klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel</p>	<p>ZSV, BIO, FYZ, CHE</p> <p>FYZ, BIO, CHE</p>	<p>OSV „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice</p> <p>strategie zvládání zátěžových situací tak, aby co nejméně ublížily relaxace celková péče o vlastní zdraví</p> <p>jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl</p>	<p>rozhovor, výklad, cvičení v tělocvičně a sportovní hale</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<p>Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel.</p>				
<p>KU134 KRP12356 KSP127 KO3</p>	<p>Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů. Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení. Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně. Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové dovednosti a pohybový výkon pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení pohybové hry různého zaměření gymnastika – akrobacie, přeskoky a cvičení na nářadí, cvičení s náčiním kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žáků, případně žáků) úpoly – sebeobrana, základy džudo, aikido, karate (základem je sebeobrana, rozsah ostatních činností je stanoven v návaznosti na připravenost vyučujícího a zájem žáků) atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh), skok do výšky nebo do dálky (podle materiálního vybavení školy), hody, vrh koulí sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle podmínek školy a zájmu žáků) turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě, orientace v méně přehledné krajině, orientační běh, příprava a likvidace tábořiště plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik (další plavecká technika), skoky do vody, branné plavání, dopomoc</p>	<p>EVH, GEO, BIO</p>	<p>OSV já v roli vedoucí/vedoucích o a v roli vedené/vedeného můj vztah ke spolupráci a k soutěži jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky</p>	<p>cvičení a sportovní hry v tělocvičně, sportovní hale, ve volné přírodě, na ledu, na lyžařských svazích, na atletickém stadionu, v plaveckém bazénu</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

		<p>unavenému plavci, záchrana tonoucího (plavání je zařazováno podle materiálních podmínek školy)</p> <p>lyžování – běžecké, sjezdové, snowboarding (jednotlivé formy lyžování jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků)</p> <p>další moderní a netradiční pohybové činnosti - (činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků)</p>			
<p>KU13 KRP12356 KK1234 KSP1357 KO135 KP56</p>	<p><i>Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží.</i></p> <p><i>Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje. Připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci.</i></p> <p><i>Respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech.</i></p> <p><i>Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva.</i></p> <p><i>Sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje.</i></p> <p><i>Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti.</i></p>	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech</p> <p>sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita</p> <p>pohybové činnosti, sportovní a turistické akce – organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace</p> <p>pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>sportovní role</p> <p>měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem</p> <p>olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu</p> <p>úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí</p>	<p>FYZ, MAT, BIO, DĚJ, ZSV</p>		<p>výklad, rozhovor,</p>

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA A INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (IKT)

5.8.1 Vzdělávací obor: Informatika a informační a komunikační technologie - Informační a komunikační technologie (IKT)

Charakteristika IKT:

Předmět IKT navazuje na oblast IKT v základním vzdělávání. Na gymnáziu prohlubuje u žáků schopnost tvůrčím způsobem využívat prostředky IKT a možnosti programových aplikací s cílem dosáhnout lepší orientaci při získávání a zpracování informací. Dynamický rozvoj oblasti IKT vyžaduje od žáka flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a schopnost jejich vzájemného propojování.

Žák se seznámí se základními pojmy a metodami informatiky a principy fungování prostředků IKT. Pochopí podstatu a průběh informačních procesů a zvládne algoritmický přístup k řešení úloh.

Vzdělávací oblast Informatika a informační a komunikační technologie vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti i pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání. Předmět využívá mezipředmětových vztahů zejména s MAT, FYZ a CJL.

Výchovné a vzdělávací strategie: viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení IKT:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

- 1. ročník:** 1) Digitální technologie, 2) Zdroje a vyhledávání informací, komunikace, 3) Zpracování a prezentace informací,
- 2. ročník:** 3) Zpracování a prezentace informací
- 3. ročník:** 3) Zpracování a prezentace informací

Časové vymezení IKT:

ICT jsou vyučovány s časovou dotací 2-1-1-0. Výuka probíhá ve skupinách s maximálním počtem 16 žáků. Témata vzdělávacího oboru je možné prohloubit studiem v semináři Programování (PRG) (0-0-2-2).

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Informatika a informační a komunikační technologie					
Vzdělávací obor (předmět): Informační a komunikační technologie (IKT)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU 1 KRP 1 KK 1-3	<i>Ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky IKT. Využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh. Organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití. Orientuje se v možnostech uplatnění IKT v různých oblastech společenského poznání a praxe.</i>	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE informatika – vymezení teoretické a aplikované informatiky hardware – funkce prostředků IKT, jejich částí a periférií, technologické inovace, digitalizace a reprezentace dat software – funkce operačních systémů a programových aplikací, uživatelské prostředí informační sítě – typologie sítí, internet, síťové služby a protokoly, přenos dat digitální svět – digitální technologie a možnosti jejich využití v praxi údržba a ochrana dat – správa souborů a složek, komprese, antivirová ochrana, firewall, zálohování dat ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s IKT – ochrana zdraví, možnosti využití prostředků ICT handicapovanými osobami	SW a správa dat – MAT, FYZ, ...		
KU 1-4 KRP 1,2,4 KK 1-4 KSP 1,2	<i>Využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci. Využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů. Posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací. Využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky.</i>	ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE internet – globální charakter internetu, multikulturní a jazykové aspekty, služby na internetu informace – data a informace, relevance, věrohodnost informace, odborná terminologie, informační zdroje, informační procesy, informační systémy sdílení odborných informací – diskusní skupiny, elektronické konference, e-learning informační etika, legislativa – ochrana autorských práv a osobních údajů	Informační zdroje pro většinu oborů DEJ – hist. data		

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KU 1-4</p> <p>KRP 1-6</p> <p>KK 1-6</p> <p>KSP 1-3</p>	<p><i>Zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu.</i></p> <p><i>Aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů.</i></p>	<p>ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ</p> <p>publikování – formy dokumentů a jejich struktura, zásady grafické a typografické úpravy dokumentu, estetické zásady publikování</p> <p>aplikační software pro práci s informacemi – textové editory, tabulkové kalkulátory, grafické editory, databáze, prezentační software, multimedia, modelování a simulace, export a import dat</p> <p>algoritmizace úloh – algoritmus, zápis algoritmu, úvod do programování</p>	<p>CJL – typografické zásady</p> <p>MAT – grafy, funkce, statistika</p> <p>FYZ – grafy, simulace</p> <p>Další obory</p>	<p>MEV</p> <p>práce v produkčním týmu „školního média“ (tištěné periodikum, rozhlasové či televizní vysílání, internetové periodikum), rozbor školní produkce z hlediska dodržování dohodnutých zásad a pravidel</p>	
---	--	---	---	---	--

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA A INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (IKT)

5.8.2 Seminář z programování (PRO) - volitelný předmět

Charakteristika PRO:

Vyučovací předmět Seminář z programování je na naší škole nabízen v rámci volitelných předmětů v septimě a třetích ročnících čtyřletého studia jako dvouletý dvouhodinový kurz. Cílem předmětu je seznámit žáky se základními pojmy algoritmizace a programování, nejdůležitějšími zásadami pro tvorbu algoritmů a technikami strukturovaného programování. V jednoduchém vývojovém prostředí si žáci na vhodných příkladech osvojí základní programátorské dovednosti a získají důležité návyky pro účelnou tvorbu programů. Žáci řeší problémové úlohy, užívají deduktivní a induktivní postupy, vytvářejí vlastní algoritmy řešení, volí vhodné nástroje řešení, zdůvodňují postupy a diskutují řešitelnost daného problému. Získají aktivní znalosti programovacího jazyka C a nástrojů operačního systému, teoretické základy pro další vysokoškolské studium, i reálnou představu o možnostech řešení úloh s využitím výpočetní techniky.

Programování má těsné mezipředmětové vztahy s předměty Informační a komunikační technologie (**IKT**) a Matematika (**MAT**).

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení PRO:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

3. ročník: Programovací jazyky a základní prvky C, Vstupy a výstupy, Struktura programu, Práce se souborem, Funkce

4 ročník: Pointery, Jednorozměrná pole, Řetězce, Vícerozměrná pole, Struktury, OOP

Časové vymezení PRO:

Seminář z programování je vyučován s časovou dotací 0-0-2-2.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Informatika a informační a komunikační technologie					
Vzdělávací obor (předmět): Seminář z programování (PRO)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<p>Vysvětlí základní rozdíly mezi programovacími jazyky, principy jejich činnosti a zdůvodní výhody jejich použití.</p> <p>Umí nainstalovat a zkonfigurovat zvolené integrované vývojové prostředí (IDE).</p> <p>Používá nástroje IDE pro tvorbu programů.</p> <p>Popíše postup ladění programu a využití debuggeru.</p> <p>Orientuje se v ASCII tabulce a vysvětlí využití kódování znaků.</p> <p>Správně používá základní pojmy jazyka.</p> <p>Umí definovat proměnnou vhodného typu a přiřadit jí hodnotu.</p> <p>Zapíše, sestaví, odladí a spustí jednoduchý program.</p> <p>Rozlišuje typy datových konstant.</p> <p>Používá desítkovou, osmičkovou a šestnáctkovou číselnou soustavu.</p> <p>Užívá a vyhodnocuje aritmetické operátory</p>	<p>PROGRAMOVACÍ JAZYKY</p> <p>interpret a překladač</p> <p>přehled počítačových jazyků, vývoj, normy, výhody</p> <p>integrované vývojové prostředí, projekty, spouštění programů</p> <p>zpracování programu, zdroje, ladění, linkování, knihovny</p> <p>ZÁKLADNÍ PRVKY JAZYKA C</p> <p>ASCII tabulka, identifikátory, rezervovaná slova, komentáře</p> <p>konstanty</p> <p>jednoduché datové typy, definice a deklarace proměnných</p> <p>výrazy, přiřazení, příkazy</p> <p>aritmetické výrazy, operátory</p>	IKT MAT	Aplikace podobně jako v IKT	Využití vývojového prostředí na PC (IDE) s integrovanou nápovědou
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<p>Umí používat funkce pro vstup a výstup znaku.</p> <p>Vysvětlí pojmy buffer, LIFO a FIFO a jejich využití.</p> <p>Číslo čte a zapisuje pomocí funkcí s využitím řídicího řetězce formátu.</p>	<p>VSTUPY A VÝSTUPY</p> <p>terminálový vstup a výstup, buffer</p> <p>klávesnice, FIFO, LIFO</p> <p>formátovaný vstup a výstup, řídicí řetězec</p>	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<p>Definuje pojem algoritmus a jeho vlastnosti.</p> <p>Formuluje problém, analyzuje úlohu a sestaví algoritmus.</p> <p>Používá různé řídicí struktury jazyka a iterační příkazy, umí je rozlišit pomocí jejich algoritmu a využívá je pro přehledné strukturování programu.</p> <p>Řídicí výrazy sestavuje s využitím booleovské logiky a znalostí jejich priorit.</p>	<p>STRUKTURA PROGRAMU</p> <p>algoritmus</p> <p>řídicí struktury, booleovské výrazy</p> <p>logické a relační operátory</p> <p>podmíněný příkaz if a if-else</p> <p>cykly – while, do-while, for</p> <p>break, continue</p> <p>switch, goto, return</p>	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

<p>KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235</p>	<p><i>Definuje pojem soubor a rozlišuje binární a textový typ souboru. Používá datový typ FILE pro přístup k souboru. Rozlišuje různé režimy práce se souborem. Zpracovává data pomocí funkcí pro znakový přístup a formátované čtení a zápis. Testuje správné otevření a zavření souboru a dosažení konce řádky a konce souboru. Popíše výhody zápisu do binárních souborů a používá funkce pro jejich zpracování. Zná pravidla implicitní typové konverze a umí používat explicitní přetypování.</i></p>	<p>PRÁCE SE SOUBOREM otevření souboru pro čtení, zápis konec řádky, konec souboru vstup a výstup ze souboru. standardní vstup a výstup textové a binární soubory kódování textu typová konverze</p>	<p>IKT MAT</p>		<p>IDE Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování</p>
<p>KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235</p>	<p><i>Vytváří přehledný zdrojový kód s využitím symbolických konstant a maker. Využívá předdefinovaná makra a vkládání hlavičkových souborů.</i></p>	<p>PREPROCESOR makra vkládání souborů, hlavičkové soubory podmíněný překlad.</p>	<p>IKT MAT</p>		<p>IDE Zadání úloh k procvičení</p>
<p>KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235</p>	<p><i>Objasní rozdíl mezi statickou a dynamickou alokací paměti. Rozlišuje mezi definicí a deklarací funkce. Používá funkční prototyp a zdůvodní jeho použití. Definuje vlastní funkce s využitím různých typů návratových hodnot a různých typů předávaných parametrů. Vhodně používá lokální a globální proměnné a zdůvodní jejich platnost použití. Vysvětlí pojem blok programu. Oblast platnosti a umístění proměnných v paměti objasní při využití paměťových tříd. Sestavuje větší programy pomocí odděleného překladu souborů.</i></p>	<p>FUNKCE alokace paměti. definice funkce a její volání funkce pro práci s klávesnicí a obrazovkou rekurzivní funkce parametry funkcí oblast platnosti identifikátorů globální a lokální proměnné paměťové třídy typové modifikátory</p>	<p>IKT MAT</p>		<p>IDE Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování</p>
<p>KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235</p>	<p><i>Vysvětlí pojem pointer a princip jeho použití. Rozlišuje různé typy pointerů a používá jejich konverzi. Na příkladech vysvětlí referenční a dereferenční operátor.</i></p>	<p>POINTERY definice, přiřazení hodnoty, použití konverze pointery a funkce – volání odkazem typy pointerů pointerová aritmetika</p>	<p>IKT MAT</p>		<p>IDE Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování</p>

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

	<i>Zdůvodní použití pointerů při volání funkcí odkazem. Používá dynamickou alokaci paměti a související funkce a kontrolní příkazy.</i>	dynamická alokace paměti			
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<i>Definuje jednorozměrné pole a určí jeho meze. Vysvětlí vztah mezi pointerem a indexováním polí. Definuje dynamické pole. Vytváří funkce s využitím identifikátoru pole na místě parametru.</i>	JEDNOROZMĚRNÁ POLE pole a pointer, dynamická pole pole jako parametr funkce	IKT MAT		Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovár k dopracování
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<i>Vysvětlí analogii a rozdíly mezi textovým řetězcem a běžným jednorozměrným polem. Používá funkce pro běžné i formátované čtení a zápis na konzoli a ze/do souboru. Vhodně volí standardní funkce pro práci s řetězci. Specifikuje odlišnosti ve zpracování řetězců pomocí řádkově orientovaných I/O operací. Předvede výhody formátovaného čtení z řetězce.</i>	ŘETĚZCE čtení z konzole tisk na obrazovku formátované přístupy funkce pro práci s řetězcem řádkově orientovaný vstup a výstup z terminálu nebo ze souboru	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovár k dopracování
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<i>Popíše definici vícerozměrného pole. Vysvětlí uložení pole v paměti a související pointerovou aritmetiku. Používá různé způsoby definice dvourozměrných polí se statickou nebo dynamickou alokací. Převezme parametry příkazového řádku a použije je při řízení běhu programu.</i>	VÍCEROZMĚRNÁ POLE. uložení vícerozměrných polí v paměti statické a dynamické pole pole a pointer pole řetězců parametry funkce main()	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovár k dopracování
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<i>Vysvětlí různé způsoby definice struktury. Používá pointer na strukturu při jejich zpracování v dynamické paměti a ve funkcích. Využije struktury při tvorbě programu na zpracování dat pomocí spojového seznamu. Převádí celá čísla mezi dvojkovou a desítkovou soustavou. Používá bitové operátory pro jednoduché logické a matematické operace.</i>	STRUKTUROVANÉ DATOVÉ TYPY struktury a pointer struktury a funkce výčtový typ, uniony bitové operace tvorba vlastních programů	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovár k dopracování
KU1234 KRP123456	<i>Uvede výhody jazyka C++. Vysvětlí základní pojmy specifické pro OOP.</i>	OBJEKTIVĚ ORIENTOVANÉ PROGRAMOVÁNÍ	IKT MAT		IDE

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK12346 KSP123 KO35 KP1235	Zpracuje příklad jednoduché třídy a metodu, která k této třídě patří. Zajistí inicializaci objektu využitím konstruktoru. Vysvětlí pojem polymorfismus a využije ho v implementaci třídy. Předvede dědičnost při tvorbě další třídy se společnými vlastnostmi. Využije ošetření běžné události (činnosti myši) k předvedení vlastností objektového programování	třída, objekt, metody instance – konstruktor, destruktory dědičnost polymorfismus komponenty a jejich vlastnosti události a jejich ošetření			Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování
-------------------------------------	---	--	--	--	---

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA A INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (IKT)

5.8.3. Seminář z programování 2 (PRO2) - volitelný předmět

Charakteristika PRO2:

Vyučovací předmět Seminář z programování je na naší škole nabízen v rámci volitelných předmětů v oktávě a čtvrtých ročnících čtyřletého studia jako jednoletý dvouhodinový kurz. Cílem předmětu je seznámit žáky se základními pojmy algoritmizace a programování, nejdůležitějšími zásadami pro tvorbu algoritmů a technikami strukturovaného programování. V jednoduchém vývojovém prostředí si žáci na vhodných příkladech osvojí základní programátorské dovednosti a získají důležité návyky pro účelnou tvorbu programů. Žáci řeší problémové úlohy, užívají deduktivní a induktivní postupy, vytvářejí vlastní algoritmy řešení, volí vhodné nástroje řešení, zdůvodňují postupy a diskutují řešitelnost daného problému. Získají aktivní znalosti programovacího jazyka C, teoretické základy pro další vysokoškolské studium a reálnou představu o možnostech řešení úloh s využitím výpočetní techniky. Programování má těsné mezipředmětové vztahy s předměty Informační a komunikační technologie (**IKT**) a Matematika (**MAT**).

Výchovné a vzdělávací strategie – viz Obecné výchovné a vzdělávací strategie

Obsahové vymezení PRO2:

Vzdělávací obsah je dělen na tematické okruhy:

Programovací jazyky a základní prvky C, Vstupy a výstupy, Struktura programu, Práce se souborem, Funkce Pointery, Jednorozměrná pole, Řetězce, Vícerozměrná pole

Časové vymezení PRO2:

Seminář z programování je vyučován s časovou dotací 0-0-0-2.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Vzdělávací oblast: Informatika a informační a komunikační technologie					
Vzdělávací obor (předmět): Seminář z programování 2 (PRO2)					
Komp. index:	Očekávaný školní výstup:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:	Průřezová témata:	Návrh realizace:
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<p>Vysvětlí základní princip překladač programu. Umí nainstalovat a zkonfigurovat zvolené integrované vývojové prostředí (IDE). Používá nástroje IDE pro tvorbu programů. Popíše postup ladění programu a využití debuggeru.</p> <p>Orientuje se v ASCII tabulce a vysvětlí využití kódování znaků.</p> <p>Správně používá základní pojmy jazyka. Umí definovat proměnnou vhodného typu a přiřadit jí hodnotu.</p> <p>Zapiše, sestaví, odladí a spustí jednoduchý program.</p> <p>Rozlišuje typy datových konstant.</p> <p>Používá desítkovou, a šestnáctkovou číselnou soustavu.</p> <p>Užívá a vyhodnocuje aritmetické operátory</p>	<p>PROGRAMOVACÍ JAZYKY interpret a překladač integrované vývojové prostředí, spouštění programů zpracování programu, zdroje, ladění, linkování, knihovny</p> <p>ZÁKLADNÍ PRVKY JAZYKA C ASCII tabulka, identifikátory, rezervovaná slova, komentáře konstanty jednoduché datové typy, definice a deklarace proměnných výrazy, přiřazení, příkazy aritmetické výrazy, operátory</p>	IKT MAT	Aplikace podobně jako v IKT	Využití vývojového prostředí na PC (IDE) s integrovanou nápovědou Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<p>Umí používat funkce pro vstup a výstup znaku. Vysvětlí pojmy buffer, LIFO a FIFO a jejich využití.</p> <p>Číslo čte a zapisuje pomocí funkcí s využitím řídicího řetězce formátu.</p>	<p>VSTUPY A VÝSTUPY terminálový vstup a výstup, buffer klávesnice, FIFO, LIFO formátovaný vstup a výstup, řídicí řetězec</p>	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<p>Definuje pojem algoritmus a jeho vlastnosti. Formuluje problém, analyzuje úlohu a sestaví algoritmus.</p> <p>Používá různé řídicí struktury jazyka a iterační příkazy, umí je rozlišit pomocí jejich algoritmu a využívá je pro přehledné strukturování programu.</p> <p>Řídící výrazy sestavuje s využitím booleovské logiky a znalostí jejich priorit.</p>	<p>STRUKTURA PROGRAMU algoritmus řídicí struktury, booleovské výrazy logické a relační operátory podmíněný příkaz if a if-else cykly – while, do-while, for break, continue switch, goto, return</p>	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení
KU1234 KRP123456	<p>Definuje pojem soubor a rozlišuje binární a textový typ souboru.</p>	<p>PRÁCE SE SOUBOREM otevření souboru pro čtení, zápis</p>	IKT MAT		IDE

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<i>Používá datový typ FILE pro přístup k souboru. Rozlišuje různé režimy práce se souborem. Zpracovává data pomocí funkcí pro znakový přístup a formátované čtení a zápis. Testuje správné otevření a zavření souboru a dosažení konce řádky a konce souboru. Zná pravidla implicitní typové konverze. Vytváří přehledný zdrojový kód s využitím symbolických konstant</i>	konec řádky, konec souboru vstup a výstup ze souboru. standardní vstup a výstup textové soubory kódování textu typová konverze Makra			Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<i>Objasní rozdíl mezi statickou a dynamickou alokací paměti. Používá funkční prototyp a zdůvodní jeho použití. Definiuje vlastní funkce s využitím různých typů návratových hodnot a různých typů předávaných parametrů. Vhodně používá lokální a globální proměnné a zdůvodní jejich platnost použití.</i>	FUNKCE alokace paměti. definice funkce a její volání funkce pro práci s klávesnicí a obrazovkou parametry funkcí oblast platnosti identifikátorů globální a lokální proměnné	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<i>Vysvětlí pojem pointer a princip jeho použití. Rozlišuje různé typy pointerů a používá jejich konverzi. Na příkladech vysvětlí referenční a dereferenční operátor. Zdůvodní použití pointerů při volání funkcí odkazem.</i>	POINTERY definice, přiřazení hodnoty, použití konverze pointerů a funkce – volání odkazem typy pointerů	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<i>Definiuje jednorozměrné pole a určí jeho meze. Vysvětlí vztah mezi pointerem a indexováním polí. Definiuje dynamické pole. Vytváří funkce s využitím identifikátoru pole na místě parametru.</i>	JEDNOROZMĚRNÁ POLE pole a pointer, dynamická pole pole jako parametr funkce	IKT MAT		Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování
KU1234 KRP123456 KK12346 KSP123 KO35 KP1235	<i>Vysvětlí analogii a rozdíly mezi textovým řetězcem a běžným jednorozměrným polem. Používá funkce pro běžné i formátované čtení a zápis na konzoli a ze/do souboru. Vhodně volí standardní funkce pro práci s řetězcem. Specifikuje odlišnosti ve zpracování řetězců pomocí řádkově orientovaných I/O operací.</i>	ŘETĚZCE čtení z konzole tisk na obrazovku formátované přístupy funkce pro práci s řetězcem řádkově orientovaný vstup a výstup z terminálu nebo ze souboru	IKT MAT		IDE Zadání úloh k procvičení Komentovaný polotovar k dopracování

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

5.9 Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1 Vzdělávací obor: Člověk a svět práce (CSP)

Charakteristika CSP:

Obor je integrován následujícím způsobem:

Do **MAT** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a svět práce integrováno:

<i>Očekávaný výstup:</i>	Učivo:
<i>Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH. Rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky.</i>	TRŽNÍ EKONOMIKA základní ekonomické pojmy – tvorba ceny
<i>Provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění. Uvede postup, jak vypočítat životní minimum své domácnosti, a požádá o sociální dávku, na niž má nárok.</i>	NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE fiskální politika – daňová soustava sociální politika – životní minimum
<i>Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN.</i>	FINANCE finanční produkty – úrokové sazby, RPSN

Do **CJL** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a svět práce integrováno:

<i>Očekávaný výstup:</i>	Učivo:
<i>Analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu.</i>	TRŽNÍ EKONOMIKA marketing – marketing a public relations, reklama, reklamní agentury
<i>Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi. Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu.</i>	TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA profesní volba – přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie)

Do **FYZ, BIO, CHE, IKT, TEV** je vzhledem k charakteru vzdělávací oblasti Člověk a svět práce integrováno:

<i>Očekávaný výstup:</i>	Učivo:
<i>Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky. Chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu.</i>	PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění

Do **ZSV** jsou integrovány všechny zbývající části.

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ VG

Hodnocení žáků vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona a vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.

6.1 Způsoby hodnocení

Žák je pravidelně hodnocen během celého školního roku podle zásad stanovených a uvedených v ŠVP VG GJP. Vysvědčení (pololetní i výroční) vyjadřuje klasifikované výsledky práce za uvedené pololetí. **Hodnocení je vyjádřeno známkami 1 – 5 ve všech předmětech.**

Na GJP je využíváno jak **heteronomního** (hodnocení učitelem), tak i **autonomního** (sebehodnocení žáka) **hodnocení**. Učitelé jsou vedeni k používání **individuálně normovaného hodnocení**, které umožňuje porovnávat výkon žáka s jeho výkony předcházejícími. Tento způsob je kombinován s **hodnocením sociálně normovaným** vycházejícím z očekávaných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů.

Hodnocení plní především úlohu:

- zpětné vazby žáka i učitele,
- motivační,
- podkladu pro záznam prospěchu,
- podkladu pro sumativní hodnocení (vysvědčení pololetní a výroční);
- indikátoru připravenosti žáka pro další učení.

Kromě klasifikací vyjádřeného hodnocení se na GJP využívá i všech **ostatních forem hodnocení**, a to především

- jednoduchých verbálních i mimoverbálních hodnocení v průběhu edukačního procesu
- oceňování výkonu např. výstavami prací, umístěním na "tabuli cti" atp.,
- slovním hodnocením v podobě zhodnocení realizovaných projektů, portfolia žáka, vyznamenání žáka, odměnami, vyhlášením vítězů atp.

Při hodnocení (klasifikaci) výsledků vzdělávání se posuzuje **dosažení kognitivních i afektivních cílů** s důrazem na hodnocení klíčových kompetencí:

- úroveň dosažených výsledků vzdělávání,
- ucelenost, přesnost, trvalost, kvalita a rozsah osvojení,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů,
- schopnost nalézat, třídít a interpretovat informace,

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

- samostatnost myšlení, tvořivost i originalita,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- osvojení účinných metod samostatného studia, osvojení dovednosti účinné spolupráce.

Postup do vyššího ročníku se řídí § 69 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

6.2 Kritéria klasifikace

Klasifikační stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje svoji práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostudia.

Klasifikační stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Jeho ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Klasifikační stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich získávání a třídění, tak zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu a pomoc.

Klasifikační stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho písemný a ústní projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Klasifikační stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti a dovednosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, má problémy s jejich vyhledáváním. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

Vyučující vzdělávací oblasti mohou uvedená kritéria zpřesnit a specifikovat s ohledem na vzdělávací strategie, metody a formy v oblasti užívané. O této skutečnosti vyhotoví zápis z jednání.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

6.3 Stupně hodnocení chování a výchovná opatření

Stupeň 1 – velmi dobré

Žák respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje ve škole i na veřejnosti. Projevuje dobrý vztah ke všem pracovníkům školy i spolužákům. Ojediněle se může dopustit méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

Stupeň 2 – uspokojivé

Žák se dopustil závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití ve škole i na veřejnosti. Mezi méně závažné přestupky patří i neplnění si základních školních povinností. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy. Přes udělení opatření k posílení kázně pokračuje v asociálním chování a nemá snahu své chyby napravit. O udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.

Výchovná opatření

O udělení všech výchovných opatření provede třídní učitel zápis do evidence školy, a to nejpozději do 7 dnů po jejich udělení.

Pochvaly

Drobné pochvaly uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení a zaznamená je do určeného dokumentu.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající svědomitou úspěšnou práci.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci.

Školní vzdělávací program pro vyšší gymnázium 2013– Gymnázium Jiřího z Poděbrad

Opatření k posílení kázně

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi udělit: napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy, podmíněčné vyloučení, vyloučení.

Napomenutí třídního učitele

Napomenutí uděluje třídní učitel, a to bezprostředně po přestupku. O udělení napomenutí informuje ředitele školy. Rodičům je napomenutí oznámeno prostřednictvím zápisu.

Důtka třídního učitele

Důtku třídního učitele uděluje třídní učitel po předchozím projednání s ředitelem školy a s vyučujícími, kteří daného žáka učí, a to bezprostředně po přestupku. O udělení důtky jsou rodiče informováni dopisem nebo ústním jednáním.

Důtka ředitele školy

Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, který návrh nejdříve projednal s ostatními vyučujícími. O udělení důtky jsou rodiče informováni dopisem nebo ústním jednáním.

Podmínečné vyloučení

Podmínečné vyloučení je výjimečným opatřením k posílení kázně. Je možné jej udělit pouze žáku vyššího gymnázia. Uděluje jej ředitel školy na základě návrhu svého nebo třídního učitele. O podmíněčném vyloučení ze studia ředitel informuje pedagogickou radu. Uděluje se tehdy, kdy selhaly metody pozitivní motivace i všechna výše uvedená opatření k posílení kázně, nebo žák porušil školní řád a zároveň zákonné či podzákonné normy platné v ČR.

Vyloučení

Vyloučení je výjimečným opatřením k posílení kázně. Je možné jej udělit pouze žáku vyššího gymnázia. Uděluje jej ředitel školy na základě návrhu svého nebo třídního učitele. O vyloučení ze studia ředitel informuje pedagogickou radu. Uděluje se tehdy, kdy selhaly metody pozitivní motivace, účinkem se minula výše uvedená opatření k posílení kázně, nebo žák hrubě porušil školní řád, zákonné či podzákonné normy platné v ČR.

6.4 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení se řídí vyhláškou č. 73/2005 Sb. Při hodnocení a klasifikaci vycházíme z doporučení a závěrů pedagogicko psychologické poradny a hodnocení je vždy individuální.

Hodnocení mimořádně nadaných žáků

Žák, který byl zjištěním školského poradenského zařízení označen za mimořádně nadaného žáka, je vzděláván na základě individuálního vzdělávacího plánu, který rovněž stanovuje konkrétní kritéria jeho hodnocení.

Hodnocení chování žáků se specifickými poruchami chování (ADHD)

Při hodnocení chování žáků s SPU jsou zohledňovány problémy a nedostatky vyplývající z charakteru jejich poruchy na základě odborného vyšetření. Zohlednění se týká projevů žáka vyplývajících z typu a rozsahu jeho poruchy.

Hodnocení prospěchu žáků se specifickými poruchami učení (SPU)

Při hodnocení prospěchu žáků s SPU jsou zohledňovány problémy a nedostatky vyplývající z charakteru jejich poruchy na základě odborného vyšetření. Žák je hodnocen individuálně. Zohlednění se zpravidla týká:

- přiměřeného času na hodnocené práce (ústní či písemné)
- úprava rozsahu práce, tak aby byl zajištěn dostatečný čas na kontrolu
- respektování specifických chyb a chyb vzniklých z nedostatku času
- ověřování správného pochopení zadané práce
- klasifikace známkou, případně kombinace hodnocení známkou s možností slovního hodnocení dle typu a rozsahu poruchy